
Sporočila

Slovenska
minoritska
provinca
svetega Jožefa

---

3 Uvodnik

---

5 Iz provincialata

---

17 Iz našega reda

---

38 Iz naših samostanov

---

53 Iz vzgojnih ustanov

---

54 Iz naših misijonov

---

58 Odmevi

Sporočila - glasilo slovenskih minoritov
letu XLVIII

Izdaja: Slovenska minoritska provinca sv. Jožefa,
Minoritski trg 1, 2250 Ptuj, Slovenija,
e-pošta: minoriti@rkc.si, <http://minoriti.rkc.si>

Urednik: p. Danilo Holc, prov. tajnik
Prelom in priprava za tisk: mag. p. Tomaž Majcen
Odgovarja: dr. p. Igor Salmič, prov. minister

Ovitek: Julija Zornik
Tisk: Tiskarna Povše

UVODNIK

Dragi bratje in sestre v sv. Frančišku!

Papež Frančišek nas je ob začetku lanskega adventnega časa (2019) prijetno presenetil z apostolskim pismom *Čudovito znamenje*, ki govori o pomenu jaslic. Besedilo je duhovno izredno bogato in nam je pri razumevanju in vstopanju v božično skrivnost v veliko pomoč.

Izpostavil bi en odstavek: »Na poseben način so jaslice vse od sv. Frančiška povabile, da bi 'čutili' in 'se dotaknili' uboštva, ki ga je Božji Sin izbral zase v svojem učlovečenju. To je implicitno povabilo, da bi mu sledili po poti ponižnosti, uboštva, razlastitve, ki od betlehemske jaslice vodi na križ« (Čudovito znamenje, 3).

Razmišljanje o Božji ponižnosti je posebej blizu asiškemu ubožcu, saj je bila v tistem času to velika novost. V stoletjih pred njim so se veliko bolj izpostavljali Božje kraljevanje, vsemogočnost in slava. Pri Frančišku pa zasledimo ta preobrat, ki ga njegov prvi življenjepisec Tomaž Čelanski lepo povzame: »Predvsem pa je [Kristusova] ponižnost v učlovečenju in ljubezen v trpljenju tako zasedala Frančiškov spomin, da je komaj hotel kaj drugega misliti« (Življenje sv. Frančiška, XXX. poglavje, 84. odstavek). Seveda Frančišek ni prvi, ki je izpostavil to Božjo lastnost, saj jo lahko zasledimo že pri sv. Pavlu, ko piše Filipljanom: »Čeprav je bil [Jezus Kristus] namreč v podobi Boga, se ni ljubosumno oklepal svoje enakosti z Bogom, ampak je sam sebe izpraznil tako, da je prevzel podobo služabnika in postal podoben ljudem« (Flp 2,6–7). To je bistvo božiča: Bog se je odpovedal lastni slavi in se izpraznil! A ta praznina ima samo en namen: da bi človek končno spoznal, kako dragocen je v Božjih očeh. **Bog je sebe izpraznil, da bi človeka napolnil z božjim sijajem**; sebe je ponižal, da bi človeka povišal. Bog je samega sebe razlastil, da bi nam posredoval božje življenje.

Papež pa v svojem razmišljanju stori še korak naprej: ne gre samo za to, da bi zgolj občudovali to Jezusovo ponižnost, uboštvo in razlastitev,

temveč da bi mu na tej poti tudi sledili. Jezus se je namreč učlovečil tudi zato, da bi nam konkretno pokazal, kako živeti! Zato v jaslicah odkrijemo kompas in merilo za svoje življenje. Ponižnost, uboštvo, razlastitev veljajo tudi za nas, kajti v nasprotnem primeru je božič samo nerodovitna tradicija, ki nas vsako leto sicer navduši, hkrati pa tudi utruji, končno pa v nas ne spremeni ničesar.

Na kratko bi se ustavil ob besedi »**razlastitev**«, ki jo papež posebej podčrta. Cerkvni očetje pravijo, da je največja ovira v duhovnem življenju človekova lastna volja. Ta je včasih tako močna, da Bogu onemogoča, da bi vstopil v naše življenje, hkrati pa onemogoča tudi življenje v bratstvu. In ko razmišljamo o najglobljem pomenu božiča, si moramo priznati, da tu ne gre za romantične vzdihljaje, temveč za **zahtevno pot razlastitve samega sebe**, v prvi vrsti lastne volje. Bog je izbral zahtevnejšo pot – pot neudobja, pot nerazumevanja, pot negotovosti in končno pot razlastitve. Kdaj bodo te besede na seznamu naših prioritet? V nas je močno zasidran strah pred spremembami, pred novostmi, pred tem, da bomo izgubili kaj dragocenega: morda gotovost, morda udobje, morda tisto, za kar smo se trudili toliko let in na kar smo se navezali z vsem srcem in vsem bitjem. Če bi izbirali med Jeruzalemom in Betlehemom, bi si za rojstvo in življenje verjetno izbrali prvega, saj predstavlja varnejšo in udobnejšo možnost. No, zato so tudi modri z Vzhoda novorojenega Kralja najprej iskali ravno tam, kjer se to zanj »spodobi«. Z gotovostjo lahko trdimo, da je Jezus prišel na svet, da razbije omenjene mite o udobju, gotovosti, varnosti, navezanosti in lastni volji. Namesto tega je kot kraj prave svobode izbral jasli in križ. Človek resda hrepeni po svobodi, a noče sprejeti ravno največje svobode: svobode od samega sebe. Človek je rajši suženj lastne volje kakor pa svoboden od lastne volje. To je doumel že sv. Frančišek, zato nameni ostre besede tistim, ki se težko odpovejo lastnim pogledom: »Mnogo

je namreč redovnikov, ki ... se ozirajo nazaj in se vračajo k izbljvku lastne volje» (3. opomin, v. 10).

H kakšni vrsti razlastitve me s svojim učlovečenjem vabi novorojeno Dete? K razlastitvi od navezanosti na materialne stvari? Od navezanosti na varnost, udobje? Morda od navezanosti na lastne sposobnosti, uspehe, naslove in končno na dobro ime? Čeprav nam je to teoretično jasno – o tem tudi radi popridigamo ljudem – pa je čisto drugače, ko to izkusimo na lastni koži. Obremenjujemo se že, če izgubimo 50 evrov, kaj šele če bi si kdo upal javno blatiti naše dobro ime. Gre za vprašanja, ki so še kako aktualna v času trenutne epidemije covid-19, ko se nam do sedaj zgrajena gotovost podira kot hišica iz kart.

Z upanjem zremo v jaslice, saj nam je Oče v Jezusu »dal brata, ki nas pride iskat, ko smo zmedeni in izgubimo smer« (Čudovito znamenje, 3). Novorojeni nas uči, da izbira lažje in udobnejše poti ne prinaša blagoslova, da je gradnja na sebi in lastni volji podobna gradnji hiše na pesku, da so osebne zasluge in priznanja le od tega sveta. Prosimo daru Svetega Duha, da bi v jaslicah uzrli in sprejeli izziv zahtevnejše poti, poti izpraznjenja in razlastitve, ki je pot umiranja samemu sebi, a ravno zato pot, ki vodi v osvoboditev od samega sebe, kar šele prinaša pravo in polno življenje.

Blagoslovljen božič, dragi bratje in sestre!

p. Igor Salmič,
prov. minister

IZ PROVINCIALATA

P. dr. Martin Kmetec, OFMConv, nadškof in metropolit v Izmirju

Bratje minoriti smo se zelo razveselili, ko je 8. decembra 2020, na praznik Brezmadežne, papež Frančišek imenoval p. Martina Kmetca za nadškofa metropolita v Izmirju. P. Martin je misijonar že tri desetletja: najprej je približno deset let deloval v Libanonu in nato dvajset let v Turčiji.

Preden je odšel v misijone, se je posvečal vzgoji mladih v malem semenišču v Kolbejevem domu v Ljubljani, med tem pa je spremljal tudi študentske skupine. To delo z mladimi ga je spodbudilo, da je začel z organizacijo prvih slovenskih romanj za mlade v Assisi in tam zanje vodil neke vrste duhovne vaje.

Kaj je p. Martina vodilo v misijone? Že od študentskih let je nosil v sebi željo, da bi lahko redu služil v širšem smislu in misijonaril v eni od azijskih dežel. S tem namenom je zadnje leto teološkega študija opravil v ZDA. Medtem ko je bil vzgojitelj, je njegova odločitev dozorela, še posebej pa ga je za odhod v misijone spodbudil generalni minister fra. Lanfranco M. Serrini, ki je v reviji *Fraternus Nuntius* (april–maj 1988) zapisal, da že dolgo razmišlja o še enem redovniku duhovniku, prostovoljcu, ki bi ga rad poslal v Libanon, da bi tam skupnost rastle. Spodbudilo ga je tudi božično pismo leta 1988, v katerem je generalni minister opozarjal na potrebe v redu. Ker je p. Martin svoje misijonsko delovanje videl v tesni povezanosti z Libanomom in tamkajšnjim trpečim ljudstvom, je generalnemu ministru poslal prošnjo, ki je bila rešena pozitivno. Tako se je približno leto dni pred odhodom odpravil v Pariz na poglobljanje francoskega jezika ter študij arabščine.

Curriculum vitae

P. Martin Kmetec se je rodil 10. novembra 1956 na Ptuju. Po osnovni šoli je leta 1971 vstopil v malo semenišče minoritskega reda v Zagrebu, kjer je obiskoval prvi letnik gimnazije. Naslednja leta je gimnazijo obiskoval na Ptuju, kjer je bil tudi sedež malega semenišča slovenske minoritske province. V noviciatu na Cresu (Hrvaška) je vstopil 3. oktobra 1976, nato pa 25. septembra 1977 izpovedal preproste zaobljube. Istega leta se je vpisal na Teološko fakulteto v Ljubljani, ki jo je zaključil leta 1982. Slovesne zaobljube v minoritskem redu je izpovedal 4. oktobra 1982 na Ptuju. Po končanem teološkem študiju v Ljubljani je

med pastoralnim letnikom na teološkem inštitutu St. Anthony-on-Hudson (Rensselaer v škofiji New York, USA) 23. februarja 1983 prejel diakonsko posvečenje. Mašniško posvečenje je prejel 29. 6. 1983 na Ptujski Gori, po rokah posvečevalca škofa dr. Jožefa Smeja. Istega leta je bil izvoljen za magistra v malem semenišču v Kolbejevem domu v Ljubljani. To službo je opravljal do leta 1989, jeseni istega leta pa je odpoval v Pariz, kjer se je začel pripravljati na misijon v Libanonu. Tja je odšel 6. decembra 1990 in svojo pot začel v predmestju Bejruta (Sin el Fil). V Libanonu je ostal do leta 2001, ko je bil kot misijonar poslan v Turčijo. Njegova prva postojanka je bil Izmir, kjer je bil gvardijan samostana sv. Helene. V letih 2006–2007 je bil član samostana v Iskenderunu na vzhodu Turčije, od koder se je vrnil v Izmir in tam ostal do leta 2009. Po ponovnem kratkem bivanju v Iskenderunu je bil leta 2011 imenovan za odgovornega za izdajateljsko dejavnost provincialne kustodije Bližnjega vzhoda in Svete dežele ter se preselil v skupnosti samostana Rojstva bl. Device Marije v Büyükdere – Istanbul v Turčiji, kjer je bil zadnja leta tudi gvardijan. Tukaj je ostal do imenovanja za nadškofa metropolita. Poleg predstojniške službe v različnih samostanih je bil v letih 2014–2018 vikar kustodije Bližnjega vzhoda in Svete dežele.

V Izmirju, kjer je sedaj imenovan za nadškofa metropolita, je leta 2006 doživel fizični napad s strani mladih skrajnežev.

Na Teološki fakulteti v Ljubljani je leta 2010 doktoriral na Katedri za dialog in splošno bogoslovje; njegova doktorska disertacija ima naslov *Islamizem v Turčiji in njegova kritika*.

Poleg slovenskega jezika govori še hrvaško, angleško, francosko, italijansko, arabsko in turško.

p. Igor Salmič, prov. minister
p. Danilo Holc, prov. tajnik

Pismo p. Martina Kmetca

Dragi bratje!

Vsem, ki ste se oglasili s čestitkami in dobrimi željami, se iskreno zahvaljujem. Včasih imam občutek, da se je vse podrlo in se počutim kot brezdomec. V zadnjem obdobju svojega življenja sem veliko razmišljal o tem, da bi se vrnil v provinco, to pa zato, ker si človek bolj želi bližine svojih, pa tudi zato, ker sem še pri močeh, da bi pomagal bratom pri pastoralnem delu. Imel sem tudi skrito željo, da bi vsaj za kakšen mesec šel na sabatikum in se malo osvežil.

Pa se je zgodilo drugače. To, kar ni bilo v mojih načrtih, je bilo v Božjih; verjetno zato, da bi v tem obdobju svojega življenja opravil dobro pokoro za svoje pomanjkljivosti. Če se človek resno zaveda življenja, problematike Cerkve in človeške omejenosti, si škofovske službe ne želi. Minili so časi, ko je škofovska palica pomenila resno avtoriteto, mitra pa spoštovanje: danes na nas pritiskajo na vse mogoče načine in z vseh strani. Koliko je nerešenih vprašanj! V Cerkvi sami vsakdo misli, da ima prav, in vsakdo dela po svoje. Da ne govorim o tukajšnji situaciji, o pritiskih, o omejenosti vseh vrst.

Smirnska škofija šteje toliko duš kot ena podružnica; raztepeni smo v svetu, ki nam ni naklonjen. Ko mi je nuncij predstavil prošnjo v imenu papeža, me je stisnilo pri srcu. Dobro se zavedam, da je moj korak korak v neznano in da bodo slovesnosti hitro minile. Papežu sem moral v rokopisu napisati odgovor, da sprejemam službo, in moram reči, da se mi je roka tresla kot prvošolcu. Za naprej pa ostane pot: najprej delo na samem sebi, pot posvečenja in potrpežljivega iskanja odnosa do duhovnikov in vernikov.

Na svojo življenjsko pot kličem Božje usmiljenje. Bogu sem hvaležen za vse milosti, kajti on je vir vsega, kar sem na različne načine in po različnih ljudeh prejel v svojem življenju. Hvaležen sem staršem, ki so molili zame, in vsem domačim. Za vse, kar sem mogel živeti v semenišču, v noviciatu in kasneje, pa sem velik dolžnik našemu minoritskemu redu; na poseben način bratom slovenske minoritske province. Vse, kar sem mogel spoznati in ustvariti, predvsem pa, da sem mogel živeti dar duhovnega poklica, mi je bilo dano s strani reda. Tega se bom vedno in povsod zavedal.

Ostajam manjši brat in upam, da me boste tako še

naprej sprejemali. Zdi se mi, da se vračam v Jeruzalem. Vsi se moramo vračati v Jeruzalem, da bi tam dokončno spoznali skrivnost našega odrešenja in imeli pogum začeti znova. Naj vas vse Bog blagoslavlja in vam podeli svoj mir!

Carigrad, 9. december 2020

p. Martin Kmetec

VOŠČILO P. MARTINU KMETCU OB IMENOVANJU ZA NADŠKOFA METROPOLITA V IZMIRJU

Dragi p. Martin,

nekaj dni je bilo potrebnih, da malo zberem svoje misli ob tako izjemni novici. Veliko različnih občutkov me preveva, ko ti pišem te vrstice: veliko presenečenje in izjemno veselje ob tvojem imenovanju; radost in ponos, da te je papež prepoznal za vrednega naslednika sv. Polikarpa – učenca apostola Janeza in sodobnika Ignacija Antiohijskega; občudovanje in hvaležnost, da si v ponižnosti in pokorščini sprejel zahtevno škofovsko službo, ki ti jo je zaupal sveti oče. Hkrati ne skrivam občutja skrbi, morda tudi malo strahu (kar je posledica mojega pomanjkanja vere) ob dejstvu težke odgovornosti, ko prevzemaš nadškofijo v Izmirju, in zaradi nezavidljivega položaja krščanske skupnosti. Kdor pozna položaj kristjanov v Turčiji, ve, da to ni nikakršna romantika. Ko ravno omenjam sv. Polikarpa, se mi zdi, da so današnji časi podobni njegovim: Cerkev je bila takrat mala skupnost, v milosti in nemilosti vladarjev, ki so jo preganjali, neke vrste Cerkev v podzemlju. Danes ni prav veliko drugače. Sedanje stanje spominja na predkonstantinsko Cerkev, ko skupnosti Jezusovih učencev ni omogočeno svobodno oznanjevanje vesele novice. A kakor je bila v Pavlovih in Polikarpovih časih mala čreda kristjanov zelo živa in je prekvasila družbo, tako z upanjem zrem tudi na smirnsko nadškofijo in Cerkev v Turčiji, da bo kljub malemu občestvu ostala živa priča Kristusovega odrešenja. Bolj kot nam v Sloveniji je kristjanom v Turčiji jasno, da Cerkev ni od tega sveta.

Smirna je ena od sedmih Cerkva, na katero se je z očetovsko skrbnostjo obračal apostol Janez: »Vem za tvojo stisko in za tvoje uboštvo – vendar si bogat« (Raz 2,9). Apostol je po eni strani izpostavil materi-

alno uboštvo, po drugi pa duhovno bogastvo smirnske Cerkve. In ni lepše kombinacije, ko pogledam tudi na tvojo življenjsko pot: si manjši brat – vedno in povsod si znal živeti v preprostosti in pomanjkanju ter nisi nikoli hrepenel po večjem udobju, hkrati pa si mnoge hranil s svojo bogato duhovno dediščino, ki si jo črpal iz osebnega prijateljstva z Jezusom. Materialno uboštvo in duhovno bogastvo nam razbijata lažne mite o gotovosti, ki jo brezuspešno ponujajo človeški načrti. Ob tem se spomnim besed kapucina br. Ignacia Larrañage: »V gradove, sezidane na denarju, moči in slavi, Bog ne more vstopiti. Ko v življenju vse teče gladko, skuša navadno človek samega sebe postaviti v središče ... Izstop iz stabilnosti pomeni za človeka rešitev.« Vse zunanje okoliščine smirnske nadškofije potrjujejo te besede. Pri tem ne gre za noben karierizem ali slavo, temveč za ponižno služenje. Samo tisti, ki je umrl samemu sebi, je pripravljen služiti tam, kjer je to najtežje. Potreben je dolg proces zorenja z Božjo pomočjo, da človek pride do te notranje svobode. Veliki svetniki so tako močno zaupali Božji previdnosti, da so svoje načrte dali na stran in se odprli Božjim. P. Martin, v sebi si ponotranjil besede sv. Frančiška Ksaverija in z njim v srcu ponavljaj: »Gospod, tukaj, sem, kaj hočeš, da storim? Pošlji me, kamor te je volja, četudi v Indijo« (oz. v tvojem primeru v Izmir). Zelo blizu čutiš tudi »sveže« razglašena svetnika sv. Karla de Foucaulda, ki je oznanjal evangelij tam, kjer ni bilo nikogar drugega, v saharski puščavi, med muslimani. Njegovo zaupanje v Božjo voljo krepí tudi tebe, ko prevzemaš nadškofijo v Izmirju: »Tebi se prepuščam, stori z menoj, kar hočeš. Zahvalim se ti za vse, karkoli boš storil z menoj, na vse sem pripravljen, vse sprejem.« Takšna drža prinaša blagoslov, saj tudi med razpokami skal vzbrsti cvet in sredi puščave zraste travna bilka, kot je v svoji poeziji zapisal br. Jorge Fernandez iz Assisija.

Gospod je po apostolu Janezu Smirni na koncu namenil še nekaj spodbudnih besed: »Bodi zvest vse do smrti in dal ti bom venec življenja« (Raz 2,10). Cerkvi, ki je bila v različnih preizkušnjah, je Kristus, Prvi in Zadnji, alfa in omega, vlival pogum in tolažbo. Vsaka odpoved samemu sebi skriva v sebi pravo življenje, ki prinaša sadove. Že do sedaj si bil zvest pričevalec evangelija in Božje ljubezni, pravi »martyrs« – ki spominja na tvoje ime – tako v Libanonu

kot v Turčiji. Naj te opogumljajo besede apostola Janeza in pričevanje prvih generacij kristjanov, ki so se bolj oklepali Kristusa kot pa samih sebe. Spoznali so, da je pravo življenje samo Kristus. Vsako pristno pričevanje je »martyria«, na nek način mučeništvo, ki je rodovitno. Tertulijan je zapisal: »Kri mučenec je seme novih kristjanov,« za sedanjost izmirsko Cerkev pa bi lahko rekli: »Pričevanje maloštevilnih kristjanov na Vzhodu je budnica za številne zaspale kristjane na Zahodu.« Ni zaman rečeno, da luč prihaja z Vzhoda, zato smo prepričani, da bo pod tvojim vodstvom smirnska nadškofija s pričevanjem evangelija v težkih razmerah prebudila tudi utrujene župnijske in redovne skupnosti v Sloveniji, ki se sicer nahajajo v veliko bolj ugodnih okoliščinah.

Dragi p. Martin! Za škofovsko geslo si izbral besede *Evangelij, naše upanje*. Ob tem si izjavil, da je ravnica o odrešenju, o Kristusu, mrtvem in vstalem, vir našega upanja za prihodnost. V imenu vseh bratov slovenske minoritske province ti v škofovski službi iz srca želim Božjega blagoslova in bližine, da bi lahko sporočilo odrešenja doseglo vse ljudi, ki jih boš srečeval kot nadpastir, tako kristjane kot tudi muslimane.

Pri tvojem poslanstvu naj te vedno varuje Brezmadežna Devica Marija, ki jo sedaj morda čutiš še bližje, saj si bil imenovan ravnica na njen praznik. Sveti Polikarp, sveti Frančišek Asiški in ostali svetniki našega reda naj pri nebeškem Očetu, ki je »naše vse«, izprosijo milosti zate ter za smirnsko nadškofijo in metropolijo.

Pred nami je praznik Kristusovega rojstva. Božični dogodek, ki je največja prelomnica v zgodovini človeštva, se ne zgodi v prestolnici cesarstva, temveč na obrobju. S tem dejanjem daje Kristus priznanje vsem, ki se nahajajo na različne vrste obrobjih. Kristus kot Pastir, ki gre iskat zadnjo ovco, je bil zate že sedaj ikona tvojega misijonskega poslanstva, saj nisi nikoli gledal na število, temveč je tvoja drža razodevala, da je zate vsak dragocen, tudi najmanjši, najbolj oddaljen, obroben v očeh sveta.

Tvoje pastirsko pot naj ta betlehemska Luč s svojim sporočilom vedno blagoslavlja, vodi in razsvetljuje.

Ptuj, 11. december 2020

p. Igor Salmič, prov. minister

HRVATSKA PROVINCIJA SV. JERONIMA FRANJEVACA KONVENTUALACA
 HR – 10000 Zagreb, Sveti Duh 31; tel. (01) 37-71-888; tel./faks (01) 37-73-754
<http://www.ofmconv.hr> e-mail: ofmconv@ofmconv.hr oib: 69422821370
 PROVINCIJALAT FRANJEVACA KONVENTUALACA

Prot. Br. 287/20-R
 Zagreb, 11. prosinca 2020.

Pt
P. MARTIN Kmetec, Anđeo Crkve u Smirni
 Izmir/Smirna
 TURSKA

Predmet: „*Anđelu Crkve u Smirni napiši...*“ (Otk 2,8)

Dragi Anđele Crkve u Smirni, p. Martine!

S velikom radošću i ponosom primili smo vijest, mi Tvoja braća Hrvatske provincije sv. Jeronima, da Te na svetkovinu Bezgrešnog začeca Blažene Djevice Marije ove godine papa Franjo imenovao nadbiskupom i metropolitom Izmira/Smirne u Turskoj, jedne od sedam pracrkava prvog stoljeća kojoj, u svojoj Knjizi Otkrivenja, apostol Ivan upućuje riječi ohrabrenja: „Znam tvoju nevolju i siromaštvo – ali ti si Bogat.“ (Otk 2,9)

Tvoje imenovanje za apostolskog nasljednika Smirne priznanje je i odlikovanje Tvoga dosadašnjeg neumornoga misionarskog djelovanja te znak povjerenja od strane Svetog Oca, radi čega kličemo Bogu od veselja.

Bog je tako čudesan i nepredvidiv! Baš u trenutku Tvoga razmišljanja o povratku u domovinu, Bog Te iznenadio novim planovima koje je čuvao za pravi čas. Hvala Ti na povjerenju s kojim si prihvatio promjenu smjera svoje životne putanje.

Osobno vjerujem da još ima nade i za naše planirano hodočašće sedmerim Crkvama Apokalipse u Tursku koje je poremetila ova epidemija. Sada će ono zvučati još veličanstvenije, kada ga najavimo kao hodočašće: „Anđelu Crkve u Smirni... (Otk 2,8)!

Uz toliko lijepih uspomena koje nas s Tobom povezuju, otkrili smo i da si prvi razred gimnazije pohađao u našoj Srednjoj vjerskoj školi na Svetom Duhu u Zagrebu, radi čega smo dodatno ponosni.

Tvoja neupitna kompetentnost, bogato misionarsko iskustvo, kao i brojni jezici kojima se služiš, a sve to zaodjenuto u ruho skromnosti i samozatajnosti, svjedočanstvo je franjevačke karizme kojom ćeš znakovito obilježiti svoju novu službu.

U ovome radosnom trenutku, osim Tvoje Slovenske minoritske provincije sv. Jožefa, raduje se i naša Hrvatska provincija sv. Jeronima, a ponosan je i cijeli naš Red franjevac konventualaca koji se osjeća počašćenim Tvojim imenovanjem.

Ovim putem, dragi p. Martine, upućujem Ti iskrene čestitke, uz skrušenu molitvu da Te u novoj službi pastira prati zagovor Bezgrešne Djevice Marije i našeg Serafskog Oca sv. Franje! Riječ apostola Ivana neka Ti bude osnaženje i poticaj u najtežim životnim trenucima: „Budi vjeran do smrti i dat ću ti vijenac života.“ (Otk 2,10)

S izrazima iskrenog poštovanja i bratske ljubavi,
 odani Ti u Kristu i sv. Franji,

fra Josip Blažević,
 provincijalni ministar

Duh Assisija – spodbuda

Pred tremi leti sem obiskal Finsko, kjer sem se udeležil ekumenskega srečanja z luteransko skupnostjo ob 500. obletnici začetka reformacije. V Raumi, prelepem obmorskem mestecu na jugozahodu države, so Frančiškovi manjši bratje sredi 15. stoletja zgradili cerkev, ki je ob prehodu prebivalstva v protestantizem prešla pod novo »upravo«. Takoj ob prihodu sem bil zato nemalo presenečen, ko sem pred to cerkvijo zagledal velik kip sv. Frančiška ter napis *pax et bonum*. Tudi v osebnih srečanjih z domačini sem globoko začutil njihovo naklonjenost do asiškega ubožca. Frančišek torej ne nagovarja samo Frančiškovih redovnikov in redovnic, ki se navdihujejo ob njegovi karizmi. Ne nagovarja samo katoličanov, temveč tudi luterane in pripadnike drugih krščanskih Cerkva oz. cerkvenih skupnosti, pripadnike drugih religij ter tudi neverne.

Ta njegova edinstvenost je vsekakor obilno prispevala k odločitvi papeža Janeza Pavla II., da je 27. oktobra 1986 v Frančiškovo mesto Assisi povabil predstavnike glavnih svetovnih verstev, da bi – vsak v skladu z lastno tradicijo – molili za mir v svetu. Podobna pobuda, ki je takrat predstavljala absolutno novost v Cerkvi in ki je kmalu dobila ime *Duh Assisija*, se je v umbrijskem srednjeveškem mestu ponovila ob kasnejših kritičnih trenutkih in obletnicah: leta 1993 (vojna v Bosni in Hercegovini), leta 2002 (po terorističnem napadu na ZDA), leta 2011 ob 25. ter leta 2016 ob 30. obletnici prvega srečanja.

Tudi sedaj se nahajamo na neki zgodovinski prelomnici. V sedANJI težki preizkušnji, v kateri smo se znašli zaradi pandemije koronavirusne bolezni, je navzočega veliko vznemirjenja in negotovosti. Po eni strani nas mnogi strašijo s pravcato katastrofo, po drugi strani pa različni vplivneži podcenjujejo domet covida-19 in pozivajo k uporabi proti državnim ukrepom. To še bolj deli že tako razdeljeno družbo. Papež Frančišek je 3. oktobra 2020 na grobu sv. Frančiška v Assisiju podpisal zadnjo okrožnico z naslovom *Vsi bratje*, ki govori o bratstvu in družbenem prijateljstvu. V njej se dotika tudi aktualnih razmer: »V tem kriznem času se čut pripadnosti isti človeški družini zelo maje, medtem ko se sanje o skupni graditvi pravičnosti in miru zdijo le utopija iz nekaterih drugih časov« (št. 30).

Papežu Frančišku je posebej blizu asiški ubožec, po katerem je izbral ime ob začetku svojega pontifikata. Tudi omenjena okrožnica se navdihuje pri sv. Frančišku, kot prizna sam papež v uvodu (št. 4). Kaj ga je tako pritegnilo pri svetniku? Verjetno naslednje dejstvo: v najtežjih časih, ko so se zaradi krvavih vojn med bogatimi družinami gradili stražni stolpi in obzidja ter se z eksplozivno rastjo bohotila obrobja revnih, je sv. Frančišek sprejel vase resnični mir, se odpovedal vsaki želji po nadvladi nad drugimi, se ponižal in se zblížal z izključenimi ter želel z vsemi živeti v harmoniji (št. 4).

V največji krizi sv. Frančišek preseneti! Ne pusti se zmesti in ne prepusti se toku godrnjanja, prepira, maščevanja in obračunavanja, kar bi bilo v tistem trenutku morda najbolj »naravno«. Prepusti se voditi Tistemu, ki ga je vsak dan bolj pridruževal sebi. Frančiškov pozdrav »Gospod naj ti podari svoj mir« se ne rodi v neki idilični zamaknjenosti ali odmaknjenosti, temveč je sad njegove tesne povezanosti z nebeškim Očetom in lastnega spreobrnjenja. Prvi Frančiškov življenjepisec Tomaž Čelanski na zelo slikovit način opisuje, v čem je bistvo njegovega spreobrnjenja: gre za pot od česčenja samega sebe do točke, ko je postal zelo zaposlen z Jezusom. Biti zelo zaposlen z Jezusom ... in to do te mere, da se Frančišek v molitvi ni več spraševal, kaj mora Bog storiti zanj, temveč ravno obratno: »Gospod, kaj **Ti** želiš, da jaz storim?« Trenutna zgodovinska situacija tudi nas kliče k spreobrnjenju. Ne izgublajmo časa z vprašanji in tuhtanjem o tem, zakaj se je zgodila »korona«, temveč se z otroškim zaupanjem obrnimo na Gospoda v molitvi: »Gospod, kaj želiš, da storim?« Ob pozornem poslušanju bomo gotovo slišali konkreten predlog.

Dragi bratje in sestre! Naj bo ta trenutek priložnost za obnovitev zaveze z Gospodom. Naj bo trenutna pandemija priložnost, da po Marijinem in Frančiškovem vzoru bolj verjamemo Gospodu in njegovim načrtom kot pa sebi in lastni modrosti. Morda nas bo »korona« streznila, da se zavemo svoje omejenosti in majhnosti. Od te točke naprej sta možna le dva izhoda: obup ali spreobrnjenje. Izberimo drugo možnost, saj bomo le tako prinašalci pravega miru. Janez Pavel II. je namreč na prvem srečanju leta 1986 dejal, da mir ni zgolj sad pogajanj, političnih kompromisov ali ekonomskih barantanj, ampak je predvsem sad molitve in spreobrnjenja.

p. Igor Salmič OFMConv, predsednik FK

SLOVENSKA MINORITSKA PROVINCA SV. JOŽEFA
P R O V I N C I A L A T

Minoritski trg 1, 2250 Ptuj, Slovenija
Telefon: +386 (0) 59 073 100, faks: +386 (0) 59 073 110
e-pošta: minoriti@rkc.si, <http://minoriti.rkc.si>

Ptuj, 18. november 2020

Številka: 146/20

PISMO BRATOM OB DRUGEM VALU EPIDEMIJE KORONAVIRUSNE BOLEZNI (COVID-19)

Dragi bratje!

Upam, da ste vsi zdravi. Tokrat smo se znašli v situaciji, ki je veliko resnejša kot tista v marcu in aprilu tekočega leta. Sedaj malodane vsi poznamo nekoga, ki je obolel za koronavirusno boleznijo covid-19. Med njimi je tudi generalni definator in asistent reda p. Dominique Mathieu, ki je sicer v domači oskrbi, a z zelo hudimi simptomi. Posebej ga priporočam v vaše molitve. Verjetno pa poznate tudi že koga, ki je zaradi te bolezni zaspal v Gospodu. Zavedamo se resnosti bolezni, zato ravnajmo odgovorno, tako do sebe kakor tudi do drugih, predvsem s tem, da ostajamo doma. S tem bomo največje priznanje dali tistim, ki so v prvih bojnih vrstah, predvsem zaposlenim v bolnišnicah in domovih za ostarele.

Spet smo pristali v »vakuumu« siceršnjih vsakdanjih navad in opravil. Ni več maše z ljudstvom, verouka, dekanijskih srečanj, godovanj, drugih srečanj na ravni province itd. Glede na to, da smo podobno situacijo imeli že spomladi, morda nismo tako »izgubljeni« kot takrat. Takrat smo dobili tudi nekaj spodbud, na kakšen način izkoristiti »prazen čas«. Zavedam se, da nekateri bratje na lastno pobudo (iz)najdejo ustrezen način preživljanja tega obdobja in ne bi potrebovali spodbud od zgoraj. Kljub temu pa verjamem, da je dobrodošla morda tudi kakšna spodbuda, tako za tiste, ki so pri iznajdljivosti malo manj samoiniciativni (mednje se prištevam tudi sam), kakor tudi za vse ostale. Zato te vrstice sprejmite z dobrohotnostjo.

V postnem času letošnje pomladi smo imeli lepo priložnost, da poglobimo odnos z Gospodom, z brati in s samim seboj. V pismu ob prvem valu epidemije z dne 16. marca 2020 sem vam omenil nekatere konkretne možnosti: poživitev osebne in skupne molitve, meditacija in *lectio divina*, branje kakšnega teološkega dela, fizično delo oz. gibanje, osebna higiena, skrb za bratske odnose. To je lep izziv tudi za sedanji drugi val epidemije.

Z novim pastoralnim letom 2020–2021 smo hkrati vstopili tudi v tretje leto **štiriletnega provincialnega načrta**, ki v ospredje postavlja držo **ponižnosti**. V skupnem in osebem načrtu smo si zadali nekatere cilje: izogibanje poviševanju, učljivost, sprejemanje ponižanj, ki so vrata k ponižnosti, dajanje prostora drugemu, ustvarjanje pogojev za skupno mizo, rekreacijo, veselje nad uspehi brata. Lepa razmišljanja bratov o tej temi nas spremljajo v osnutkih za duhovni del samostanskega kapitlja.

Prav tako smo pred kratkim prejeli preveden **šestletni načrt reda (2019–2025)**, ki poudarja tri prvine naše karizme: **življenje po evangeliju, bratstvo, poslanstvo (misijon)**. Za leto 2020 nam red na srce polaga poglobitev v Božjo besedo, Spise sv. Frančiška, Vodilo in Konstitucije. Življenje oz. oblikovanje po evangeliju je osrednja tema drugega poglavja novih Konstitucij, ki so bile sprejete na izrednem generalnem kapitulju leta 2018. V kratkem se nadejamo odobritve slovenskega prevoda s strani generalnega ministra in njegovega definatorija. Trenutne razmere so zelo ugodne za to, k čemur nas nagovarja čl. 35 novih Konstitucij:

§ 1. Bratje se z redovnimi zaobljubami povsem izročijo nadvse ljubljenu Bogu, da bi živeli popolnoma od Gospoda, da bi bil Bog vse v vseh. Zato je prva in najvažnejša služba vseh redovnikov kontemplacija Božjih reči in nenehna povezanost z Bogom v molitvi.

§ 2. Ker se pri obhajanju skrivnosti Gospodovega telesa in krvi krepita in rasteta edinost in ljubezen, naj bratje skrbijo, da se bodo vsak dan skupaj udeleževali evharistične daritve. Ob tem naj, če je primerno, spodbujajo somaševanje duhovnikov.

Vse to je namenjeno temu, da kot bratstvo postanemo živ evangelij oz. živa razlaga Besede, ob zavedanju, da skupnost, ki je zbrana v Gospodu, že pričuje in diši po evangeliju. V danih okoliščinah je ogromno priložnosti za bratstvo. Tako kot spomladi tudi sedaj vabim vse skupnosti, naj ustvarjalno iščejo načine, kako skupaj preživeti kvaliteten čas. Nekaj pobud glede duhovnega in bratskega življenja, ki jih je za duhovni kapitelj pripravil p. François Bustillo, boste prejeli v naslednjih dneh.

Ta poseben čas, ko ostajamo doma, lahko izkoristimo tudi za kakšno dejavnost, ki zahteva več časa: urejanje samostanske in župnijske kronike, inventarnega zapisnika ter ostalih knjig, ki so praviloma predmet kanonične vizitacije. V nekaterih samostanih že lepo skrbite tudi za urejanje okolice in skupnih prostorov.

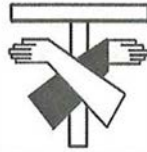
Lepa priložnost se ponuja tudi tistim, ki imajo kakršnekoli študijske obveznosti na splošno ali v okviru formacije mladih duhovnikov. Nekatera srečanja in seminarji so zaradi epidemije odpadli, je pa sedaj zelo primeren čas, če je treba napisati kakšno seminarsko ali drugo nalogo.

Ne pozabimo seveda na vernike, ki nas duhovno in materialno podpirajo. Bodimo jim blizu z molitvijo in kakšno spodbudno besedo, lahko pa tudi s kakšnim srečanjem preko sredstev družbenega obveščanja.

Dragi bratje! Izkoristimo ta čas, ki nam je podarjen. Na priprošnje serafskega očeta sv. Frančiška, vseh drugih svetnikov našega reda, sv. Roka in brezmadežne Device Marije naj vas obilno blagoslavlja nebeški Oče.

Mir in dobro!

p. Igor Salmič,
prov. minister

MINISTER GENERALIS

ORDINIS FRATRUM MINORUM CONVENTUALIUM

Prot. št. 913/2020

Rim, 20. november 2020

Dragi br. Igor, *provincialni minister*,
Gospod naj ti podari mir!

Želim ti sporočiti, da sem se seznanil s prošnjo, ki si jo poslal 14. novembra 2020 (Prot. št. 145/2020) in v kateri si prosil za odobritev slovenskega prevoda Konstitucij.

Vsem osebam, ki so bile vključene v pripravo prevoda, izražam svojo hvaležnost. Vesel sem, da je to bratsko delo ponudilo priložnost za izkušnjo »konventualnosti«. Gre za prizadevanje, ki bo ostalo skrito pod površjem besedila. Ker je skrito in ponižno, zelo dobro prevaja duha majhnosti, ki se uresničuje v praksi.

S tem dopisom dajem odobritev za izdajo prevoda Konstitucij našega reda v slovenskem jeziku, ki so bile razglašene z dekretom 8. decembra 2018 (Prot. št. 865/18).

S hvaležnostjo za vaše delo vas iz vsega srca blagoslavljam.

Br. Carlos A. Trovarelli
Generalni minister

Br. Tomasz Szymczak
Generalni tajnik

Br. Igor SALMIČ
Provincialat Slovenske Minoritske Province
Minoritski Trg 1
2250 PTUJ - SLOVENIJA

SLOVENSKA MINORITSKA PROVINCA SV. JOŽEFA
P R O V I N C I A L A T

Minoritski trg 1, 2250 Ptuj, Slovenija
Telefon: +386 (0) 59 073 100, faks: +386 (0) 59 073 110
e-pošta: minoriti@rkc.si, <http://minoriti.rkc.si>

Ptuj, 29. november 2020

Številka: 147/20

PISMO BRATOM OB ZAČETKU ADVENTNEGA ČASA

Dragi bratje!

»O da bi predril nebo in stopil dol!« (Iz 63,19b) roti prerok Izaija Boga v prvem berilu prve adventne nedelje. Podobno se izrazi apostol Janez ob koncu Knjige razodetja: »Maranà thà! Pridi, Gospod Jezus« (Raz 22,20). Gre za vzklike, ki so posebej domači v adventnem času, ko se pripravljamo na Gospodov prihod. Božja beseda in cerkveni očetje nam v tem svetem času govorijo o dveh Kristusovih prihodih: o zgodovinskem v Betlehemu pred več kot 2000 leti ter o tistem ob koncu časov, ko bo nastopila vesoljna sodba. Omenjena prihoda se na prvi pogled nanašata zgolj na preteklost in prihodnost, ne pa tudi na sedanost, zato cerkvene čase in praznike pogosto doživljamo kot nekaj lepega in tradicionalnega, kar pa vendarle ne nagovarja neposredno našega življenja, ki je usmerjeno v *hic et nunc*.

A vendarle je Izaijev klic še kako usmerjen tudi v sedanost: »O da bi [Gospod] predril nebo in stopil dol, tukaj in sedaj.« Je to danes resnično naša želja? Si res želimo, da Gospod vstopi v naše življenje? Gospod namreč ne pride samo na prijateljski obisk, ampak nas potem, ko smo mu dali proste roke, želi preoblikovati. Božji dotik spreminja, preobraža.

Si torej res želimo, da nas Bog obiše in preoblikuje? Če smo iskreni, nas je sprememb strah, četudi slutimo, da bi šle v pozitivno smer. Navada je železna srajca tudi pri naši veri: bolje je živeti povprečno, pri čemer se nič ne spremeni, kakor pa dati Bogu proste roke, da nas »obiše«. Bolje je čofotati v močvirju, kjer je varno, kot pa leteti po zraku, kjer ne gre brez tveganja. Božjega dotika se bojimo, saj ga zaznavamo kot žerjavico, ki zadaja bolečino, zato se ga izogibamo.

Adventni čas nas vsako leto spomni na to vase obrnjeno človeško držo, a nas hoče ravno zaradi tega predramiti iz našega spanca povprečnosti in mlačnosti. Če je advent čas pričakovanja, potem to konkretno pomeni, da sami sebi nismo zadostni, da še tako dobra volja in nameni niso dovolj. Za naše duhovno, bratsko in apostolsko življenje potrebujemo Boga, zato je ta čas posebej namenjen temu, da svoj pogled od lastnih skrbi in osebnih načrtov usmerimo k Drugemu: Pridi, Gospod Jezus!

Katere so moje, tvoje temine, ki bi jih Gospod rad razsvetlil? Katerega mojega in tvojega dela, ki se upira odrešenju, bi se Gospod rad dotaknil? Ne zavedamo se namreč, da živimo v temini, čeprav mislimo ravno obratno. In prav zato, ker se nahajamo v temi in ne v luči, nas Gospod večkrat opozarja: »Čujte! Pazite! Zakaj dajete vrednost rečem, ki pripadajo temi, če pa pričakujete dan? Zakaj se vznemirjate in dajete prednost slavi, uspehu, denarju, če vse to mine? Vse mine.«

V skupnosti si pogosto ustvarjamo sliko o drugem, si s tem belimo glavo leta in leta, sebe in njega prepričujemo, da imamo prav mi in ne on ... ampak tudi to razmišljanje pripada zemlji in temi in ne

luči. Zakaj izgubljam čas in se pritožujemo nad temo, če pa pričakujemo dan, odrešenje, srečanje z Gospodom? Zato ne dajajmo teže temu, kakšne hibe ima brat, s katerim živimo, ampak rajši skupaj pričakujmo dan odrešenja. Medtem ko pričakujemo ta dan, pa na prvo mesto dajmo tisto, kar bo edino ostalo po prehodu iz noči v dan, to pa je konkretna ljubezen: izničile se bodo naše predstave o drugih in sebi, izničile se bodo naše osebne ambicije, izničile se bodo zamere, le konkretne geste ljubezni bodo ostale, nič drugega. Zato mislimo in govorimo dobro drug drugemu in drug o drugem. To je zaščitni znak Jezusovih učencev: »Po tem bodo vsi spoznali, da ste moji učenci, če boste med seboj imeli ljubezen« (Jn 13,35).

Dragi bratje! Ta adventni čas, ko bomo imeli več časa za molitev in bratske odnose, naj bo zaznamovan s tem tveganjem: želimo, da nas Gospod obišče, in mu zato prepuščamo način, kako želi to storiti. Z naše strani pa to pričakovanje oplemenitimo z nenehno molitvijo, ki nam bo dajala moč, da bomo ljubili brate tam, kjer je to morda najtežje.

Mir in dobro!

p. Igor Salmič,
prov. minister

XXIV. seja provincialnega defnitorija
V minoritskem samostanu sv. Frančiška v Piranu je 29. septembra 2020 potekala XXIV. seja prov. defnitorija.

1. Uvodna molitev

Na predlog p. Cristiana Balinta smo se ob godu nadangelov priporočili nadangelu sv. Mihaelu.

2. Branje zapisnika prejšnje seje

Zapisnik je bil potrjen.

Opombi:

- V koledarju dogodkov v provinci bomo zaradi zbora KORUS-a (20. 1. 2021) predstavili datum srečanja prov. vodstva z gvardijani in samostanskimi ekonomski, in sicer na 26. in 27. januar 2021.

- Frančiškanski prov. minister p. Marjan Čuden je sprejel vodenje duhovnih vaj za brate v Olimju v obeh predvidenih terminih (14.–19. februar in 13.–18. junij 2021).

3. Srečanje s skupnostjo samostana sv. Frančiška v Piranu

Bratje se po svojih močeh trudijo glede redovniškega življenja in apostolata. Dinamiko bratskega življenja zaznamujejo številni obiski gostov, posebej v poletnem času, ter skrb za kuhinjo, ki zahteva veliko napora in časa. Opravili pa so tudi nekatera manjša obnovitvena dela (podstrešje, sobe ...). Trenutno delajo na projektu obnove parkirišča. Pastoralno pomagajo v domači župniji in v Strunjanu ter duhovno oskrbujejo sestre v Izoli. Prov. minister p. Igor se je ob koncu srečanja bratom zahvalil za njihovo pričevanje in delo.

4. Poročilo o br. Klemnu Slapšaku

Magister p. Slavko Stermšek je prebral poročilo o življenju in študiju br. Klemna Slapšaka.

5. Kandidat Benjamin Ostroško

Na provincialnega ministra se je ponovno obrnil Benjamin Ostroško iz Starš, ki je kot kandidat enkrat že bil pri nas. Napisal je prošnjo za vstop v postulat. Prov. minister je prošnji ugodil in določil, da bo čas kandidature začel v samostanu sv. Maksimilijana Kolbeja v Ljubljani.

6. Duhovni kapitelj

Duhovni kapitelj bo zagotovo potekal 17. in 18. novembra 2020. Temeljil bo na sklepu generalnega kapitlja o prenovi redovniškega življenja in pismu generalnega ministra z naslovom Novo vino v nove mehove. Gost kapitlja bo p. François Bustillo. Ker je epidemiološka slika še negotova, obstaja več možnosti izvedbe. Če ne bo možno skupno srečanje s predavateljem, se bomo z njim povezali preko videokonference ali pa bomo dobili njegovo predavanje v pisni obliki.

7. Nadžupnija Ptuj – Sv. Jurij: prošnja za prodajo gozdnih parcel

P. Andrej Feguš je v imenu nadžupnijskega urada Ptuj – Sv. Jurij na provincialat poslal prošnjo z dne 29. 9. 2020, številka 73/2020, v kateri prosi za prodajo parcel gozda K. O. 454 Jablovec v skupni izmeri 35.305 m². Na podlagi soglasja Komisije za gradnje in varstvo spomenikov z dne 26. 9. 2020, številka 10/20, prov. minister s svojim definatorijem daje soglasje za omenjeno prodajo.

8. Razno

Skupna molitev za mir v Duhu Assisija ter Podaj mi roko, ki naj bi bila 27. oktobra v Celju, bosta zaradi epidemije odpadla. Istega dne bosta organizirana po manjših lokalnih bratstvih ali frančiškovskih cerkvah. O podrobnostih bomo še obveščeni.

XXV. seja prov. definatorija

Zaradi epidemije koronavirusne bolezni je 28. oktobra 2020 XXV. seja prov. definatorija potekala v obliki videokonference.

1. Uvodna molitev

Pod vodstvom p. Slavka Stermška smo zmolili O vzvišeni in veličastni Bog, ob obhajanju Duha Assisija pa psalm iz ene od Frančiškovih molitvenih ur ter zdravamarijo.

2. Branje zapisnika prejšnje seje

Zapisnik je bil potrjen.

3. P. Andrej M. Sotler – dovoljenje za službo ekonomista

P. Andrej M. Sotler, gvardijan samostana Sv. Trojice v Halozah, je na provincialat poslal dopis z dne 27. oktobra 2020, številka 12/20, v katerem prosi, da bi kot gvardijan smel opravljati tudi službo ekonomista. Provincialni minister s svojim definatorijem je prošnji ugodil.

4. Postni čas od vseh svetih do božiča

Provincialni minister s svojim definatorijem določa, da bratje za postni čas od vseh svetih do božiča vsak dan preberejo odlomek iz 5. ali 6. poglavja prenovljenih Konstitucij. Lektoriran prevod obeh poglavij bodo bratje prejeli po elektronski pošti. Poleg tega naj si bratje sami izberejo še eno od oblik dobrodelne solidarnosti v finančni ali kateri drugi obliki.

5. Razno

Trenutno se pripravlja prevod šestletnega načrta reda (PSO). Knjižico bodo bratje prejeli, brž ko bo pripravljena.

XXVI. seja prov. definatorija

V minoritskem samostanu sv. Vida na Vidmu pri Ptujju je zaradi epidemije koronavirusne bolezni 27. novembra 2020 potekala XXVI. seja prov. definatorija deloma v obliki videokonference.

1. Uvodna molitev

Za uvod v sejo je p. Toni Brinjovc molitev z naslovom Molitev upanja sklenil še s svojimi besedami.

2. Srečanje s samostansko skupnostjo sv. Vida na Vidmu pri Ptujju

Provincialni minister p. Igor Salmič je brate na začetku lepo pozdravil. Gvardijan p. Tarzicij

Kolenko je najprej orisal svoje videnje življenja in poslanstva skupnosti. Med drugim je omenil relativno dobro zdravstveno stanje vseh, da lahko v župniji, ki je pastoralno zahtevna, delujejo, čeprav je trenutno zaradi koronavirusne bolezni vse bolj omejeno. Poročilo sta dopolnila še ostala brata, p. Jože Petek in p. Anton Borovnjak. Prov. minister je skupnost ohrabil ter se ji zahvalil za odprt pogovor, njihov trud glede bratskega življenja in apostolskega poslanstva.

3. Branje zapisnika prejšnje seje
Zapisnik je bil sprejet in potrjen.

Opombe:

- P. Andrej Šegula je s 4. novembrom 2020 prejel dekret za člana skupnosti sv. Frančiška v Piranu. Čeprav mu je bila zaradi koronavirusne bolezni dana možnost odložene selitve, jo je kmalu za tem že uspel izvesti.

- Predvideni predavatelj na duhovnem kapitlju p. François Bustillo je kljub temu, da kapitlja nismo uspeli izvesti, poslal nekaj vprašanj, ki naj služijo kot priprava na skupno srečanje, ko bo to možno. Prov. minister p. Igor bo ob tem iz predavateljeve knjige Velikonočno bratstvo prevedel še kakšno poglavje za osvetlitev njegove tematike in ga bratom poslal v razmišljanje.

4. Obhajanje desete obletnice smrti p. Miha Dreviška

P. Janez Šamperl je na provincialat poslal prošnjo oz. pismo v elektronski obliki, v katerem je orisal predlog za obhajanje obletnice smrti našega pokojnega misijonarja. V njem je navedenih mnogo pobud. Provincialni minister s svojim definatorijem meni, da naj se obletni spomin obhaja. To bi npr. vključevalo slovesno obletno mašo, pripravo ključka z že izdelanim filmom o p. Mihi, Viktorinov večer z daljšim strokovno poglobljenim predavanjem p. Janeza Šamperla, ki bi ga primerno publicirali ...

5. Srečanje z duhovnim asistentom OFS

Provincialni duhovni asistent za OFS p. Danilo Holc, ki je v obdobju tega NS OFS Slovenije tudi predsednik kolegija duhovnih asistentov, je na kratko predstavil svoje dosedanje delo, predvsem pa konkretne načrte in dogodke, ki jih skupaj z vodstvom OFS načrtujejo, da bi bili tudi v tem času izolacije člani reda še naprej na različne načine povezani med seboj.

6. Provincialni dan – 8. februar 2021

Vodstvo province bo poskrbelo, da se provincialni dan v vsakem primeru izvede. Če ne bo mogoča udeležba na skupnem srečanju, se bo le-to odvijalo preko družbenih omrežij. Vsebina srečanja bo vzeta iz Konstitucij in knjižice Šestletni program reda. Osredotočili se bomo predvsem na temo o bratstvu in vzgoji. Upamo, da bo do tega dogodka že izšel slovenski prevod Konstitucij. Srečanje bo pripravil prov. minister p. Igor Salmič s sodelavci, ki si jih bo sam izbral.

7) Br. Klemen Slapšak – sklep študija

P. Slavko je predstavil življenje v ponoviciatu in postulat. Br. Klemen zaključuje svoj študij, zato je treba razmišljati o predvidenem diakonskem posvečenju. Ker ga po vsej verjetnosti ne bo mogoče izvesti ob novoletnem srečanju, se razmišlja o možnosti B. Lahko se izvede okrog novega leta pri Sv. Petru v Ljubljani v preprostejši obliki. Tako bi bilo na voljo tudi dovolj časa za predvideno mašniško posvečenje konec junija prihodnje leto.

8. Razno

Na generalno kurijo v Rim je poslana prošnja za potrditev slovenskega prevoda Konstitucij in čakamo odgovor. Trenutno se izvaja prelom besedila za tisk.

p. Danilo Holc,
prov. tajnik

IZ NAŠEGA REDA

PREDSTAVITEV ŠESTLETNEGA NAČRTA REDA

Dragi bratje, Gospod naj vam podari svoj mir!

Želim vam na kratko predstaviti šestletni načrt reda, ki nas bo spremljal do leta 2025. Navdih zanj sta zadnja dva kapitlja, izredni (Nemi, 2018) in redni (Assisi in Collevaenza, 2019), ki sta nam prinesla dragocen in prenovljen dokument, Konstitucije. Za nastanek tega dokumenta so vse jurisdikcije ob spodbudi komisije za revizijo (Konstitucij) delale nekaj let. Konstitucijam so leta 2019 sledili Generalni statuti. Ne gre le za vsebino in »podanašnje«, pač pa za dar bratstva, bogatenja ob srečanju, poslušanju in dialogu med kulturami. Ta izkušnja je bila pozitivna. Izbrani predlogi so vsaj deloma sad vsega, kar smo si podelili. Ta načrt, ki ga imate v rokah, črpa iz bogastva bratskega izmenjevanja, s poti, ki je nastala na osnovi iz predlogov.

“Vodilo in življenje manjših bratov je tole” (prim. FPVod 1,1). V tem šestletju bomo obhajali večstoletni obletnici Nepotrjenega vodila (1221) in Potrjenega vodila (1223).

Prenovljene Konstitucije so današnje Vodilo ali vsaj poskus le-tega. In Vodilo ni nič manj kot »srž evangelija« (FF 797).

Vedno je spodbudno in koristno, če rečemo: »Naše bratsko življenje je to, naše Vodilo ima opraviti predvsem z evangelijem.« Konstitucije nam pomagajo, da ga živimo v današnji stvarnosti. Vodilo in življenje gresta z roko v roki. Brat Frančišek se je zvesto oklenil Gospoda in se odločil – v nekem posebnem trenutku svojega življenja – da ne bo zapustil bratstva. Posredoval nam je izkušnjo verujočega človeka, ki je zakoreninjen v Kristusu, karkoli se zgodi v življenju. Zato imamo »Ponižnost učlovečenja« (Greccio, 1223), »Trpečo ljubezen« (La Verna, 1224) in Hvalnico stvarstva spravljenega brata (Hvalnica stvarstva, 1225). V tem šestletju je tudi nekaj drugih večstoletnih obletnic.

Rad bi vas spomnil na nekatere druge obletnice, ki so kot koščki sestavljanke; so del skupne svetosti naše družine in spadajo v to šestletje. L. 1220 se je mladi avguštinski korar Fernando, prevzet nad pričevanjem majhne skupine bratov (prvih mučencev reda), odločil postati manjši brat, da bi kot bratje umrl za evangelij. Izbral si je ime brat Anton.

Leta 1221 je ta portugalski brat po nepredvidljivem spletu okoliščin prišel v Italijo ter bil po spodbudi brata Frančiška poslan na novo pot evangelizacije in služenja Cerkvi.

Zadnji koraki brata Frančiška v bratstvu in prvi brata Antona so za nas izziv, kaj vse se lahko zgodi na naši poti, ko se z večnimi zaobljubami odločimo za Kristusa ter to odločitev vsak dan potrjujemo. Lahko rečemo: To je naše vodilo, to je zame življenje! Biti popolnoma predan Gospodu znotraj bratstva.

Središče vsega je Gospod Jezus, njegovo življenje in njegov evangelij. Tako nadaljujemo prejšnji šestletni načrt 2013–2019 (Živeti evangelij).

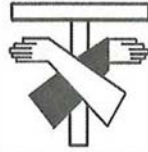
Napredovati v zakoreninjenosti v Kristusu pomeni spreminjati se v njem, z njim trpeti za Božje kraljestvo. Zato smo tokrat izbrali podnaslov »Oblikovati se po evangeliju, da bi postali misijonsko bratstvo«. Kot skupnost in kot posamezniki se oblikujemo po Gospodu, da bi nadaljevali proces misijonskega bratstva, ki je odprto do sveta in presega meje udobja. Še vedno nadaljujemo smer šestletnega obdobja 2007–2013, katerega prioriteta je bila vzgoja za misijone.

V luči kapitljev nam je položena na srce resničnost: vzgoja/vzgajati se skupaj (oblikovati se) v šoli evangelija, da bi postali bratstvo »na poti« (izraz, drag papežu Frančišku), da bi poslanstvu namenili posebno mesto v prihodnosti, kar je smisel našega delovanja. Kot je bilo povedano, je to pot, ki jo predlagajo spodbude kapitljev.

Ko vam posredujem ta načrt, vas prosim, da ga sprejmete in upoštevate kot predlog za svoje življenje in delovanje, da v vsem sodelujete z redom na poti, ki jo je začrtal generalni kapitelj, in dejavno pričujete kot skupnost, ki se povezuje. Ljubi so mi izrazi »telo« (prim. 1 Kor 12,12–26), »družina«, pri kateri vztrajajo tudi Konstitucije (prim. št. 20 § 2; 27; 35 § 2). Želimo biti kot eno telo, ki ga sestavljajo posamezni člani. Eno telo, ki je kot ena združena družina.

Serafski oče naj nas skupaj z vsemi svetimi naše družine blagoslovi!

Generalni minister fra Carlos A. Trovarelli

MINISTER GENERALIS

ORDINIS FRATRUM MINORUM CONVENTUALIUM

Prot. št. 555/2020

Rim, 14. julij 2020

Zadeva: Sobotno leto – splošne določbe (prim. Konstitucije, čl. 181 § 1–2)

Dragi bratje,
mir z vami!

Zadnja dva generalna kapitulja, izredni v Nemiju leta 2018 in redni v Assisiju/Collevalenzi leta 2019, sta za red pripravila posodobljeno in prenovljeno zakonodajo: Konstitucije in Generalne statute. Vse province in kustodije morajo sedaj posodobiti in prenoviti svoje statute, da bodo usklajeni s pravom reda.

Konstitucije v členu 7 § 4 določajo, da se morajo provincialni statuti pred razglasitvijo predložiti generalnemu ministru, da s svojim definitorijem »ugotovi in potrdi njihovo skladnost z lastnim pravom reda«.

Ena od vsebin, ki mora biti urejena v provincialnih ali kustodialnih statutih, je sobotno leto. V členu 181 § 2 Konstitucij je namreč zapisano:

§ 2. Minister ali kustos more s privolitvijo svojega definitorija dovoliti bratom, ki upravičeno zaprosijo za to, možnost sobotnega leta. **Splošni pogoji za odobritev tega obdobja naj bodo določeni v provincialnih ali kustodialnih statutih.**

Da bi lahko vodstvo reda potrdilo skladnost omenjenih »splošnih pogojev«, ki se tičejo sobotnega leta ter bodo vključeni v prenovljene provincialne ali kustodialne statute, s pravom reda, je treba podati nekaj pojasnil glede tega vprašanja.

Sobotno leto je opisano v dokumentu *V Frančiškovi šoli (Discepolato Francescano)*. Glede na to, da generalni kapitelj leta 2019 ni odobril novega besedila, ostaja v veljavi dokument iz leta 2007. Pri tem nastopita dve težavi: prva je ta, da je *V Frančiškovi šoli* iz leta 2007 besedilo, ki bo po naročilu generalnega kapitulja 2019 prenovljeno (prim. potrjeni predlogi, 4.1); druga pa je ta, da opis sobotnega leta v omenjeni različici iz leta 2007 ne ustreza več lastnemu pravu, ki je sedaj v veljavi.

Na podlagi vsega tega in:

- v moči oblasti, ki jo je pravo podelilo generalnemu ministru po določbi ZCP, kan. 622, in Konstitucij, čl. 203, v skladu z ZCP, čl. 31 § 1,
- da bi provincam in kustodijam pomagali z natančnimi navodili in potrebnimi pravnimi sredstvi za določitev splošnih pogojev za odobritev sobotnega leta (prim. Konstitucije, čl. 181 § 2),
- po pridobljenem pritrtilnem mnenju generalnega definitorija, ki se je sestal 4. julija 2020,

s tem pismom

ODREJAM

splošne določbe o sobotnem letu (prim. Konstitucije, čl. 181 § 2):

- a) Sobotno leto je priložnost in eno izmed »primernih sredstev za duhovno rast in kulturno izpopolnjevanje« (prim. Konstitucije, čl. 181 § 1), ki se nudi bratu v pomembnih življenjskih obdobjih, kot npr. ob obletnici slovesnih zaobljub (in/ali duhovniškega posvečenja), oziroma vsakih 25 let ali v izjemnih primerih (npr. po dolgem obdobju delovanja v misijonu *ad gentes* ali služenja kot višji predstojnik itd.). Gre za primere, ki jih je vsekakor treba v razločevanju pretehtati skupaj z lastnim ministrom/kustosom.
- b) Sobotno leto **naj se praviloma preživi v samostanu reda**. V drugem primeru, ko gre npr. za študij v vzgojnih ustanovah, ki ne pripadajo našemu redu, je treba natančno upoštevati določbe glede odsotnosti iz redovne hiše za obdobje največ enega leta, ki je razporejeno skozi vse življenje (*extra domum* iz ZCP, kan. 665 § 1), ali tiste, ki se nanašajo na dovoljenje za bivanje izven redovne hiše (*extra claustra*) za obdobje največ treh let, četudi ne zaporednih (iz ZCP, kan. 686 § 1).
- c) **Najdaljše obdobje** sobotnega leta ne sme presegati dvanajstih mesecev.
- d) Prosilec mora predstaviti **namen in program** sobotnega leta, zatem pa ga mora uskladiti in odobriti višji predstojnik (kan. 620).
- e) **Stroške** sobotnega leta je treba predhodno in podrobno uskladiti z višjim predstojnikom, ki jih mora odobriti s svojim definatorijem na podlagi ekonomske zmožnosti province ali kustodije.
- f) Brat ima popolno **prepoved**, da med sobotnim letom **prevzame cerkvene službe ali zadolžitve**, četudi samo začasno, npr. službo župnika, kaplana, profesorja itd.
- g) Za podelitev sobotnega leta ob navedenih pogojih je pristojen provincialni minister ali kustos s privolitvijo svojega definatorija. To stori z **dekretom**, ki ga mora posredovati zainteresiranemu in v katerem naj bodo vsaj na kratko določeni zgoraj navedeni pogoji. Temu dokumentu se lahko priloži, če je potrebno, specifična pogodba, ki se ravna po tistih, ki so predvidene za podobne primere (prim. *Generalni statuti* 47 § 5).

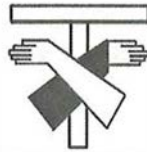
Določbe, ki so opredeljene v tem dekretu, je treba upoštevati pri reviziji provincialnih ali kustodialnih statotov, da se tako pridobi potrdilo o njihovi skladnosti z lastnim pravom reda (prim. Konstitucije, čl. 7 § 4).

Ta splošni dekret o izvršbi stopi v veljavo danes, 14. julija 2020.

S spoštovanjem,

br. Tomasz Szymczak,
generalni tajnik

br. Carlos Trovarelli,
generalni minister

MINISTER GENERALIS

ORDINIS FRATRUM MINORUM CONVENTUALIUM

Rim, 4. oktober 2020

Prot. št. 730/2020

Pozdrav in razmišljanje ob slovesnem prazniku sv. Frančiška Asiškega

Dragi bratje, ob tem prazniku vsakega posebej pozdravljam in vam želim, da bi to slovesnost obhajali na lep in prenovljen način.

Kot dobro vemo, je v teh dneh papež Frančišek namenil svetu okrožnico z naslovom »Vsi bratje«, ki govori o bratstvu in družbenem prijateljstvu. Naslov se navdihuje ob spisih serafskega očeta: »O vsi bratje, glejmo na dobrega pastirja, ki je za rešitev svojih ovac prenesel trpljenje na križu« (Op VI,1).

To me je spodbudilo, da svojemu pozdravu dodam nekaj misli in z vami podelim svoj pogled na nekatere vidike naše karizme, ki se mi zdijo zelo pomembni za prenovo naše zvestobe tej karizmi.

Preden podelim z vami svoje razmišljanje, vam želim srčno izraziti svojo bližino, spoštovanje in hvaležnost: zagotavljam vam nenehno molitev za vsakega izmed vas. Bratje, zelo cenim vse, kar vsaka skupnost reda ponudi Cerkvi in svetu.

Še enkrat pa izražam svojo bližino bratom in skupnostim, ki trpijo zaradi virusa, družbenopolitičnih razmer ali kakšnih drugih razlogov.

Moje razmišljanje se osredotoča na **hudo grožnjo** bratstvu (to je drža »prilaščanja« oz. preprosto rečeno »oblasti«) in tudi na **veliko priložnost**, ki je zastonjskost.

»Med brati naj ne bo tako«

Ko oblast postane način življenja, način razmišljanja in načrt

»Prav tako naj noben brat ne bo oblasten ali gospodovalen, zlasti ne medsebojno. Gospod namreč pravi v evangeliju: ‹Vladarji ljudstev gospodujejo nad njimi in velikaši izvršujejo nad njimi oblast. Med brati naj ne bo tako (prim. Mt 20,25–26); ampak kdorkoli med njimi hoče biti velik, naj postane njihov strežnik in služabnik; in kdor je med njimi največji, naj bo kakor najmanjši› (prim. Lk 22,26)« (FNPVod V,9–12).

Češčenje lika brata iz Assisija, ne da bi pri tem vključili razmišljanje o lastnem življenju, bi nas lahko pripeljalo do velikega protislovja. Kot pogosto ponavljam, nas naša izkušnja grešnosti nehote dela nedosledne. A tu govorimo o našem načrtu življenja in konkretnih merilih, ki ga vodijo. Zato je pomembno, da vsak izmed nas pogosto pogleda na svoje življenje v luči Frančiška Asiškega.

Za ubožca je bratstvo premo sorazmerno z majhnostjo in v obratnem sorazmerju z gospodovalnostjo – oblastjo. On se je preprosto identificiral z Jezusom Kristusom, ubogim in križanim, po merilih evangelija. Medtem ko občuduje izničenje Božjega Sina in majhnost Matere Marije, Frančišek postavlja temelje svoje radikalne majhnosti. Kot zvest evangelijski mož ne občuduje le Božjega očetovstva, ampak ga privzame kot osnovno izkušnjo in iz tega izhajajočo zavest o vesoljnem bratstvu, ki se s tem rojeva. Gre za preprosto in pomembno izkušnjo, ki sproža nov pogled na Cerkev, na družbo z njenimi zgodovinskimi procesi, na politiko, na ekonomijo, na proizvodna sredstva itd. Za svetega Frančiška je ključ razumevanja v dejstvu, da nismo gospodarji, temveč bratje.

V frančiškovski izkušnji beseda »bratje« ne predstavlja zgolj domačnosti med redovniki, temveč način razumevanja sveta in vključevanja v zgodovino. Zaradi tega je ta beseda vse bolj v napoto, podobno kot Jezus, ki je bil zaradi svoje izbire in sporočila križan ne toliko s strani rimskega cesarstva, temveč predvsem zaradi klerikalnega sistema voditeljev svojega ljudstva: gre za klerikalni sistem, ki je vajen oblasti ter zavrača odrešenje in novost kraljestva.

Sveti Frančišek je zelo dobro poznal odločne Gospodove besede: »Med vami naj ne bo tako« (prim. Mt 20,25–26). Bratstvo je sestavni del prve cerkvene skupnosti. Jezus je z darovanjem samega sebe na križu ustvaril bratsko občestvo (Ef 2,11–18). Vstali Gospod imenuje svoje učence »bratje« (Jn 20,17), vse vabi, da se rodijo od zgoraj (Jn 3,3), in odnosom med brati daje novo vsebino (Mt 5,21–26), kjer ima svoje mesto tudi bratsko opominjanje (Mt 18,15sl.).

Po evangelijskem vzoru se morajo vsi, ki so poklicani v frančiškovo bratstvo, medsebojno ljubiti (FNPVod XI), imeti za enake in za brate (FNPVod VI), si izkazovati spoštovanje in čast (FNPVod VII), drugemu razodevati svoje potrebe (FPVod VI), ponižno služiti drugemu (FPVod VI), se izogibati preprirom, godrnjanju, jezi in se ljubiti v dejanju in ne z besedami (FNPVod XI), z nežnostjo (FNPVod IX; FPVod VI). Poleg tega bratstvo ustvarja prostor svobode, v katerem lahko vsak brat razvija svojo osebnost po navdihih Duha, kar je posledica ustvarjalne svobode, ki jo dihamo; bratje so lahko nepokorni ministrom v primeru, ko bi jim ti ukazali kaj takega, kar nasprotuje našemu načinu življenja (FNPVod IV). Ti elementi so navzoči tudi v opisu, kjer generalne Konstitucije – posebej v členih 1 in 2 – govorijo o naši karizmatični identiteti.

Zgodovinarji frančiškovega gibanja nas spominjajo, da načrt življenja, ki ga je začel sv. Frančišek, vsebuje navdihe, ki so bili značilni za srednjeveško družbo: enakost, solidarno delo in služenje, bratsko življenje, skupno ubožstvo, zavračanje bogastva, ki odtuja. Hkrati je ekleziologija Frančiška Asiškega ekleziologija »brez oblasti«, kajti jasno mu je, da se Božja oblast kaže v šibkosti in majhnosti in ne v premoči ter gospodovanju.

Jezus je dopolnil Staro zavezo s tem, ko je bratski ljubezni, »šibkim« iz zgodovine, ubogim in trpečim pripisal posebno mesto. Uboga in starejša vdova, hromi, grešnica, otroci, slepec, gobavec, pogan in rimski vojak lahko postanejo privilegirane osebe kraljestva. Isto velja za manjše brate: oblast je mišljena kot služenje in kot ustvarjalni izvir bratstva.

Dragi bratje, bratstvo je način življenja, vseobsegajoče merilo, sporočilo, načrt življenja, pričevanje o Gospodovi navzočnosti in njegovem kraljestvu ljubezni in pravičnosti. Bežimo pred skušnjavo biti »vla-

darji«, to pomeni gospodovati, si prilastiti svoje prostore, brate, materialne dobrine, znanje ...

Pozivam ves red, predvsem nove province ali kustodije, naj bodo posebej pozorne in se ne pustijo zapeljati skušnjavi kakršnekoli oblastnosti, npr. iskanju priljubljenosti, iskanju lastne koristi, stremljenju za funkcijami in dobrinami, kovanju spletk in »političnih« kampanj zaradi uživanja oblasti itd. Vse to ogroža bratstvo.

Biti nosilec službe, funkcije, upravljanja, katedre itd. še ne pomeni, da smo lastniki tega. Prav tako nismo lastniki niti kulture niti znanja drugega; nasprotno, imeti moramo posluš zanj, ga priznavati, sprejemati, spoštovati, saj smo učenci Učitelja in evangelija in vsi bivamo v istem domu, v skupnem domu.

Prav tako nismo lastniki »svetega« – niti bogoslužja niti glavnega sedeža v prezbiteriju. Neredko se zdi, da nekateri – v cerkvi sedanjega časa – ki se oblačijo v liturgična oblačila, pripisujejo sveto oblast samim sebi in ne Gospodu; namesto da bi se »skrili« za liturgičnimi znamenji, se celo naslanjajo nanje, da bi bili »vidni«. Naj bo ta skušnjava daleč od nas! Papež Frančišek je posvetil veliko prostora tej temi, ko je med drugim govoril o »duhovni posvetnosti« (VE 93–104).

Tudi sam habit se včasih uporablja ne toliko kot znamenje, ampak bolj kot »investitura«: preprosti ljudje ga morda razumejo v tem smislu, a le z namenom češčenja Gospoda; če pa se sami čutimo »oblečene« v določeno službo, s tem lahko spodkopavamo karizmo in celo križ.

Naj bo za nas, cekvene može, veselje v preprostosti. Nimamo druge oblasti razen te, da smo blizu ponižnim, preganjanim, preprostim, mučenim, bolnim, izključenim, ubogim v srcu, vernim, mlajšim in starejšim, migrantom in brezpravnim, vsakemu bratu – tudi težavnemu in problematičnemu – svetemu Božjemu ljudstvu. Kot ljudje služenja s svojim pričevanjem prispevajmo k vedno bolj bratskemu svetu v lastnem okolju!

Onkraj količinskega, zastonjskost

Zastonjsko vračanje kot posledica bratstva

in kot ustvarjalni vir prihodnosti

»Darujmo Najvišjemu in vzvišenemu Gospodu Bogu vse dobrine; in priznavajmo, da so vse njegove, ter se za vse zahvaljujmo njemu, od katerega prihaja vse dobro. On je najvišji in vzvišeni, edini resnični Bog. On, od katerega je vse dobro, On, ki je edini dober, naj ima in njemu naj bo vrnjeno in on naj prejema vso čast in spoštovanje, vso hvalo in poveličevanje, vso zahvalo in slavo (prim. Lk 18,19)« (FNPVod XVII,17–19).

Ena od posledic »bratstva« – kot merila pripadnosti svetu – je zastonjskost. Papež Frančišek je večkrat poudaril nujnost, da pojmovanje solidarnosti in pravičnosti presegamo z obiljem in zastonjskostjo. Pravičnost zahteva dolžnost, povračilo zahteva enakost, obilje pa zahteva zastonjsko ljubezen, ki rojeva obilje življenja, kakor pravi že sama beseda, torej brez mere, onkraj vsakršnega preračunavanja.

Sveti Frančišek nas vabi, da vse dobrine vračamo Gospodu in da živimo s hvaležnostjo. Hvaležnost postaja zastonjskost: darovati svetu ne samo to, kar je pravično, ampak vse tisto, kar priča o Gospodovi dobroti. Bog Oče nam je pokazal točko, do katere sega Božja darežljivost: do darovanja njegovega lastnega Sina (Rim 8,32); On je prava *charis*, milost, ljubezen brez mere, brezmejna velikodušnost. In če je Božja milost temelj odrešenja, je tudi konkreten način, kako naj bi jo živeli (prim. Rim 12,6; Ef 6,7).

Čut in okus za hvaležnost sta sestavna dela frančiškovega izročila ... Bog je »zastonjski«: zastonjsko nam daruje svojega Sina (ne samo in ne prvenstveno kot posledico greha!). V Sinu nam zastonjsko daruje vse stvari. Posebej mi, manjši bratje, smo poklicani, da postajamo zakrament zastonjskosti Božje ljubezni, ki je sporočilo za potrošniški svet, ki nas obdaja.

V svoji knjigi »Zdih stvarstva« nas naš sobrat † Giacomo Panteghini OFMConv opozarja na sedanjo krizo (v smislu poloma) »analitičnega razuma«, ki »deli stvarnost«, da bi nad njo gospodoval in jo zoperstavil »simboličnemu razumu«, ki po drugi strani »rojeva edinost in pomen«: *»Simbolični razum ne deli, ampak združuje, razume stvarnost kot odnos, občestvo, vključevanje; njegova moč je v 'simpatiji', v deleženju, v ljubezni ... ustvarja skupno mizo, komunikacijo med vsemi bitji, zavedajoč se, da smo vsi potopljeni v isti tok življenja.«*

Delitev, gospodovanje, nasilje, sužnost, izkoriščanje: vse to je rezultat »analitičnega razuma«, s katerim se je človeško bitje soočilo z naravo in jo uničilo zaradi lastne koristi, namesto da bi se potopilo vanjo z ustvarjenim čutom. Po Panteghiniju »simbolični razum« deluje v obratni smeri, saj vzpostavlja odnose preko komunikacije in občestva. Isto lahko velja za odnose med osebami, ljudstvi, kulturami. »Analitični razum« vzpostavlja odnos nadrejenosti, »simbolični razum« pa nas odpre za zrenje drugega, sprejemanje drugega, vključevanje, odnos, obilje možnosti, zavedajoč se, da stvarnost ni enosmerna, temveč vključujoča in večpomenska.

Bratje, »zastonjskost« je Božje načelo in nas vabi k drži češčenja, spoštovanja, občestva, bratstva, edinstvi ... in ne gospodovanja ali izkoriščanja. Na splošno lahko rečemo, da so naši predniki v prvotnih kulturah živeli v sozvočju s stvarstvom in ne v nasprotju z njim (v smislu prekomernega izkoriščanja). Zastonjskost »zmede« vse sisteme, ki želijo le posedovati, kopiciti in potrošiti.

Vsekakor je zastonjskost lahko tujek v tem svetu. Za nas pa je razlog veselja. Prepričan sem, da vsi vi, moji bratje, izkušate več veselja v razdajanju kakor v prejemanju. Poslanstvo, ki zapušča lastno udobje in se »odpravlja na pot«, je ena najlepših gest velikodušnosti oz. zastonjskosti. Preden misijonarju pripišemo pomembnost zaradi dobrega, ki ga lahko naredi drugim, mu ga moramo pripisati že zaradi preprostega dejstva njegovega »zastonjskega«, »žrtvovanega«, »darovanega« življenja brez pričakovanja povračila.

Zastonjskost je znamenje karizmatičnega frančiškovega zdravja, saj rojeva bratski svet. Če pogledamo v našo zgodovino reda, vidimo primere te zastonjskosti. Zastonjskost je pri mnogih bratih napravila to, da so pod določenimi režimi živeli na skrivnem ali v ujetništvu več desetletij – kot seme – dokler se ni vzpostavila svoboda. V času diktature so nekateri bratje s to držo darovali svoje življenje v mučeništvu; večina oz. mnogi drugi pa so ostali zvesti v poklicanosti, ki so jo prejeli. Ta praznik nas spodbuja, da v sebi ponovno prižgemo vnemo za ljubezen in da to gorečnost izrazimo v živahni, ustvarjalni in rodovitni ljubezni.

Kot je znano, imata besedi »brat« ali »sestra« pri sv. Fračišku najširši pomen. Bratje in sestre niso samo osebe, ampak vsako ustvarjeno bitje. Asiški ubožec odkriva svet in naravo kot Božjo slavo in na ta način oznanja vesoljno bratstvo in spravo. Ustvarjena bitja so sledi Stvarnika in so tudi v službi ljudi, a ne z namenom izkoriščanja. Na žalost je tržni pogled na svet postal tako domač, da lahko spregledamo celo svojo odgovornost, ki jo je papež Frančišek tako dobro opisal v okrožnici *Laudato si* pred petimi leti. Tržno pojmovanje, podvrženost matere zemlje, da bi zaslužili, izkoriščanje, tehnološka nadvlada ... vse to zbuja skrb v nas, manjših bratih. Lahko se vprašamo, ali naš način življenja in naša zavzetost preroško prisluhneta kriku, ki zahteva češčenje Božjega dela, spoštovanje stvarstva ter ekološko pravičnost.

Vsi se zavedamo, da moramo kot red preoblikovati nekatere oblike naše navzočnosti. Skušnjava bi bila nekaj »preoblikovati«, pri tem pa misliti le na to, da bi »ohranili in zavarovali« same sebe. To držo povsem

razumem, a je po mojem mnenju pomanjkljiva. Ni čas, da bi mislili zgolj na to, da »ohranimo same sebe«, ampak je čas, da se odpremo in darujemo tudi iz našega uboštva, v upanju, da bi ustvarili nove poti, nove navzočnosti, nove načine življenja v vedno večji zvestobi evangeliju ter bili polni ljubezni in ustvarjalnosti.

Zastonjskost je klic, ki je namenjen vsem. Nove province in kustodije morajo rasti tudi v držki zastonjskosti: rasti v držki »darovanja samega sebe« za blagor drugih. Gospod bo vsekakor blagoslovil takšno držko.

Kot frančiškova in konventualna družina imamo prednostni prostor, v katerem lahko rastemo v velikodušnosti in zastonjskosti: skupnost. Vsaka konventualna, kustodialna, provincialna skupnost bo rojevala novo življenje, če bomo zanjo zvesto skrbeli. Vabim vas, da se zahvalite Bogu za ta dar naše karizme ter za brate, ki jo v veri živijo ter Cerkvi in svetu dajejo na razpolago svoje darove.

Sklepni pozdrav

Bratje, še enkrat vam izražam svojo bližino in hvaležnost za vse, kar vsak izmed vas je in kar naredi.

Istočasno vas opogumljam, da se vsak dan veselite naše karizme, ki je vedno bolj aktualna. Bratstvo in zastonjskost sta sestavna dela naše dediščine. Sprejemajmo svoje brate in bodimo v vsem velikodušni. Obilje darujoče ljubezni naj bo logika naše zavesti in utrip našega srca. Naj naše skupnosti živijo na eharistični način: blagosloviti Gospoda Boga za »kruh«, ki je konkretno življenje, a ga tudi vrniti Njemu in bratom preko darovanja lastnega »zgodí se«; »lomiti oziroma razdajati samega sebe« tako, da bo svet imel življenje v Jezusu Kristusu.

Ne preostane mi drugega, kot da vas ponovno pozdravim in opogumim, da z veseljem in navdušenjem sledite Gospodovi poti na bratski in frančiškovski način. Sveti Frančišek, asiški ubožec, naj vas spremlja in vodi za dobrobit naše družbe in Cerkve. Gospod naj vam obilno podeli svoj blagoslov.

fra Carlos A. Trovarelli,
generalni minister

Živeti in slediti Pismo generalnih ministrov prvega reda

Generalni ministri vsem bratom prvega reda ob priložnosti veselega praznovanja osemstoletnice *Nepotrjenega vodila* pošiljamo to pismo v hvaležen spomin, da bi kot manjši bratje goreče obnovili svojo hojo za Gospodom Jezusom, v obliki življenja brata Franciška za Cerkev in svet ter v slavo Bogu, ki je »vse dobro, celo dobro, resnično in najvišje dobro« (Nepotrjeno vodilo 23,9).

Uvod

Še ena obletnica ... Naj ne bo kot obvezen obisk muzeja!

V letu 1221 se je zaključila ena tistih številnih »zgodb«, ki je po krščanskem izročilu dosegla vrh z nastankom besedila, ki se imenuje »vodilo«. Za katero »literarno zvrst« gre? Ob besedi »vodilo« se v nas najverjetneje vzbudi nekakšna samoobramba, ker hote ali nehotе pomislimo na nekaj ustaljenega, načrtnega, morda celo nezanimivega. Ko pa skrbno pogledamo vodilo, spoznamo svojo zmoto. Pri branju *Nepotrjenega vodila* namreč človek dobi občutek, da si širi obzorja in da je dobil priložnost, s katero bo lahko osvobodil svojo dušo in poživil svoje srce, čeprav je besedilo staro 800 let!

Da, pred nami je mejnik (osemsto let) in praznovanje »obletnice« je neizogibno. In še enkrat nas nekaj nenadoma prešine; morda tokrat nasprotovanje: »Še ena obletnica! Jo ima smisel praznovati?« Ne hitimo z odgovorom na to vprašanje. Za nekaj trenutkov pozabimo na to. V tem praznovanju ne bodimo kot tisti turisti, ki muzej obišejo, ne da bi jim bilo mar zanj, njihova radovednost je medla in nimajo niti najmanjše želje, da bi se v polnosti nečemu zavezali; ki gredo v muzej le zato, ker »morajo« ali ker »je slaven«. Bodimo raje »resni turisti«, ki vstopijo v muzej, vedoč, da bodo imeli ob odhodu drugačen vtis o mojstrovinah kot pred tem. Stojimo torej tukaj, pred umetnino, ki se imenuje *Nepotrjeno vodilo*, pred delom, katerega letnice nastanka ne poznamo; ne vemo niti tega, kdo ga je napisal!

Nenehno poslušati ...

Življenjski prehodi po evangeliju v Nepotrjenem vodilu

Napisano v nekem trenutku v času, brez datuma in brez avtorja

Tako je! Govorimo o delu, ki ni natančno datirano oziroma za katerega bi lahko rekli, da so različni deli besedila nastali v različnih obdobjih. Leta 1221 je bilo to delo dokončno napisano, tako da je to letnica njegovega zaključka. Vprašanje pa je, ali je avtor besedila res sv. Francišek. Vsekakor je Francišek tisti, ki je vlil življenje v *Vodilo*, ki je v njegove besede vlil življenjsko moč Duha. Vendar bi bilo pravilneje reči, da gre za »splošno pravilo«; delo, zasnovano in zapisano v dialogu z *brati* in z *dejstvi*. Francišek Asiški je bil veliko pred časom, v katerem je živel, ker je izrazil eno izmed najučinkovitejših načel papeža Franciška: »resničnost je nad idejo« (Veselje evangelija, 231–233). V resnici ne gre za neko zakonodajno besedilo, ki bi ga nekdo napisal za mizo, ampak besedilo, ki se je rodilo v dialogu z življenjem. Gre predvsem za »kos življenja« in ne »kos papirja«. Pravzaprav zapisane besede skušajo odgovoriti na vprašanja, ki so nastala v nenehnem poslušanju konkretne resničnosti. Poleg tega v *Nepotrjenem vodilu* prepoznavamo nadarjenost tistih, ki so lahko »v nekem trenutku v času« zaznali resnična vprašanja in nanje dali učinkovite odgovore. Da, nadarjenost je pogosto v tem, da je človek zmožen dojeti osrednja vprašanja, ne tistih abstraktnih, ampak najbolj pereča, tista, ki jih začuti v prvi osebi oziroma jih obravnava iz prve roke, nato pa nanje da prepričljive odgovore. To so »prepričljivi« odgovori ne le zato, ker so imeli tedaj prav, ampak zato, ker so v stoletjih prepričali druge in jih nagovarjali na isti valovni dolžini. Po osemsto letih smo še vedno tu in

poskušamo odgovoriti na vprašanja v sozvočju s to intuicijo, ker smo »prepričani«, da je vredno!

Najbolj presenetljivo pri tej umetnini, Nepotrjenem vodilu, pa je njegova gorečnost. Ob branju je takoj jasno, da ne vsebuje preprostih pravil za to, *kako se kaj dela*, ampak skuša na kratko predstaviti bistvo *živih odnosov*. To besedilo ni namenjeno *pismoukom*, ampak *učencem* (prim. Mt 13,52). Poleg tega je naš najpomembnejši odnos tisti, ki izžareva največ življenjske energije, in sicer je to odnos z Gospodom Jezusom. To je odnos, ki ga v svojem življenju lahko resnično uživamo kot zaklad. Resnično ga uživajte! Z dušo in telesom! O naslednjem smo lahko prepričani: na začetku Nepotrjenega vodila nedvoumno piše, da je vodilo in življenje manjših bratov, »da se držijo nauka ter stopinj našega Gospoda Jezusa Kristusa« (Nepotrjeno vodilo 1,1) in živijo po evangeliju. V besedilu je v več poglavjih cela vrsta smernic – včasih so praktične, včasih pa prihajajo neposredno iz srca – za življenje po evangeliju. Da bi ga lahko živeli, nas sv. Frančišek v mnogo pogledih vabi, da vse podarimo in se znebimo tega, kar nas ovira. Vse lepo in prav, a le ko izkusimo čudeže in tolažbo Gospoda Jezusa, ki je prisoten v našem življenju, je smiselno živeti »brez lastnine« (Nepotrjeno vodilo 1,1); v nasprotnem primeru gre le za nesrečo in revščino. »Ne hrepenimo torej po ničemer drugem, naj nočemo nič drugega, naj nas nič drugega ne privlači in veseli kakor edinole naš Stvarnik, Odrešenik in Zveličar, edini pravi Bog, ki je popolno dobro, vse dobro, celo dobro, resnično in najvišje dobro, ki je 'edini dober'« (Nepotrjeno vodilo 23,9). Sveti Frančišek in njegovi prvi bratje bi nam lahko rekli, da bi bili zagotovo nesrečni, če bi želeli »prodati vse«, ne da bi nas prej prevzelo veselje tega zaklada, ki presega vsa naša pričakovanja, zaklada, ki je Jezus, zaklada neizmerno usmiljenega pogleda, ki ga Božji Sin vedno upira v nas in nas kliče k občestvu.

Duhovnost in ne spiritualizem

»Gospodov duh ... si prizadeva za ponižnost in potrpežljivost, za čist, preprost in resničen mir duha« (Nepotrjeno vodilo 17,14–15).

Temu besedilu največjo slikovitost nedvomno daje njegova preprostost. Seveda preprostost ni mišljena kot plehkost prevelikega poenostavljanja, temveč gre za oster um človeka, ki je celotno besedilo povezal z rdečo nitjo, ki učinkovito spodbuja in ga povezuje v celoto. Zdi se torej, da besedilo Nepotrjenega vodila povezuje življenje, katerega središče je Duh. Kaj to pomeni? Tudi tu gre najprej za »dialog z življenjem«. Frančišek Asiški ni sprva ničesar vedel o naravi Svetega Duha in o tem, kako deluje. Šele v trdem vsakdanjem življenju se je učil prepoznavati glas Duha. Glas Duha, nepogrešljiv in nežen, se je sveti Frančišek naučil slišati z največjo pozornostjo v veri! Poleg tega je poskrbel za to, da so se v *Vodilu* ohranile optimalne poti, da bi vsi tako živeli in imeli Gospodovega Duha. Tako lahko tudi nam še po osmih stoletjih daje učinkovite smernice, ki niso spiritualistične, torej niso bile idejno zasnovane vnaprej, temveč so duhovne, ker je v zraku, ki ga je dihal med ljudmi, »ujel« vibracije Duha. Katere so te duhovne smernice, najbolj dragocene med njimi? Povzeli bi jih lahko v nekaj ključnih točkah:

- *Običajna konkretnost*: *Nepotrjeno vodilo* se potopi v bivanje kot v testo kruha, katerega kvas je včasih obetaven, včasih pa ne. V vsakem primeru se *Vodilo* ne izgubi v določanju sterilnih norm. Njegova največja skrb je skrb za življenje v vseh oblikah. Skrbi za življenjsko pot! Ne ohranja struktur za vsako ceno. Lahko dodamo, da se *Vodilo* ukvarja s tem, kako bi zagnalo procese, in ne s tem, da bi posedovalo prostore (prim. Veselje evangelija, 223)
- *Ne hrepeni po priznanju*: sveti Frančišek nas na tisoče načinov sicer spodbuja, naj skrbimo, da bodo naša življenja smiselna, a ne da nasedamo smiselnosti, ki je bahanje. Ko govori o tem, je skoraj že na kolenih. Naš svetnik je dobro razumel, kako prefinjena in zavajajoča je meja: lahko smo zavedeni in mislimo, da živimo po evangeliju, ker nam sledijo in nam ploskajo oz. imamo na družbenih omrežjih veliko všečkov ali sledilcev. Zato moramo biti ponižni in pozorni, kajti »duh mesenosti si namreč zelo prizadeva za besede, malo pa za dejanja; in ne išče bogovdanosti in svetosti v notranjosti

duha, temveč hoče in želi bogovdanost in svetost razkazovati na zunaj« (Nepotrjeno vodilo 17,11–12). Včasih morda tvegamo in nekaj označimo za »preroštvo«, gre pa le za bleščečo izložbo. Sveti Frančišek je to vedel: preroštvo ni odrska predstava, saj zahteva veliko ponižnosti in veliko tesnobe – tudi če samo zato, ker preroki običajno slabo končajo.

- *Velika izguba časa: Nepotrjeno vodilo* vsebuje obilico besed, da bratje ne bi skoparili in bi veliko časa preživeli v molitvi: »Zato pa, vsi bratje, se varujmo, da ne bi pod pretvezo kakega plačila ali dela ali pomoči pogubili svojega duha in srca ali ju odvrnili od Gospoda. V sveti ljubezni, 'ki je Bog', prosim vse brate, tako ministre kakor druge, naj odstranijo sleherno oviro, naj opustijo vsakršno skrb in zaskrbljenost ter naj po svojih najboljših močeh poskrbijo, da bodo vsi služili Gospodu Bogu, ga ljubili, častili in molili s čistim srcem in neomadeževano dušo, kajti Bog to želi bolj kot vse drugo. Vedno pripravljajmo v sebi bivališče in domovanje njemu, ki je Gospod« (22,25–27). To je resnično duhovno povabilo: povabilo k svobodnemu dajanju sebe, povabilo k velikodušnosti življenja v na videz praznih časih, ki pa v resnici hrani duhovno življenje. Če sv. Frančišek ne bi vztrajal v zvesti molitvi, bi tvegala, da bi vse postalo farsa ali v najboljšem primeru trud volje, ki ne bi prinašal veselja.

Nasprotovanje »Antifrančišku« • Samo kot bratje!

»Čujte nad svojimi dušami in dušami vaših bratov.

Prav tako naj noben brat ne bo oblasten ali gospodovalen, zlasti ne medsebojno«

(Nepotrjeno vodilo 5,1.9).

Kot obstaja »antikrist« (prim. 1 Jn 2,18), obstaja tudi »Antifrančišek«. Ali se v to smer trudimo tako, da smo pozorni na kakovost našega bratskega življenja? Seveda, ni pomembno bratsko življenje samo po sebi, temveč skrb, s katero ga živimo, ali pa naše nezanimanje zanj. *Nepotrjeno vodilo* konkretno poziva, naj za Jezusom hodimo kot bratje. Obstaja nekakšna dogma, bistvo, ki se pojavi med vrsticami, ki bi jo lahko prebrali takole: nič ni tako »antifrančiškovo« (ali celo antikrščansko) kot življenjski slog, ki se ukorenini zunaj naše predanosti povezanosti v bratstvu, katerega življenje in dušo je treba zaščititi!

Zdi se, da nas Frančišek navdaja z zdravim odmerkom nasprotovanja različnim oblikam brezbriznosti do drugega, zato na kratko predstavi veliko opominov, vzetih iz resničnega življenja, da bi se držali prepričanja, da je bližnji za nas vedno »dolžnost«, glas, ki nas kliče, nekdo, na katerega moramo biti pozorni. Frančišek nam predlaga veliko poti za to! Nekateri od njih so po vseh teh stoletjih še vedno očarljive:

- *Prijateljstvo brez nepristnosti*: boriti se moramo proti temu, da bi bili kislega obraza, proti temu, da bi se trmasto zapirali ali pozirali v pretirani skromnosti (a hkrati bili dolgočasni in moreči)! »Varujejo naj se, da se ne bodo kazali na zunaj žalostne in mrke hinavce; marveč naj se kažejo vesele v Gospodu, vedre in spodobno prijazne« (Nepotrjeno vodilo 7,16). Se moramo potem ves čas smehljati? Sploh ne! Ne gre za to, da bi se tako izurili, da bi se smehljali povsod, kamor gremo, ampak da se ne pustimo zatirati svojim lastnim čustvom, ki so vedno spremenljiva in nemirna. Seveda lahko povemo, če nas kaj žalosti, vendar ne da bi bili pri tem pretirano zlovoljni.
- *Ne skušajmo utišati »prevelike dovzetnosti«*: velikokrat imamo »gobavce«, ki jih moramo srečati v neprijetnih soseskah, kamor je težko iti. *Nepotrjeno vodilo* nas opozarja na to in vabi, da »utišamo« tiste notranje glasove, ki bi nas spodbujali, da pobegnemo ali se oddaljimo. Vodilo pravi ravno nasprotno, ko vabi brate, naj se veselijo, »kadar se mudijo med nizkimi in preziranimi osebami, med ubožnimi in slabotnimi, med bolniki in gobavci ter berači, ki ob poti prosijo vbogajme« (Nepotrjeno vodilo 9,2). Naloga je zagotovo težja, če je brat, pred katerim ne bi smeli bežati, reven človek. Njegov glas nas moti v naših načrtih, njegova iztegnjena roka nas sili, da najdemo nove načine komuniciranja, njegove rane, ki jih ne moremo gledati, nas vabijo, da tokrat glasov ne bomo utišali, ampak da bomo prevzeli novo občutljivost: usmiljeno Jezusovo srce.
- *Zberimo pogum, učimo se iz trpljenja*: dejstva, da bratsko življenje ni preprosta in romantična pot, se Vodilo zelo dobro zaveda. Ko govorimo o bratskem življenju, je presenetljivo, da so velike težave, s

katerimi se kdaj srečujemo, nekaj, kar je Frančišek pozdravil kot priložnost; rekel jim je celo »milost«! Izziv, s katerim se soočamo (in v današnjih časih je res!), je, da si dovolimo, da se nas dotaknejo ljudje, ki se jih najbolj bojimo ali ki nam gredo najbolj na živce, in ne bo nam več treba bežati pred njimi. Morda se bomo lahko naučili česa novega ali vsaj nekoliko izkusili svobodo, ki jo bomo užili, ko nam bo morda stežka uspelo »umreti, da bi znova vstali«.

Biti manjši od najmanj pomembnih • Pogovor o »majhnosti«

»In naj se nihče ne imenuje 'prior', marveč naj se vsi brez razlike imenujejo 'manjši bratje'«
(Nepotrjeno vodilo 6,3).

Ime »manjši bratje« je bilo krstno ime, ki ga je sveti Frančišek želel dati tistim, ki so se odločili zaupati temu Vodilu in se ga držati. Majhnost! To je beseda s tisoč pomeni in nešteti vidiki. Ali je mogoče najti eno jedrnato formulo, ki bi zajela vse? Pri doseganju te sinteze je bilo veliko učinkovitih poskusov. Ne skušamo biti izčrpani, predpostavljali pa bi, da je »majhnost« odločitev za to, da si *manjši kot najmanj pomemben*. Kako preroško pričevanje! To temeljno idejo je skoraj nemogoče živeti, vendar še vedno ohranja svojo sposobnost, da nas opozori pred ambicioznostjo ali lastništvom. Je to vrлина?

Bolj primerno bi bilo morda reči, da je majhnost več kot samotna asketska drža, torej niz vedenjskih odločitev, ki predstavljajo tveganje za ponižanje in poenostavljanje; vrsta posameznih odločitev, sprejetih v smislu iskanja »notranje osebne popolnosti«. Majhnost je način življenja; in v tem smislu je način, kako biti v odnosih: z ljudmi, s stvarstvom in z Bogom. Manjši brat je nekdo, ki se nikoli ne naveliča govoriti na vsa usta, da vse prihaja od Boga, zato si ne more pomagati, ampak živi v »stanju hvaležnosti«.

Sinodalnost in razločevanje v občestvu: to sta danes morda najpogostejša izraza v Cerkvi. Vemo, da kadar se o nečem veliko pogovarjamo, se verjetno zato, ker čutimo potrebo, nujnost po tem ali pa ker se bojimo biti resnično sinodalni; bojimo se dejstva, da moramo pri občestvenem razločevanju vedno izgubiti del sebe. To sta sodobna izraza. Sveti Frančišek ju ni poznal in ju ni uporabljal, vendar se v *Nepotrjenem vodilu* zelo pogosto sklicuje na različne oblike poslušnosti ob medsebojnem poslušanju in služenju: »V duhu ljubezni naj radovoljno služijo drug drugemu in se drug drugemu pokoravajo« (Nepotrjeno vodilo 5,14). Majhnost je tudi to: »resnice« ne ustvarjamo mi, ampak se nam vedno podarja »od zunaj«, ko poslušamo drug drugega »po ljubezni Duha«.

V utemeljitvi odvzema posesti bi bilo morda treba prepoznati vitalno in učinkovito sintezo majhnosti. *Nepotrjeno vodilo* predstavlja to utemeljitev v skladu s številnimi in dopolnjujočimi se perspektivami; vračanje, razdajanje, izročanje, hvaljenje, zahvaljevanje in blagoslov – vse to se uporablja za opredelitev odnosa osebe, ki ničesar ne zadrži zase (Nepotrjeno vodilo 23).

V sveti ekstoverziji • Odhod v svet

»Ko bodo videli, da je Gospodu všeč, naj oznanjajo Božjo besedo«
(Nepotrjeno vodilo 16,7).

»Vsi bratje, kjerkoli so, naj se spominjajo, da so sebe in svoja telesa dali in prepustili našemu Gospodu Jezusu Kristusu« (Nepotrjeno vodilo 16,10). Dejstvo, da se Gospodu podarimo, ali bolje rečeno, se popolnoma predamo, je nepogrešljiv element v življenju manjših bratov. Bratje so poklicani, da se veselijo svoje pripadnosti Gospodu, ne le kot posamezniki ali kot tisti, ki iščejo duhovno občestvo samo v eni skupnosti (vedno negotovo), ampak tako, da sledijo Gospodovemu vabilu, naj postanejo misijonarji, da potujejo po cestah sveta in oznanjajo Božjo besedo. V *Nepotrjenem vodilu* ni veliko zapisanega o tem, kako je sestavljeno oznanjevanje; ni analitičnih navodil o »stvareh«. Lahko pa smo prepričani, da želi sveti Frančišek namenoma spodbujati oznanjevanje na podlagi del. Najprej z odpovedjo kakršnikoli zahtevi nad tistimi, med katere smo poklicani. Pomembno ostaja zgolj oznanjevanje Božje besede, vendar se moramo

zavedati svoje odgovornosti, da ne bomo evangelija, ki ga oznanjujemo z besedami, izdali s tem, kako živimo svoje odnose.

Da bi bili še bolj koreniti, bomo morda bližje resnici, če bomo poudarili osvobajajoče in presenetljivo dejstvo, ki ga najdemo v Nepotrjenem vodilu: evangelij lahko velikokrat oznanjamo, ne da kaj rečemo ali storimo, ampak le brez grenkobe sprejmemo svoje človeško uboštvo; da smo vsi najprej poklicani, da smo ponižni ter odprti za sprejemanje. Sporočilo zveličanja oznanjamo tako, da sami pokažemo radikalno stanje omejenosti in našo stalno potrebo po usmiljenju: »Ker pa mi, ubogi in grešniki, nismo vredni, da te imenujemo, zato ponižno prosimo, naj se ti tvoj ljubljeni Sin, naš Gospod Jezus Kristus, 'nad katerim imaš veselje', zahvaljuje« (Nepotrjeno vodilo 23,5).

Sklep Ni potrjeno s pečatom

Non Bullata: iz tega izraza je jasno razvidno, da imamo opravka z besedilom, ki iz mnogih razlogov s strani papeža ni bilo nikoli odobreno z uradnim pečatom. Morda bi bilo smiselno preučiti, zakaj besedilo ni bilo potrjeno: ne le zato, da bi se spomnili tega formalnega in pravnega dejstva, ampak tudi zato, da bi okrepili njegov bivanjski pomen. Namesto da bi se torej zahvalili Gospodu za besedilo, se mu želimo zahvaliti za dar njegovega pričevanja, ki ostaja »brezmejno«, še vedno odprto in »ustvarjalno«. *Nepotrjenemu vodilu* ne moremo slediti le na papirju, temveč ga lahko najdemo tudi v živi tkanini tistih, ki po »Božjem navdihu« (Nepotrjeno vodilo 2,1) sprejemajo vabilo ter živijo svojo vero v sozvočju z genijem, sv. Frančiškom.

Sredi številnih težav našega časa, v katerem si delimo bolečino moških in žensk po vsem svetu, želimo ohraniti optimistični plamen krščanskega upanja in iskreno pozdraviti spodbudo sv. Frančiška k hvaležnosti. Sredi trpljenja sveta se ni nikoli odrekel blagoslovu Gospoda, »ki je 'edini dober', blag in krotak, sladak in prijeten, ki je edini svet, pravičen, resničen, svet in pokončen, ki je edini dobrotljiv, nedolžen in čist; od katerega in po katerem in v katerem je vse odpuščanje, vsa milost, vsa slava ...« (Nepotrjeno vodilo 23,9).

Vse člane frančiškove družine vabimo, da se nam pridružijo v spominu na povabilo svetega Frančiška, jasno izraženo v Nepotrjenem vodilu, in živimo življenje, ki ga vodi Božji Duh, zakoreninjeno v človeških izkušnjah in odprto za neverjetno ljubezen in bližino, ki jo Bog ponuja tistim, ki so mu pripravljeni dovoliti, da je v središču vsega življenja.

»Vsemogočni, najsvetejši, najvišji in najvzvišenejši Bog,
sveti in pravični Oče,
Gospod, ti kralj nebes in zemlje,
zahvaljujemo se ti zaradi tebe samega ...« (Nepotrjeno vodilo 23,1)

Rim, 4. oktober 2020, praznik sv. Frančiška Asiškega

fr. Michael A. Perry,
generalni minister OFM

fr. Roberto Genuin,
generalni minister OFMCap

fr. Carlos A. Trovarelli,
generalni minister OFMConv

»... prosim vse brate, naj si prisvojijo vsebino in smisel tistega, kar je v tem načinu življenja zapisano v zveličanje naše duše.« (Nepotrjeno vodilo 24,1)

P. Mauro Gambetti,
kustos Svetega samostana v Assisiju, je postal
kardinal Rimskokatoliške cerkve

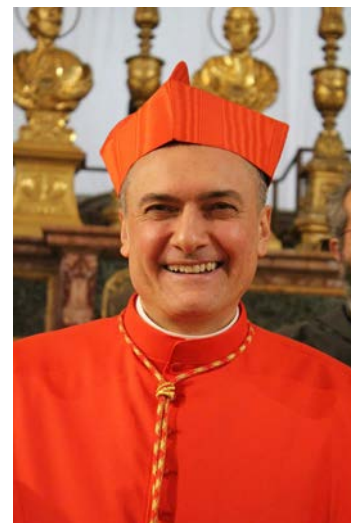
p. Janez Šamperl

Kakšno izjemno veselje, pravo navdušenje je bilo čutiti ob prvi novici: p. Mauro Gambetti – kardinal! Bratje v Svetem samostanu smo se te novice (odjeknila je malo pred skupnim kosilom) silno razveselili. V veliki obednici smo novega kardinala dočakali kot razigrani otroci, ki so veseli in ponosni na svojega očeta, ker je dosegel najsijajnejšo medaljo na največjem tekmovanju ... Ko je vstopil, je završalo kot v panju: aplavzi, vzkliki, dvignjene roke, zvonjenje, veselje; veselje bratov zaradi očeta in brata, vodnika in skrbnika, prijatelja ... Veselje tudi v Frančiškovem mestu Assisi, veselje v rojstnem mestu Imola, veselje v Rimu, veselje v Bologni, kjer je bival kot provincial. Sam sem prepričan – veselje v slehernem minoritskem bratstvu širom po svetu, veselje v srcih vseh, ki ga poznajo. O tem veselju in presenečenju so že isti hip pisali različni veliki portali in tiskani mediji, za katere je bil najbolj zanimiv prvi kardinalov komentar: »Ma, papež se šali ...« Vendar pa to ni bila šala! Bila je resnica, ki je pri mnogih takoj vzbudila kopico vprašanj. Kako to – Gambetti kar kardinal? Ali bo tudi škof? Pa nadškof? Ali bo samo kardinal, kot je bil kardinal Špidlik? Katero »kardinalsko« mesto bo dobil in kje itd. Na vsa ta in mnoga druga vprašanja smo zelo hitro dobili jasne odgovore. Ko boste brali te vrstice, bo tudi že javno znano, katero mesto bo zasedel in kakšno delo bo opravljal znotraj vatikanske kurije.

Videti pa je bilo, da vsa ta vprašanja novega kardinala niso prav nič težila. Ostal je takšen, kot ga poznamo in kot ga tudi sam doživljam: nasmejan, zavzet, svoboden ... vedno **podvržen Ljubezni**. To je kot svoje geslo napisal tudi v svoj kardinalski grb in poudarjal v svojih prvih intervjujih. Ta njegov »širok duhovni objem« odseva tudi iz zahvalnega pisma, ki ga je poslal slovenskim asiškim romarjem, oljkarjem, ki so mu poslali daljšo pisno čestitko ob izvolitvi. Takole jim je med drugim zapisal: »Zanašam se na molitve vseh vas, da bi moje bodoče delo za Cer-

kev v resnici odražalo duha svetega Frančiška in bi lahko predstavljalo resnično evangeljski prispevek za dobro vseh ljudi, ki jih Bog ljubi.« Ja, slovenski asiški romarji – oljkarji so mu prirasli k srcu. Živo je spremljal to skupino in zelo ga je prizadela nenadna smrt Romana Lenassija; kar ni mogel verjeti. Po imenu si je zapomnil vse, ki so prišli k meni na obisk in sem jih z njegovim dovoljenjem lahko pripeljal v veliko obednico. Zelo so mu bili všeč Mirini angeli, ki so nastali v Assisiju ...

V spominu hrani vse naše mlade brate, ki so bili v noviciatu v Svetem samostanu – rad se je spominjal brata Rufina. Sam pa sem bil presenečen in počaščen, ko me je pred štirimi leti izbral za svetovalca – defintorja in mi zaupal delo na polju kulture in komunikacij. Tako sem lahko od blizu spremljal in opazoval njegovo delo, njegov frančiškovski odnos do ljudi, do stvarstva, duhovnosti – kontemplacije, umetnosti, kulture, politike ... Njegov neusahljiv evangeljski optimizem, navdušenje nad novimi rešitvami, skrb za slehernega brata so bili svetli plameni vsakdanjega življenja. Čeprav je opravljal veliko delo, ga nikoli nisem slišal reči: »Nimam časa!« Poleg službe kustosa je bil tudi škofov vikar, pa predsednik medmediteranske federacije našega reda, skrbnik kustodije na Kitajskem, član različnih komisij in delovnih teles v škofiji in Vatikanu, a kljub temu je vedno našel čas za pisanje. Med drugim je vsak mesec napisal članek (na svoji »rezervirani« strani) v reviji San Francesco, ki jo izdaja asiška kustodija in kljub digitalizaciji še vedno izhaja v sto tisoč tiskanih izvodih. Ta njegova redovniška frančiškova pokončna drža je bila jasno razvidna tudi med sv. mašo v gornji baziliki, kjer je po rokah glavnega posvečevalca kardinala Agostina Vallinija, papeškega legata za baziliko, in sopsvečevalcev mons. Domenica Sorrentina (Assisi) in Giovannija Mosciattija (Imola, rojstni kraj p. Maura)

prejel škofovsko posvečenje. Ganljivo je bilo slišati pismo papeža Frančiška, v katerem obvešča kardinala posvečevalca, da je p. Mauro zaradi svojega zvestega služenja vreden sprejeti škofovsko posvečenje. Še močnejše pa je v srcih vseh odmevala Maurova beseda zahvale na koncu sv. maše, v kateri je razodeval svojo ljubezen, duhovno širino in tenkočutnost svoje duše. Mnogi so si brisali solze – to so bile solze veselja, radosti in hvaležnosti!

Sedaj p. Mauro odhaja kot prvi kustos, ki je v dolgi, več kot 800-letni zgodovini Svetega samostana postal kardinal. Zapušča sveto mesto. V nekem intervjuju je dejal: »Sedaj kakor Abraham odhajam v drugo deželo, na ceste sveta, a v srcu bom vedno ostal Frančiškov manjši brat.« No, saj drugače ne more biti! Hvala, dragi p. Mauro – oče in brat – za vse! Gorska Marija naj te varuje na tvoji škofovski in kardinalski poti!

Pismo generalnega ministra ob škofovskem posvečenju br. Maura Gambettija

Dragi br. Mauro, brat škof in kardinal!

Novica ob tvojem imenovanju za kardinala, ki jo je papež Frančišek ob koncu molitve Angelovega češčenja 25. oktobra 2020 naznanil navzočim vernikom na Trgu sv. Petra in celemu svetu, nas je vse presenetila in nam segla do srca. Poznamo tvoje kvalitete in darove, jasnost misli in zvestobo pri tvoji službi vodenja bratstva, a si nismo mogli predstavljati, da te bo papež Frančišek par dni pred tvojim 55. rojstnim dnevom povzdignil na kardinalsko mesto!

Po zelo dolgem obdobju, ko je Pij IX. leta 1861 za kardinala imenoval br. Antonija Marijo Panebianca, znamenitega sicilskega minorita, je papež Frančišek za svojega sodelavca izbral našega sobrata, ki se je rodil v tistem delu Italije, kjer cvetijo podjetja, se vzgajal in oblikoval v Assisiju, ki je človek odnosov in izurjen v predstojniški službi, ki jo je vedno opravljal z razumnostjo, daljnovidnostjo in z bratskim nasmehom.

Tvoja pozornost do okolja in trajnostnega načina našega življenja, tvoja dinamičnost in tvoja ustvarjalnost, ki so dale pečat naši baziliki sv. Frančiška, so dediščina, ki jo moramo varovati in razvijati. Tvoja sposobnost »tveganja« in gledanja onkraj sveta, ki se oklepa strahu in postavlja v središče samega sebe, je za vse nas spodbuda, da bi v današnjem času bolj navdušeno živeli svojo poklicanost Frančiškovih bratov.

Bratom, ki v tvojem odhodu na pot služenja svetemu očetu vidijo osiromašenje za naš red, želim zagotoviti, da bodo tvoje delo nadaljevali drugi bratje, hkrati pa boš še naprej ostal Frančiškov brat tudi v kardinalskem zboru in s tem prinašal pomembne sadove »bratskega humanizma« za celotno Cerkev in naš red, ki je in ostaja tvoja družina.

Dragi br. Mauro! Želim ti, da bi v svoji škofovski službi deloval kot pastir, ki posluša Boga in Njegovo čredo, z ljubeznijo do Cerkve v vseh njenih posameznih udih, ne glede na njihovo pomembnost. Tako kot je bil nekoč poklican sv. Frančišek Asiški, danes papež Frančišek kliče tudi tebe, da »popraviš« Cerkev, s tem ko vstopaš v njeno središče, vedoč, da za teboj stoji red, družina, ki te je vedno pripravljena podpreti in sprejeti.

Naj bo zate pravo in popolno veselje sledeče: ohraniti mir v srcu v času krize, novih in velikih izzivov ter bolečih kulturnih in družbenih sprememb; ohraniti frančiškovski pečat ponižnosti in preprostega življenja, četudi boš odlikovan z visokim cerkvenim dostojanstvom; ne biti potrč ob morebitnih neuspehih; biti vedno orodje miru v rokah Najvišjega po vzoru Frančiška Asiškega.

br. Carlos Alberto TROVARELLI,
generalni minister

Rim, 22. november 2020

Prot. št. 907/2020

Pozdrav nadškofa Maura Gambettija
(Assisi, posvečenje, 22. november 2020)

Skok z odskočne deske v odprto morje

V življenju nastopijo prelomnice, ki včasih vključujejo skoke. Kar doživljam v tem trenutku, vidim kot skok z odskočne deske v odprto morje, hkrati pa slišim ponavljajoč glas: »Odrini na globoko.«

V nedeljo, 25. oktobra, sem po presenetljivi novici o svojem imenovanju vstopil v obednico, kjer so me moji bratje prav tako nepričakovano sprejeli v bučnem prazničnem vzdušju. Ob doživljanju vsega veselja, ki me je obdajalo in ga je spremljal zvok zvonca, ki ga je dekan skoraj vrtel, sem v sebi začutil vzgib, da bi pokleknil. Tega nisem storil, ker se ponavadi izogibam teatralnosti in nisem želel pokvariti veselega vzdušja, a sem začutil, da se nahajam pred Gospodom Jezusom, ki se je ponovno razodeval. Zavedam se, da izhajam iz zemlje. Sem iz zemlje in sem oblikovan s človečnostjo vseh, tako z lepimi stvarmi kakor tudi z revščino. Spontano se mi je kot najbolj primeren zdel odziv Simona Petra, ki pade na tla in reče: »Pojdi v stran od mene, Gospod, ker sem grešen človek.« Zaradi tega sem se potem nasmehnil samemu sebi, saj sem ponovno pomislil na papežev obraz, ko me je izvolil, in na Jezusovega, v katerem sem začutil njegove hudomušne besede: »Prenehaj [s svojim razmišljanjem], jaz sem namreč tisti, ki sem te izbral.«

Tako sem te tedne preživel vedro, molil, ljubil ter sprejemal dobrohotnost bratov in sester, ki so mi na različne načine izkazovali bližino in mi pomagali. Zaradi mnogih sporočil, ki sem jih prejel, se mi je kot še nikoli počasi zbistril preroški pogled iz današnjega evangelija [Kar ste storili kateremu mojih najmanjših bratov, ste meni storili ...], ki ga je kardinal Agostino [Vallini] tako dobro orisal. V razvidnosti človeške bližine se odpira kraljestvo Ljubezni. Kot je zapisal eden od razlagalcev, se tudi meni zdi to »najradikalnejši pogled etike in hkrati najbolj božji pogled človeštva«.

Ta pogled bi se lahko nanašal na moje življenje. Pri tem si bom sposodil besede moje velike prijateljice, ki mi je napisala: »Vse je en velik dih ljubezni, ki je izšel iz odprtih Božjih pljuč. /.../ Vse nas, to resničnost, ta svet, nosi v svojem naročju Bog večnosti, ki nas bo rodil za večno življenje ... in mi smo tako majhni, omejeni in nas je strah širnih prostranstev. /.../ A Ljubezen je taka ... stalno razširjanje, raztezanje ... vse do neskončnosti ... Moramo ji samo dopustiti, da opravi svoje delo ... tudi v nas. /.../ Obstaja nit ljubezni, ki vse povezuje ... to je rdeča nit Ljubezni ... Zaznavam, da je v ozadju nek scenarij, pri katerem ne uspemo videti vseh povezav, a jasno dojemam, da obstaja, tako kot istočasno jasno zaznavam, da mi in nam uhaja. /.../ Osebe, s katerimi sem v odnosu, veliki cerkveni dogodki, misli drugih oseb, ki vplivajo name, izkušnje drugih oseb, ki vplivajo name ... Čutim se del vsega tega; in vse to je Ljubezen ... in v tem scenariju je vključen tudi nebeški svet ... tudi umrli. Vsi smo povezani med seboj.« To mislim tudi o sebi.

Moji starši, moji stari starši, moji strici in tete ter sorodniki, mnogi prijatelji in nepregledna množica pokojnih Frančiškovihih bratov, moj brat in moji bratranci in sestrične, prisotni in odsotni, krščanske skupnosti, v katerih sem odraščal, in dušni pastirji, ki so me spremljali in ljubili, prijatelji iz otroštva, iz gimnazije in univerze, dekle, družina sobratov, ki me je sprejela, me »popravljala« in vzgajala, tako da sem lahko od sebe dal najboljše, duhovni sinovi in hčere, bratje in sestre, ki sem jih srečal, pari in družine, ki sem jih spremljal, diakoni, duhovniki, škofje in papež, posvečene sestre, mnoge osebe, s katerimi se je tudi v zadnjem času razvil prijateljski odnos, zvesti sodelavci pri načrtovanju in delu, civilne in vojaške ustanove, policija, civilna zaščita, gasilci in zdravstveno osebje, vsi, ki ste sedaj tukaj, tisti, ki nas spremljajo od doma, tisti, ki so organizirali in pripravili to slovesnost, vsi, ki so animirali bogoslužje s strežbo in petjem, tisti, ki me je posvetil, kdor mi je izkazal bližino, na primer generalni minister, provincialni minister, kustos, bratje in sestre, prijatelji in sovražniki – da, tudi tisti, ki so bili proti meni iz bolj ali manj upravičenih razlogov ... vse to je ogromna mreža Ljubezni, ki vse vključuje in vse preoblikuje, vse poživlja in vse preobraža. Hvala! To je bila na kratko moja zgodba: vsem iz srca hvala.

Danes sem prejel neizmerno velik dar ... in sedaj me čaka skok v odprto morje. V bistvu ne gre za enostaven skok, ampak za pravi trojni *salto mortale* s stegnjenimi nogami in skrčenimi rokami v prostem slogu. Da bi

razložil težavnost prehoda, si bom spet sposodil besede nekoga drugega, tokrat mojega sobrata Jorgeja. Takoj po mojem imenovanju mi je posvetil pesem. Dobro odraža vse to, kar sestavlja težavnost skoka, predvsem tam, kjer govori o bratstvu, od katerega se bom moral posloviti.

Pelikan

*Blagor ti, ki si blagoslovljen
z edinstvenim nasmehom in pogledom,
v katerih se zdaj mešajo dobrota, pronicljivost in fantazija.
Blagor ti, čigar usmiljenje je varno zavetje
za šibke, ki jih varuješ, kakor bi zdravil svojo rano.
Blagor ti, ki preživljaš noč z neumorno čuječnostjo
in se pustiš razsvetliti prvim jutranjim žarkom sonca,
ki s svojim poljubom grejejo roso.
Ti, materinski pelikan od Boga,
ki si poklican in poslan, da daš »jesti« iz svojega srca
mnogim Gospodovim mladičem.
Pojdi ... pojdi ... pojdi, svoboden in v miru,
»bil si zvest v malem, zaupa se ti mnogo več ...«
»Pojdi.« To ti pravimo z veseljem in bolečino novega življenja,
ki prihaja na svet.
Odhajaš iz našega srca, ki je polno upanja
in navajeno darovanja iz lastnega uboštva,
proti deželi in ljudstvu, ki ti ju bo zaupal Gospod Bog.
Kjerkoli že boš, naj bo vedno tam tvoj dom.
S komerkoli že boš, naj bodo to vedno tvoji bratje.
Mi te blagoslovljamo
s svojo molitvijo, ki je prepojena z brazdami
in preprostim vsakdanjim kruhom,
blagoslovljamo te s svojimi nogami,
ki hodijo po trdi zemlji oljčnih nasadov,
blagoslovljamo te s svojim nepričakovanim nasmehom
v bratskem praznovanju,
blagoslovljamo te na ponižen in preprost način
manjših Frančiškovih bratov,
blagoslovljamo te z rodovitnim molkom tistega, ki pusti oditi iz ljubezni.
Blagor ti, ki si se odločil, da tvegaš in množiš svoje talente,
in jih nisi v strahu zakopal.
Ti sanjaš cvet, ki vzbrsti med razpokami skal,
in veruješ v travno bilko, ki zraste sredi puščave
po vlažnem pogledu z neba.
Ne pozdravljamo »cerkvenega princa«,
ampak pozdravljamo brata, neutrudnega delavca v Božjem kraljestvu.
Mir naj blagoslovi vsak večer tvojega življenja.
Mi bomo vedno ostali tvoj dom!*

To je moj poklon svetemu Frančišku in njegovemu bratstvu. Sedaj bom skočil. Hvala, vsi bratje!

SREČANJE FEDERACIJE CEF

14.–16. oktober 2020, po videokonferenci

Jesensko srečanje srednjeevropske federacije CEF se je zaradi pandemije koronavirusne bolezni tokrat odvijalo po videokonferenci preko platforme Zoom. Udeležencev je bilo 13 oz. skupaj z generalnim ministrom 14.

V sredo, 14. oktobra 2020, je na začetku predsednik federacije p. Igor Salmič vse pozdravil in pripravil uvodno molitev k Svetemu Duhu. Sledil je pozdrav novim članom konference: kustosu avstrijsko-švicarske prov. kustodije p. Dariuszu Zającu, predstavniku misijona na Švedskem p. Rafału Zarzyckemu, novemu delegatu varšavske province v Nemčiji p. Andrzeju Iwanickemu (ki ga je nadomeščal vikar p. Jarosław Kaczmarek) in tajniku federacije p. Milanu Kosu.

Zatem smo nekaj časa posvetili kratkim poročilom iz posameznih jurisdikcij. Nekaj poudarkov:

Nemška provinca – p. Andreas Murk: Nemška provinca se je na izrednem kapitlju septembra letos odločila, da bo odprla nov samostan v kraju Lage-Rieste v škofiji Osnabrück. V samostanu naj bi bili navzoči bratje iz več jurisdikcij. Vesela novica je, da sta dva kandidata začela postulat. Eden prihaja z Nizozemske in drugi iz Nemčije. Žal je drugi po kratkem času izbral drugo pot in že odšel. V času epidemije gre bratom v samostanih dobro.

Avstrijsko-švicarska kustodija – p. Dariusz Zając: Po kustodialnem kapitlju, ki so ga v dveh delih obhajali januarja in marca letos, stvari v kustodiji potekajo dokaj umirjeno. V Gradcu npr. poteka večja obnova velikega refektorija.

Prov. delegatura nemške province na Nizozemskem – p. Michiel van Kooten: Veselijo se, da imajo novega kandidata – postulanta, ki sicer uradno spada v nemško provinco. V času pandemije so ga duhovno spremljali po videokonferenci. Sedaj je že v postulatu. Na Nizozemskem

je 15 bratov, katerih povprečna starost je 82 let. Od zadnjega srečanja sta dva umrla. Zaradi pandemije so se bratje malo srečevali. Zdravje med brati je stabilno.

Delegatura gdanske province v Nemčiji – p. Krzysztof Robak: Njihova provinca ima od letos novega provincialnega ministra p. Wojciecha Kuliga. Delegat je izpostavil primer dobrega sodelovanja z nemško provinco, npr. v Würzburgu, kjer je njihov član p. Adam Kalinowski postal gvardijan samostana. V tem letu so zaprli samostan v Duisburgu. V prihodnosti bodo verjetno zaprli še en samostan. Prov. delegatura trenutno šteje 17 bratov. Iz misijonov v Keniji se vrača Sławomir Klein.

Prov. delegatura krakovske province v Nemčiji – p. Stanisław Sliwinski: Provincialni kapitelj, ki so ga obhajali letos spomladi, je prinesel določene spremembe. Še vedno imajo 5 samostanov in v vsakem samostanu 5 ali 6 bratov. Povsod je tudi redovni brat. Imeli so srečanje s prov. ministrom, na katerem je bil predstavljen štiriletni načrt province. Trenutno jih je 28. En brat je še v Würzburgu, kjer utrjuje znanje nemškega jezika.

Prov. delegatura varšavske province v Nemčiji – p. Jarosław Kaczmarek: Tudi oni so imeli letos provincialni kapitelj, na katerem so izvolili novega provincialnega ministra, Grzegorza Bartosika. Nekaj sprememb je bilo narejenih tudi znotraj delegature, imenovali so novega delegata p. Andrzeja Iwanickega. Pastoralno delo je oteženo zaradi omejitev, vezanih na covid-19. Onemogočene so tudi skupne duhovne vaje bratov, zato jih bodo s posebnim dovoljenjem opravili vsak zase. Do sedaj ni bil noben brat okužen z virusom.

Misijon na Švedskem – p. Rafał Zarzycki: Po dolgem času se je federacije udeležil predstavnik misijona na Švedskem, in sicer novi odgovorni p. Rafał Zarzycki. Po odprtju nove postojanke imamo sedaj na Švedskem dve skupnosti.

Predstavninstvo romunske province v Nemčiji

– p. **Gabriel Budau**: V provinci so letos obhajali redni provincialni kapitelj, na katerem je bil izvoljen nov provincialni minister, p. Damian Patraşcu. V Nemčiji imajo še naprej dve skupnosti, skupaj jih je 10. Žal je eden izmed bratov odšel med škofijske duhovnike. Kmalu pa dobijo novega brata diakona. Upajo, da bodo ponovno stekli pogovori o kanonični ustanovitvi samostana.

Hrvaška provinca – p. Josip Blažević

: Obhajali so izredni provincialni kapitelj, ki je potrdil nove provincialne statute. Na kapitlju je sodelovala velika večina bratov. Obhajali so tudi leto sv. Hieronima, ki mu je posvečena provinca, in leto sv. Nikolaja Tavelića ob 50. obletnici njegove kanonizacije. Stanje v vzgojnih ustanovah: en ponovinec je prejel mašniško posvečenje, eden se pripravlja na mašniško posvečenje, dva ponovince sta naredila slovesne zaobljube, en novinec je v Assisiju, prišla sta dva nova postulanta. V zadnjem času je za eksklavstracijo zaprosil p. Tomislav Mrkonjić.

Prov. kustodija Anglije in Irske – p. Ciprian Budau

: Trenutno so na polovici mandata in so imeli izredni kustodialni kapitelj. Želeli so preveriti dosedanje delo. Drugega dela žal zaradi epidemije ni mogoče izpeljati. Bratje so iz različnih držav in tako je ves čas navzoča določena negotovost, saj prihajajo in odhajajo. V zadnjem času jim je en brat umrl in eden se je vrnil v Kanado. Dva ponovince sta jih zapustila. Eden je naredil slovesne zaobljube. Dva brata sta še v formaciji. Z dvema bratoma pa imajo težave. Eden z začasnimi zaobljubami odhaja, drugi se pogovarja z generalnim asistentom.

Slovenska provinca – p. Igor Salmič

: Provinca ima 8 samostanov in 41 bratov. Bratje so tudi v tujini: v Assisiju, na Danskem, v Turčiji, Kazahstanu. V novembru 2019 je provinca obhajala izredni prov. kapitelj in sprejela odločitev, da se zapreta dve župniji in filialna hiša v Dornavi ter čez dve leti še en samostan v Podlehniku. V novem-

bru je predviden duhovni kapitelj. Kot voditelj je povabljen p. François Bustillo iz Francije. Ali bo ta načrt možno uresničiti, še ne vemo. Letos je umrl p. Anton Zajc, ki je deloval na avstrijskem Koroškem. Dva brata se nahajata v eksklavstraciji. Vesela novica je, da je pred kratkim prišel kandidat za postulat.

Zatem so navzoči spregovorili o **Statutih federacije**, ki jih je treba prenoviti. Do tega trenutka žal še nimamo pripravljenega osnutka statuta. Pripravljata ga p. Dominique Mathieu in p. Janez Kurbus. P. Igor je predlagal, da se lahko morda čez kakšen mesec, ko bomo imeli pisni osnutek, na videokonferenci pogovorimo o njem. Statut se mora ujemati z novimi Konstitucijami, imeti mora več vsebine o vzgoji, poslanstvu itd. P. Igor je zaprosil, da bi ta osnutek nekdo prevedel v nemški jezik. Zadnji Statut CEF-a je bil potrjen leta 2015.

V četrtek, 15. oktobra, smo najprej spregovorili o sami **strukturi federacije in o možnosti njenega preoblikovanja**. K temu razmišljanju je vse spodbudil redni generalni kapitelj iz leta 2019, ki je v 11. točki zapisal: »Redni generalni kapitelj 2019 naroča vodstvu reda, da na najbolj primeren način in po posvetovanju s predsedniki federacij preuči možnost preureditve federacij reda, ki se na primer nanašajo na zemljepisni položaj, sodelovanje in notranjo preureditev federacij. Ugotovitve naj posreduje rednemu generalnemu kapitlju leta 2025.« Naša naloga torej je, da za generalni kapitelj 2025 najdemo predloge rešitve za CEF. O tej temi se je tudi generalni definatorij že dvakrat pogovarjal in iskal rešitve. Ideja o prenovi evropskih federacij je že stara. Pred leti je bilo v Belgiji srečanje vseh treh evropskih federacij in takrat je izšel tudi dokument, ki ga je mogoče najti v arhivu. Postavlja se vprašanje, kam naj bi spadala misijona na Švedskem in Danskem ter ozemlje Belgije, ki je v okviru CEF-a, vendar pa bruseljski samostan spada pod FIMP. Nekateri so mnenja, da na ravni CEF-a nimamo skupnih projektov,

ampak so ti pripravljene bolj na ravni dvostranskih dogovorov med posameznimi provincami. V redu se čuti utrujenost, primanjkuje mu misijonskega duha, ki ga je treba povrniti tudi v federacijah. Vodstvo reda nam priporoča skrb za srečevanje vzgojiteljev v federaciji. V teh okoliščinah težko razmišljamo o skupnem projektu vzgoje. Težave imamo, ker ne najdemo delegata federacije za misijone, pravičnost, mir in varovanje stvarstva. Naša federacija je odvisna od bratov, ki prihajajo iz drugih federacij. Potrebna je pozornost do njih in skrb za skupno sodelovanje. Postavljeno je bilo vprašanje, kako daleč smo s prevodi Konstitucij, Generalnih statutov in šestletnega načrta reda. Iz pogovora je razvidno, da so povsod poskrbeli za prevode in v glavnem so dani bratom v uporabo.

Sledilo je **srečanje z gen. ministrom p. Carlosom Trovarelijem**, ki je trenutno v Južni Koreji v karanteni, nato pa se bo udeležil prov. kapitlja južnokorejske province. Generalni minister je pripravil lepo razmišljanje. Spodbudil nas je, da razmišljamo o identiteti in morebitnem preoblikovanju federacije, in sicer ne le v strateškem, temveč predvsem v karizmatičnem smislu. Pri slednjem imajo prioritete zvestoba do karizme, preroštvo, zakoreninjenost v veri, odprtost za medkulturnost in sodelovanje. Na podlagi tega je sledil pogovor.

Zatem smo se po videokonferenci srečali tudi **z generalnim eksaktorjem p. Leszekom Łuczkaninom**, ki je predstavil 16. točko zadnjega generalnega kapitlja, ki govori o ekonomskih zadevah. Posebej je izpostavil pomembnost novega sklada za bratsko solidarnost in način, kako bodo jurisdikcije lahko prispevale sredstva za različne potrebe reda po svetu.

V petek, 16. oktobra, je **generalni asistent p. Dominique Mathieu** predstavil poročilo o različnih dejavnostih generalnega definitorija, pri tem pa se je naslonil predvsem na uresničevanje navodil in odločitev generalnega kapitlja iz leta 2019. Na vidiku je veliko novih dokumentov, ki

morajo upoštevati nove Konstitucije in Generalne statute. Zaradi pandemije ima vodstvo reda velike težave s potovanji v posamezne jurisdikcije. Večina članov definitorija je ujetih v karanteni po svetu.

Zatem je sledil pogovor **o začetni vzgoji**, predvsem o izkušnji mednarodnega noviciata v Assisiju. Hrvaški provincial p. Josip Blažević je predstavil izkušnjo hrvaških novincev v Assisiju in izpostavil tako pozitivne kot manj pozitivne strani. Sledila je izmenjava mnenj, želja vseh pa je, da bi bil Assisi resnično kraj mednarodnega noviciata, kjer bi se upoštevale različne kulture in navade okolij, od koder izhajajo novinci. Glede prihodnosti noviciata v Assisiju bo treba z vodstvom reda doreči še nekaj stvari.

Na koncu je bil pogled usmerjen še v prihodnost. Kljub trenutni epidemiji koronavirusne bolezni smo predvideli naslednja srečanja:

- **12. novembra 2020** bo naslednja videokonferenca CEF, na kateri bo potekal pogovor o novih Statutih federacije.
- **Marca 2021** naj bi se odvijalo naslednje srečanje provincialov, kustosov in delegatov v Krakovu (Poljska). Datum bo določen naknadno.
- **Od 6. do 10. aprila 2021** naj bi bilo srečanje ponovincev federacije (t. i. Junioren-treffen) v Sloveniji.
- **24. maja 2021**, na binkoštni ponedeljek, se bo v Würzburgu obhajala 800-letnica samostana.

Bogu smo hvaležni, da smo se uspeli srečati v bratskem vzdušju, kljub temu da smo se povezali preko videokonference. Upamo, da bo tovrstno srečanje kmalu izvedljivo tudi v živo.

Ptuj, 16. oktober 2020

p. Milan Kos,
tajnik CEF-a

p. Benjamin (Ferdinand) Mlakar
4. 10. (55 let slovesnih zaobljub)
22. 5. (50 let duhovništva)

p. Marijan Cafuta
4. 10. (55 let slovesnih zaobljub)

p. Ernest (Jožef) Benko
11. 8. (75 let življenja)

p. Marjan Vogrin
5. 11. (70 let življenja)

p. Roman Tkauc
17. 1. (70 let življenja)

IZ NAŠIH SAMOSTANOV

Minoritski samostan sv. Petra in Pavla

V tem času mrtvega teka, kar se tiče vidnejših zunanjih aktivnosti, verjetno vsi pisci težje najdemo navdih za sestavljanje članka za Sporočila. Vsaj jaz. Veliko število srečanj je odpadlo. Tudi različna osebna praznovanja, obletnice, godovi, bratska druženja ... Pa vendarle se je od zadnjega javljanja iz samostana na Ptujju nekaj vseeno dogajalo, da vam lahko podam vsaj kakšen utrinek iz samostanskega in župnijskega življenja.

Bratje samostana smo se že pod strožjimi ukrepi uspeli na tretjo sredo v septembru v lepem številu (5) udeležiti redovniškega dneva pod šotorom pred baziliko na Brezjah. Izkušnja, da se redovniki in redovnice kot bratje in sestre enkrat na leto srečamo, je bila lepa. P. Branko Cestnik nas je nagovoril na temo Izzivi papeža Frančiška Bogu posvečenim. V duhu omenjenega papeževega sestopa k bratstvu in preproste bližine najnižjim (kar je njegov program) smo se med odmorom tudi sami v bratskem vzdušju z brati iz Ljubljane pri avtomobilu okrepčali z malico iz popotne torbe. Srečanje smo sklenili s sveto mašo. Po končanem programu pa ni šlo, da se ne bi nekoliko zaustavili v bližnji gostilni in pogasili svojo žejo.

Negotove razmere ob epidemiji so nekaj časa postavljale pod vprašaj obhajanje birme na Ptujju. Hvala Bogu so jo ptujski župniki v nedeljo, 27. septembra 2020, uspeli spraviti pod streho. Gostiteljica je bila tokrat župnija sv. Ožbalta s p. Mateiem Sentešom na čelu. Birma je potekala v podružnični cerkvi sv. Leopolda Mandiča. Birmovalec, upokojeni škof dr. Marjan Turnšek, je podelil zakrament sv. birme 75 ptujskim kandidatom za birmo. Zaradi zdravstvenih ukrepov so smeli biti v

cerkvi le birmanci s svojimi botri, domači in prijatelji pa so obred spremljali na prostoru pred cerkvijo. Posebna značilnost letošnje birme je bila, da so bile izdelane nove enotne birmanske obleke, ki so jih – razen nekaterih izjem – skoraj vsi lepo sprejeli in oblekli. Po končani slovesnosti je samostanska skupnost gostila škofa birmovalca še na svečanem kosilu.

Prav lep in duhovno bogat večer smo na Ptujju doživeli prvi dan med dvodnevno pripravo na obhajanje praznika sv. Frančiška, v petek, 2. oktobra, ko smo med drugim obhajali 40-letnico duhovniškega posvečenja p. Janeza Šamperla. Lepo je, da si je vzel čas in prišel iz Assisija na dopust ter ta jubilej praznoval tudi v domači župniji. V cerkvi je bilo zaradi »kovidpredpisov« navzoče omejeno število vernikov, a zaradi tega ni bilo nič manj slovesno. Obhajanje sv. mašne daritve je s pesmijo obogatil domači pevski zbor. Slovesnost, ki se je začela z dobrodošlico in pozdravom farana ter provincialnega ministra, je – kot se spodobi – vodil jubilent, ki nas je s frančiškovo ter asiško obarvano pridigo nagovoril. Po sv. maši je sledil še neke vrste duhovno-kulturni program, v katerem je ob prepevanju zbora sv. Viktorina slavljeneec predstavil izid svoje tretje pesniške zbirke z naslovom Angeli zate. S svojo besedo jo je na pot pospremila ga.

Doroteja Emeršič. Zatem je sledila predstavitev krajšega filma *Frančišek živi*, ki sta ga pripravila p. Janez in g. Ubald Trnkoczy iz Pirana. P. Janez je pri filmu poskrbel za besedilo, g. Ubald kot snemalec pa za sliko in tehnično izvedbo. Resda je pri predstavitvi tehnika nekoliko ponagajala, pa nič zato, saj so si navzoči lahko film na ključku, ki je vgrajen v oljčni les v obliki črke tau, kupili in ga ponesli domov kot spomin na ta večer ali pa vzeli še kakšnega ter ga komu podarili. Na ta večer je bila pozornosti deležna še restavratorka in akademska slikarka ga. Mira Ličen iz Pirana, ki to leto praznuje sedemdeseto obletnico življenja. Za zbirko o angelih je prispevala svoje fotografije. Ob tej priložnosti smo se ji minoriti s šopkom in 70 podarjenimi knjigami omenjene pesniške zbirke zahvalili za njen prispevek pri ohranjanju naše kulturne dediščine ter mnoga umetniška dela, ki bogatijo naše sakralne objekte. Po lepem dogajanju v cerkvi je za sodelavce, ki so p. Janezu pomagali pri uresničevanju njegovih zamisli ter pri našem skupnem praznovanju, sledila agape v naši kleti, kjer smo vsemu veselo nazdravili.

Drugi dan priprave na praznovanje sv. Frančiška (tranzitus) je potekal v proštiji cerkvi. Sam praznik sv. Frančiška pa smo letos bratje skupaj s člani Frančiškove družine in ostalim vernim ljudstvom obhajali pri Sv. Ožbaltu

zvečer ob 18. uri, kjer se je ob upoštevanju zdravstvenih ukrepov zbralo kar nekaj ljudi.

Kljub temu pa covid-19 ni počival, zato so bila kmalu zatem bogoslužja z ljudstvom prepovedana. Tako nismo mogli v tem pastoralnem letu začeti s katehumenatom, čeprav je bil najavljen. Razmere pa so postale priložnost, da smo se bratje domislili drugačne povezave z ljudmi. Po družbenem omrežju smo začeli vsak večer ob 20. uri prenašati skupno molitev, pri kateri se nam pridruži lepo število ljudi. Še posebej je bilo to lepo sprejeto v mesecu novembru, ko so ljudje lahko skupaj z brati minoriti iz samostana molili za svoje rajne, ki so jih priporočili v spominih. Vsako nedeljo smo prebrali tudi njihova imena.

Zadnja stvar, ki bi jo rad omenil, pa je bilo nestrpno pričakovanje sv. Miklavža. Letos se je spomnil, da nas nagovori kar preko ekranov. Čeprav se kot nebeščan ni bal virusa, pa je hotel dati dober zgled upoštevanja ukrepov, zato ga ni bilo mogoče srečati. Po nagovoru v našem refektoriju je hitro in nevidno pred vrati pridnih in majhnih otrok pustil svoje darilo. Seveda pa ni nagovoril le otrok, tudi do bratov minoritov je bil pozoren in jim podaril darilo v obliki lepe duhovne spodbude za njihovo življenje.

In še praznična želja. Notranjega praznovanja in veselja ob tem nam nobena okoliščina in nihče ne more ukrasti. Zato vam v imenu bratov s Ptuja voščim najprej lepo in duhovno bogato adventno pripravo na božič, nato pa tudi blagoslovljene božično-novoletne praznike, ki naj vam okrepijo upanje, da je Bog vedno z nami ter da nam bo novorojeni odrešenik Jezus Kristus, če je takšna njegova volja, v naslednjem letu 2021 podaril konec epidemije.

p. Danilo Holc

Minoritski samostan sv. Frančiška

Lep pozdrav s Primorske!

Pozdravljeni vsi, ki berete te vrstice. Še vedno smo v nekem kovidnem začaranem krogu, iz katerega se nikakor ne moremo izkupati. Upamo na najboljše. Zaenkrat smo še vsi živi in zdravi. Hvala Bogu. Verjamem, da je to milostni čas, ko smo lahko več skupaj in delamo stvari, za katere nam drugače zmanjka časa. In tako smo se mi lotili križnega hodnika ter najprej odstranili slike. Pokazale so se rane, ki jih je treba nujno oskrbeti, če želimo, da bo funkcionalen. Kot pri vsaki zadevi je tudi tukaj tako: ko nekje nekaj začneš, se samo še naprej odpira. V glavnem – ni malo dela. Marsikaj bo še treba, da bo hodnik zasijal v vsej svoji beli lepoti. Zid smo morali odpreti tudi z notranje strani, da smo videli, od kod vlaga in kako se je rešiti. »Štemajzl« je glasno prepeval v roki p. Janeza, jaz pa sem v kuhinji poskrbel, da nista omagala vsak pri svojem delu. Nastajajo tudi jaslice, ki jih p. Roman vestno in premišljeno izdeluje. Upamo, da boste lahko prišli in jih videli v živo.

Drugače pa se tu trenutno nič ne dogaja, tako kot verjetno pri vseh. Je pa res, da se ljudje tukaj v Piranu bolj ne kot ja držijo vseh ukrepov. Na žalost. Družijo se, »žurajo« itd. Predvsem »vikendpaketi« so močni. Nekaterim se pač ne da dopovedati. Skratka, mi se držimo navodil in to nas, verjamem, rešuje. Ne vem pa, kaj nas vse skupaj čaka. Stiska ljudi je vse večja in marsikdo bo potrkal tudi na naša vrata. Vsekakor upamo na najboljše.

Medtem ko pišem te vrstice, nas je obiskalo neurje s točo. Tudi to se dogaja. Nekje imate sneg, mi pa kar kroglice. Jutri bomo videli, ali se je spet kje kaj »odprlo« za kakšno delo.

Pred kratkim se nam je pridružil p. Andrej Šegula. Veseli smo njegovega prihoda in mu želimo vse dobro.

To bi bilo na kratko o dogajanju v Piranu. Vsekakor pa lepo vabljeni k nam, ko bo to mogoče. Veseli bomo vsakega obiska, tudi večdnevnega.

br. Robi Horvat

Minoritski samostan sv. Vida

Covid božič

Kot blisk s Kitajske je privihral sovražnik,
napovedal vojno vsem, posebej starim.

Zahrbtnen je, ne prizanese niti mladim,
pobija nedolžne, ne ustavi ga noben paznik.

»Deli in vladaj,« zelo star pregovor pravi,
kjer ljudje se družijo, tam je njegova prava
tarča,

rad se nad starostnike, otroke in mlade znaša,
ruši ljudem ponos, vse načrte na glavo postavi.

Vrednote in odnose vse zelo rad premeša,
tudi svetost božiča in praznikov prezre.

Čuj zdaj, sovražnik, božiča odvzeti ti ne uspe,
Jezus v srcu, duši se rodi, to je sreča naša.

T. K.

Kot verjetno v vseh samostanih so tudi naša poročila obarvana koronavirusno. Prvo epidemijo smo kar nekako preživeli. Obisk nedeljskih maš se je začel nekoliko izboljševati. Novo pastoralno leto smo začeli z lepimi občutki, saj se je v župnijo vrnilo življenje. Vse župnijske skupine so lepo nadaljevale svoje druženje. Tudi verouk je lepo stekel, s tem da se je število ur podvojilo, ker smo morali veroučence zaradi večjega števila razdeliti na skupini A in B. Tudi z birmanci je delo lepo

steklo. Birmanske skupine so prevzeli starši. V načrtu je bilo, da vsaka skupina določeno nedeljo pripravi nedeljsko bogoslužje. Vse je bilo kar lepo umirjeno. Udarila je zopet strela korone, šole so se zaprle. Vse župnijsko življenje je v »leru«. Da ne bi popolnoma izgubili stika z župnijo, smo se na Vidmu odločili za nedeljsko mašo po Facebooku. Odziv je kar dober. Vedno pa opozarjamo, da ljudje gledajo mašo, a niso pri maši, kot je to v občestvu župnijske cerkve.

Zaradi prvega vala covida-19 smo morali prestaviti prvo obhajilo na september. Tudi tokrat ni šlo brez omejitev. V cerkvi so bili samo prvoobhajanci in starši, vsi drugi so bili zunaj. Istega dne so imeli prvo sveto obhajilo tudi v Leskovcu. Praznik vseh svetih je šel mimo, prav tako tudi Andražovo žegnanje v Leskovcu. Mimo bo šla tudi božična devetdnevica, božični prazniki, pa še novo leto. Kdaj bo konec te agonije, se vprašujemo. Nekoč so na Vidmu v času kuge zgradili kapelo v čast sv. Roku in se mu priporočali. Danes pa vsak dan gledamo poročila o današnji kugi in nič več ter s strahom čakamo.

Če se ozremo nekaj mesecev nazaj, se je v samostanu sv. Vida marsikaj spremenilo. Že od začetka leta smo vedeli, da bo moralo priti do spremembe v našem gospodinjstvu in kuhinji. Naša kuharica Micka je pri 92 letih težko zmogla kuhinjo in vrt. Kuhinji bi se rada odpovedala, vrt pa je bil njena ljubezen. Včasih smo jo zvečer celo ven zaprli, ker nismo vedeli, da je še na vrtu. Nekajkrat smo poskusili poiskati novo kuharico. Končno je bilo sprejeto, da s prvim oktobrom pride kuhat Rozika Murko s Sel. Micka je bratom slovenske minoritske province z veseljem služila kar 65 let. Odločila se je, da gre k sestri na Grajenščak, ki pa nima najboljših pogojev za bivanje. Zato smo vložili prošnjo za dom ostarelih na Ptuj. Verjetno je korona kriva, da se od nje nihče ni mogel posloviti, kar farani, posebej Župnijska karitas in Frančiškova družina, zelo obžalujejo. To si je zaslužila in upamo, da bo tudi to kmalu omogočeno. Živela je zelo skromno, vendar je

prispevala za skoraj tri zvone, saj je molila in živela za minorite.

Na Avguštinovo nedeljo nam je vihar podrl velike smreke, zato smo morali vse odstraniti. Projekt je prinesel živahno podelitev različnih mnenj o njegovi realizaciji. Predvideni so bili novi parkirni prostori, ki pa jih verjetno ne potrebujemo, ker lahko ljudje parkirajo na zelenici. Končno smo na kapitlju prišli do skupne odločitve. Dogovori o nadaljnjih postopkih še tečejo. Vsekakor bomo vrt nekoliko skrajšali, božja lekarna ostane, če bo društvo žena skrbelo za ureditev.

V kuhinji je sedaj vse drugače. Nova moč, nove ideje. Kosilo imamo vsak dan zagotovljeno, zajtrk si pripravimo sami, za večerjo pa je tisto, kar ostane od zajtrka. Ob nedeljah, ko je Rozika doma v družini, za nas skrbi gostilna Pal. Naročimo kosilo za dva, pa imamo vsi več kot dovolj.

V času koronavirusa je naše delo omejeno na eno mašo ob nedeljah ob 9.00 in pokopavanje umrlih. Tu pa je dela. V enem tednu smo imeli osem umrlih, kar bo treba zapisati v kroniko. Bojimo se praznikov, ko je bilo včasih toliko dela, da smo rekli, kako lepo je biti prijetno utrujen. Tokrat verjetno ne bo tako. Ugotovili smo, kako lepo bi bilo zaigrati tarok, pa kaj, ko nimamo s kom. Ko bomo ob koncu leta delali statistiko, ki je za nekatere brezvezna, bomo ugotovili, kje smo glede pastoralnih rezultatov, pa tudi glede finančnega stanja.

Prvič smo doživeli veliko noč brez vstajenjske procesije, prvič bo verjetno božič brez polnočnice, upajmo, da zadnjič. Bog – Emanuel naj bo z nami.

p. Tarzicij

Minoritski samostan Svete Trojice

Čas zelo hitro drvi. Komaj smo zaključili obdobje prve dobe korone, že je v zamahu zelo močno obdobje drugega vala in ne vemo, kdaj si bo virus obrusil svoje kremplje. Tudi v naši župniji straši

ljudi, saj so poročila iz vsega sveta zelo zaskrbljujoča. Ljudje povsod umirajo: starejši, srednjih let, pa tudi med mladimi ta virus najde svoje žrtve. Mislim, da je to zelo resno opozorilo za nas vse in spodbuda, da bi se vse bolj in bolj zanašali na Boga kakor pa samo na tehniko in znanost.

Samostansko življenje sedaj poteka resnično zelo samostansko, saj se patra večji del časa gibljeva znotraj kroga klavzura, kapela, jedilnica, kapela, klavzura, spodnji dom – pokopališče, pa spet kapela in ob koncu dneva samostanska celica z besedami »Sedaj odpuščaš, Gospod, svojega služabnika v miru« in »Jezus, lahko noč« na ustnicah. Vmes vsak dan odpreva cerkev za morebitne obiskovalce Jezusa v najsvetejšem zakramentu z možnostjo prejema svetega obhajila in blagoslova. Ker sva očitno dober zgled, se farani tako kot midva držijo doma in jih ni blizu. Zato jih preko tehnike dnevno obiskujeva v njihovih domovih. Seveda samo tiste, ki naju sprejmejo in želijo spremljati preko Facebooka.

Tudi verouk je v tem času postal zelo »tehničen«. P. Andrej zato čas, namenjen veroučnim uram, preživlja v družbi računalnika ter si dopisuje s starši in veroučenci.

Sicer pa je življenje v župniji v času tega virusa zelo zamrlo, tako kakor tudi drugod. V naši hiši je bilo vedno veliko mladostnega razpoloženja, sedaj pa je vse bolj pusto in enolično. Čas teče in upamo, da se bo vse spet umirilo in teklo v normalnem ritmu. Samo vprašanje je, kdo bo spet zagnal kolesje duhovnih vaj in raznih srečanj. Prosimo Gospoda, da nas obvaruje, da vsa investicija, ki je bila vložena v obnovo doma duhovnih vaj in samostana, ne bi več rojevala duhovnih sadov. Res je, kakor je bilo pred leti izglasovano, da se samostan kot skupnost zapre, a škoda bi bilo, če dom duhovnih vaj ne bi več služil svojemu namenu.

Edina »živa« dejavnost je sedaj skrb za sosedove kokoši, ki pridno kljuvajo vse tisto, kar jim p. Benjamin skrbno nadrobi. Sedaj jih je že tako zdresiral, da vedno, kadar se približa ograji, priletijo k njemu, četudi gre pater samo na sprehod

mimo njih. Drugi živi stik pa je naša kuharica ga. Metka, ki se je po štirih mesecih ponovno vrnila v našo hišo; tako imava sedaj spet redno domačo kuhinjo.

Zaenkrat bi bilo to dovolj iz naše skupnosti, ki je razredčena. Sicer pa smo si marsikaj povedali pred kratkim na naši prvi videokonferenci. Preden pa zaključim ta svoj prispevek za Sporočila, naj mi bo dovoljeno, da že sedaj v imenu naju dveh vsem v provinci in izven nje zaželim:

VESELE IN BLAGOSLOVLJENE BOŽIČNE PRAZNIKE IN OBILO BOŽJEGA BLAGOSLOVA V NOVEM LETU 2021!

Trojičana

Minoritski samostan Matere Božje

»Gospod nam želi dati vedeti, da je povsod z nami. Ni nas pozabil. Spremlja nas skozi puščavo. Vedno nas bo ljubil in vselej nam bo zvest,« je eden izmed zapisov ob začetku svetega adventnega časa.

Ta zapis bi mogel veljati kot spodbuda tudi za vsakega izmed nas v tem »čudnem času«, času covida-19. Zapisali se bomo v zgodovino, kot so se zapisali mnogi sobratje, ki so živeli in delovali v različnih zgodovinskih težkih obdobjih (vojne, bolezni, preganjanje ...). Vsako od teh obdobje je bilo postavljeno pred izziv, kako »kot skupnost živeti in preživeti« – v bistvu »biti zaprt med štiri stene samostana in 24/7 gledati/srečevati iste face«.

Pa gre. Ker ni pastoralnih in drugih »običajnih« obveznosti izven samostana in župnije, je več časa: za skupno in osebno molitev, za branje dobre knjige, za tisto, k čemur nas je v pismu bratom ob drugem valu koronavirusne bolezni spodbudil p. provincial, in za kakšen »osebni konjiček«; pa seveda tudi za skupni pogovor (in izmenjavo mnenj), za lepo oblikovano bogoslužje (brevir, sveta maša, pobožnosti), za fizično delo, skupne obele in rekreacijo. Prepričan sem, da vse naštetu najdemo v teh tednih tudi v naših – minoritskih skupnostih po Sloveniji (pa tudi zunaj Slovenije, kjer bivajo naši bratje).

V obdobju od oktobra 2020 se zaradi pandemije v svetovnem merilu in razglašene epidemije na ravni naše domovine države Slovenije ni veliko dogajalo, kar se tiče romanj k Ptujskogorski Materi Božji s plaščem. Že od sredine marca (14.) so romanja in izleti prepovedani, v zadnjem obdobju tudi prehod med občinami. Tako baziliko obišče kakšen sprehajalec oz. vernik/župljan, ki v nedeljo ali četrtek pride k svetemu obhajilu. No, edini reden obiskovalec pa je poštar.

Pastoralno delo usmerja in vodi župnik p. Martin. Prizadeva si ohranjati stik z veroučenci preko elektronske pošte in tako poskuša nagovoriti k sodelovanju tudi starše. Trenutno pripravlja presenečenje za družine veroučencev v obliki »Miklavževega darila«: izrezljane ovčke pa še kaj ... Z duhovniki mariborske škofije (ob torkih) in dekanije (ob sredo) je povezan tedensko preko Zooma. Spomladi smo uspeli (no, različni mojstri seveda) »porihtati« veroučno učilnico, pisarno, kapelo za prižiganje sveč in prostor nad učilnico (včasih trgovinica), ki je zdaj »Slomškova dvorana«. P. Martin je vse blagoslovil na Frančiškovo nedeljo, ko smo imeli tudi »dan odprtih vrat« – nevede smo izkoristili še enega zadnjih dni, ko so ljudje lahko prišli k sveti maši. Bogu hvala!

Danes, 2. decembra 2020, smo ravno dobili tudi prvo pošiljko snega. Pri nas je lepo belo, piha, zamgljeno – zimsko. P. Marjan te tedne v miru in s sodelovanjem ostalih članov skupnosti izkorišča za pripravo ozimnice (sušenje narezanega sadja, pečenje in vlaganje paprike, nabiranje in čiščenje orehov, priprava grozdja za jurkino marmelado, ki jo je naredila ga. Magda ...). Prav tako je začel bolj temeljito raziskovati, kaj so naši predniki (leta nazaj) zapisovali glede župnije in samostana.

Kjer je le mogoče, smo v tem času pozvani s strani zdravstvenih strokovnjakov, da se določeno delo nekaj časa opravlja od doma. Tudi sam kakšen dan ostanem doma in sem povezan s pripadniki Vojaškega vikariata in Slovenske vojske preko sredstev družbenega obveščanja. Dnevno prejemam naloge, izdelke pošljem oz. odnesem v službo ter o svojem delu pisno poročam. Trenutno pripravljamo

šmarnice o svetnikih, ki so bili vojaki. Računalnik, telefon, Zoom, WhatsApp, Viber, Facebook .... Vse to je v teh dneh še kako uporabno in koristno. Ko pa sem v službi, je treba biti en dan samo v eni vojašnici; v bistvu je zaželenih čim manj stikov. Glede na to, da kot katoliški vojaški kaplan pokrivam zahodno Slovenijo, je to kar velik izziv, saj sem bil občasno v enem dnevu v dveh ali celo treh vojašnicah. Vesel sem, da vojaki lahko tudi v tem času veliko pomagajo in so to pomoč tudi pripravljene izvajati (logistika, vojaška zdravstvena enota, sodelovanje s Policijo in Civilno zaščito). Tudi okužb na delovnem mestu je resnično malo.

Skupnost na Ptujski Gori tako kakor drugje ta čas posveča bolj poglobljeni in redni skupni molitvi in bogoslužju. Hvala Bogu za »zimsko kapelo«, ki je ogrevana in od koder ob četrtek in petkih preko Facebooka poteka molitev rožnega venca pred Najsvetejšim za zdravje in blagoslov v tem času. Prav tako smo v tem času (trikrat nam je bil sicer »izbrisan«) »zagnali« Facebook stran Bazilika Marije Zavetnice na Ptujski Gori. Tudi na ta način želimo priti do ljudi: jih nagovoriti, z njimi podeliti duhovno misel in tudi kakšno lepo fotografijo cerkve, okolice, detajlov ... Seveda idej ne manjka, treba bo najti sodelavce, gotovo pa smo že zaobjeli krog ljudi ne samo v Sloveniji, ampak tudi širše.

Tik pred drugim »koronavalom« smo obiskali g. Francija Mlakarja na »Janževini« (mnogi poznate zgodovino zgradbe na Janškem Vrhju). Lepo je uredil hišo in okolico, pred hišo ob cesti pa posta-

vil velik križ. Pogled na baziliko je veličasten. Idej ima veliko – upam, da bomo lahko katero izpeljali vzajemno.

Torej, navkljub situaciji, v kateri smo se znašli, se kar nekaj dogaja. Zaupamo, da bo naša bazilika kmalu spet sprejela romarje, ki se bodo lahko prihajali zahvaljevat in prosit Ptujskogorsko Mater Božjo. Naj bo Ona priprošnjica tudi za nas, za našo provinco, da bomo svoje poslanstvo še naprej opravljali Bogu v čast in ljudem v korist. Ko bo mogoče, prisrčno vabljen tudi ti.

Naj bo adventni čas čas, ki nam ga Gospod letos, ko je le-tega več, posebej naklanja za premišljevanje Božje besede, utrjevanje bratskih vezi, poglobljeno molitev ter modro premišljeno manualno delo. Božič naj bo vesel, dan samostojnosti in enotnosti ponosen, leto 2021 pa milosti polno.

p. Vito

Minoritski samostan bl. Antona M. Slomška

Prisrčen pozdrav vsem bratom iz belega Olimja. Pa smo ga dočakali, sneg namreč – otrokom v veseljem, odraslim v breme, razen tistim, ki imate čas in denar, da se greste zimske radosti na smučeh. A pojdemo lepo po vrsti in si oglejmo, kakšni so bili naši dnevi v bližnji preteklosti.

Septembra smo stopili v prvi mesec jeseni, čeprav so bili dnevi topli, sončni in so jih bili najbolj veseli naši romarji in turisti, ki vsak dan množično obiskujejo naš s toliko znamenitostmi in s takšno lepoto ozaljšan kraj. Marija si je izbrala najboljši del, če si malo sposodim Jezusove besede.

A naši patri in člani ŽPS so ga vzeli zelo resno, nič kaj počitniško. Treba je narediti načrt za pastoralno delo v jeseni in prva seja ŽPS v septembru je bila namenjena prav temu. Letos mineva že 30 let, odkar so patri minoriti prevzeli to majhno župnijo na Kozjanskem in iz nje naredili veliko romarsko-turistično središče. P. Ernest se je zato v začetku septembra z duhovnikom Ivanom, župnikom v Gornjem Gradu, odpravil na krajše ro-

manje na Poljsko, k Čenstohovski Materi Božji, da se ji zahvali za vse milosti, ki smo jih bili patri v Olimju deležni v teh tridesetih letih. Seveda je pot izkoristil tudi za nakup novih liturgičnih oblačil, saj Poljska slovi po dokaj kakovostnih in ne predragih mašnih plaščih ter drugem liturgičnem okrasju, ki ga potrebujemo v cerkvi in pri liturgiji.

Za prvo popestritev v mesecu so poskrbeli naši zeliščarji, ki so na prvo septembrsko nedeljo na grajskem dvorišču pripravili in nam potem dali svoje izdelke in dobrote v pokušino. Ker je bilo takrat pri nas še mnogo turistov, je bila ta razstava zanje zelo zanimiva in tudi poučna. To nedeljo smo izdali tudi tiskana župnijska oznanila in v njih predstavili začetke našega prihoda v Olimje. Oznanili smo, da za praznik našega ustanovitelja sv. Frančiška načrtujemo tudi slovesno sv. mašo, ki jo bo vodil provincial p. Igor Salmič ob somaševanju vseh naših živečih patrov, ki so v teh letih delovali v Olimju.

Naš upokojeni duhovnik in kronist Franci je moral 26. septembra v bolnišnico v Celje. Dobil je napad žolča in bil uspešno operiran. Odstranili so mu žolčnik. Po enajstih dneh, preživetih v bolnišnici, kjer je zdravniško osebje dobro poskrbelo zanj, se je vrnil nazaj v samostan. Za svoje zdravje se je s sv. mašo zahvalil tudi Olimski Materi Božji, angelom varuhom in bl. škofu A. M. Slomšku.

Zelo slovesno je bilo v Olimju v nedeljo, 4. oktobra. Pri zahvalnem bogoslužju na dvorišču samostana so se patri skupaj s provincialom p. Igorjem Salmičem, ki je vodil slovesno somaševanje, skupaj z domačimi verniki, romarji in povabljenimi gosti zahvalili za 30-letno služenje ljudstvu v tej župniji. Na slovesnost so povabili vse še živeče patre, ki so v teh letih pomagali graditi iz živih kamnov čudovito Cerkev, sestavljeno iz domačih vernikov in mnogih romarjev ter turistov od vsepovsod.

Za uvod v sv. mašo je p. gvardijan Ernest Benko takole nagovoril navzoče:

»Spoštovani p. provincial dr. Igor Salmič, sobratje

duhovniki, brat Jože, ministranti, cerkveni pevci, predstavniki političnega in družbenega življenja, dragi in cenjeni župljani in vsi, ki tudi od drugod radi prihajate k nam v Olimje, dragi vsi navzoči.

Če se človek ozre v tisočletja zgodovine, 30 let ni dolga doba, v življenju posameznika pa je 30 let približno ena tretjina življenja. Takšna obletnica pa je že priložnost za pogled nazaj in ovrednotenje, kako je ta tretjina potekala.

Danes obhajamo 30. obletnico prihoda minoritov v Olimje in 30. obletnico sobivanja in sodelovanja med samostansko skupnostjo ter vami, dragi župljani, romarji in drugi obiskovalci olimskega samostana.

Na pot, prehojeno v 30 letih, ima vsak izmed nas svoje spomine. Upam, da je večina spominov lepih in v nas vzbujajo potrebo, da rečemo: »Bogu hvala.« Prav to želimo storiti z obhajanjem te svete maše.

30-letnico obhajamo prav na praznik našega redovnega ustanovitelja sv. Frančiška Asiškega. Živel je v podobnem času, kot je naš. Ljudje so zapuščali vrednote, tudi Boga in Cerkev, zaničevali so papeža. A Frančišek se je ponižal pred ljudmi in pred Bogom, zato ga je Bog lahko uporabil kot hvaležno orodje za prenovu Cerkve. Iz preprostega trgovčevega sina je postal največji reformator Katoliške cerkve.«

V nagovoru pri sv. maši se je provincial p. Igor spomnil vseh patrov in bratov, ki so pomagali pri gradnji vidne in duhovne zgradbe te male župni-

je, ki je prav zaradi zavzetosti, molitve in trdega dela naših patrov postala znana po vsej Sloveniji in tudi po svetu. Sv. maše in slovesnega kosila ter akademije ob prazniku krajevne skupnosti so se udeležili tudi vsi vidni člani našega političnega življenja: sedanji in prejšnji župan, g. Peter in g. Marjan, minister za gospodarstvo in naš sosed g. Zdravko ter župljani, ki so ta leta aktivno sodelovali pri prenovi župnije in župnijskega življenja po veri.

Vsi, ki so bili navzoči na slovesnosti, so dobili v dar tudi spominsko razglednico, na kateri je ob cerkvi in samostanu fotografija vseh minoritskih patrov in bratov, ki so v zadnjih 30 letih delali, živeli in se trudili za rast Božjega kraljestva v tej župniji.

Po koncu sv. maše se je p. Ernest še enkrat zahvalil provincialu p. Igorju, nato pa predstavil svoje sobrate, ki so ali še delujejo v Olimju:

»Na delu je bila Božja previdnost, ki ji je sledil takratni provincial p. Tarzicij Kolenko. On ima največ zaslug, da smo minoriti prišli v Olimje. Ni se prestrašil novih izzivov: niti pastore turistov niti obnove gradu in cerkve. Verjel je, da to zmoremo, in je prepričal brate, da so na kapitlju glasovali za prevzem Olimja.

Prva patra, ki sta leta 1990 prišla v Olimje, sta bila p. Janez Žurman in p. Marjan Vogrin. Z velikim navdušenjem in mladostno zagnanostjo sta skrbela za župnijo in nagovarjala turiste. Uvedla sta redno nedeljsko mašo v Selah in mesečne obiske bolnikov po domovih. Nadaljevala sta z že začeto obnovo gradu in oživila staro tradicijo patrov pavlincev – zeliščno lekarno.

Po dveh letih je p. Marjana nadomestil nepozabni, danes žal že pokojni p. Gavdencij. Z njemu lastno dobroto in blagim pristopom sta s p. Janezom nadaljevala začeto delo. Zaradi prijazne besede in živahnega temperamenta, predvsem pa zaradi kitare, ki jo je p. Janez tako rad vzel v roke in turistom zapel prenekatero pesem, so turisti v Olimje prihajali v vedno večjem številu.

Po odhodu p. Janeza je s p. Gavdencijem bil krajši čas kaplan p. Vito Muhič, ki je zdaj kaplan

v Slovenski vojski. Za njim je prišel p. Frančišek Jerant, p. Aco, kot smo ga klicali, ki tudi ni ostal dolgo v Olimju. V tistem času se je namreč zaključevala obnova gradu in je bil ustanovljen samostan bl. Antona Martina Slomška. Za prvega predstojnika je bil imenovan p. Andrej Kropelj, ki pa se je že po nekaj mesecih preselil v Gradec, p. Gaudencij pa je za pomočnika dobil br. Jožeta Strojina.

Br. Jožeta ni treba posebej predstavljati! Kdor koli ve, da obstaja vas Olimje, ve tudi za br. Jožeta. Br. Jože je za naš samostan in Olimje najlepši razpoznavni znak in neke vrste ikona.

P. Gaudencij se je po osmih letih delovanja v Olimju leta 2000 poslovil. Tako sem tu med vami že dvajset let jaz; gotovo me poznate bolje, kot se poznam sam. Nekdo mi je rekel: »Ko ti začneš pridigati, že pri prvem stavku po dveh besedah vem, kaj boš povedal.« Nisem ga vprašal, ali se je zaradi mojih pridig že spreobrnil, sem pa vesel, da zaradi mene še ni nehal hoditi v cerkev.

Skupaj z menoj je prišel v Olimje p. Mirko Veršič, ki pa je kmalu zbolel in tudi odšel. Leto dni sva bila z br. Jožetom sama, potem se nama je pridružil resen, a nadvse dober redovnik p. Franc Murko. Vedno je bil pripravljen pomagati, postal je skoraj nenadomestljiv član našega bratstva.

Ko smo zapustili graški samostan v Avstriji, se je naše bratstvo zopet povečalo. Dobili smo p. Jožeta Lampreta, hitrega voznika, vedno nasmijanega in dobre volje. Če ga prosimo za kakšno uslugo, skoraj vedno odgovori: »Ni problema,« in naredi.

Težko nam je bilo, ko je bil p. Franc premeščen, vendar se v vsaki žalosti najde tudi tolažba. Dobil smo mlajšega p. Rufina. Spominjali se ga bomo predvsem po njegovi doslednosti in dobri pripravi na vsako delo, ki mu je bilo zaupano.

Tudi p. Rufin je po enem letu odšel na drugo dolžnost. Namesto njega smo dobili p. Danija – mlado moč, ki v teh dveh mesecih gotovo še ni pokazal vseh talentov, ki mu jih je Bog naklonil. Vemo samo to, da jih ima veliko in se ne boji nobenega dela, ki mu je zaupano.

Seveda je treba omeniti še nekaj ljudi, brez katerih Olimje danes ne bi bilo to, kar je. Gotovo sta to Mirko in Lojze Krašovec, ki sta bila naša predhodnika in župnijska upravitelja. Pripravljala sta teren za delo, ki smo ga minoriti opravili v naslednjih letih. Za vse smo jima iskreno hvaležni.

Kdo vse od civilnih oblasti je pripomogel k temu, da nam je bil grad zaupan v upravljanje, ne vem točno, verjamem pa, da te odločitve nikoli niso obžalovali.

G. Marjan Drofenik, prvi župan občine Podčetrtek, ima vsekakor veliko zaslug, da je grad dobil prvo obnovljeno fasado in novo ostrešje.

Ko smo začeli intenzivno obnavljati notranjost župnijske cerkve, so Občina Podčetrtek s takratnim županom Marjanom Drofenikom, Terme Olimia s takratnim direktorjem Zdravkom Počivalškom in župnija Olimje ustanovile Fundacijo za ohranitev stare lekarne in samostanskega kompleksa Olimje. Z njenim delovanjem smo zbrali kar nekaj finančnih sredstev, da smo v sorazmerno kratkem času in brez večje finančne stiske obnovili celotno notranjost cerkve. Fundacija še vedno deluje, vodimo jo g. Zdravko Počivalšek, župan g. Peter Misja in moja malenkost. S pomočjo te ustanove smo pred tremi leti znova obnovili celotno fasado cerkve in samostana.

Iskrena hvala tudi sedanjemu županu g. Petru Misju za večkratno sofinanciranje raznih projektov.

S hvaležnostjo moram omeniti tudi naše olimske župljane ter številne ljudi iz sosednjih župnij, ki so po svojih močeh vsa leta radi darovali svoj prispevek za obnovo naših cerkva in samostana.

Seveda pa je olimska skupnost bratov minoritov tukaj predvsem zato, da skupaj z župnijskimi sodelavci opravlja duhovno poslanstvo. Tu moram omeniti: člane župnijskega pastoralnega sveta, cerkvene ključarje, cerkvene pevce, zakonsko skupino, bralce Božje besede, ministrante, animatorje, ki vsako leto pripravijo oratorij, veroučence in mnoge druge pomočnike, kot so mežnar Tonček Mraz, naše gospodinje in vrtnarice ter mnoge dobrotnike, ki nas obdarjate z božjimi in svojimi dobrotami z vrtov, njiv in vinogradov. Bl. Slomšek, s katerim je Olimje zelo povezano, je zapisal: »Dober sosed je velik zaklad, ki ga ni mogoče kupiti z denarjem.« Takšni so naši sosede, h katerim moram prišteti tudi dobrotnike, družino Jakopina, kamor so patri celih deset let hodili na kosilo – za boglonaj.

Hvaležni smo tudi za naše ostale dobre sosedice, nenazadnje pa s hvaležnostjo omenjam tudi vse, ki prihajate k sv. maši in molite po namenu župnije. Skupaj se trudimo, da tukajšnja cerkev in samostan ne bi bila muzej, ampak resnično duhovno središče, kjer iskalci Boga in Božje bližine lahko dobijo duhovno hrano. Da je temu res tako, malo primerjave: pred tridesetimi leti, preden smo prevzeli župnijo, je bilo krščenih 6 otrok, lani 22. Pred 30 leti so bile 3 poroke, lani pa prav toliko kot krstov, torej 22. To pomeni, da po duhovno hrano k nam v Olimje prihajajo tudi verniki od drugod.

Posebno poslanstvo, ki se ga prav gotovo premalo zavedamo, opravlja naš romarski dom, saj omogoča, da na duhovnih vajah posamezniki in skupine iz raznih krajev naše domovine poglobljajo svojo vero in odnos z Bogom. Domov se vračajo z lepimi spomini na Olimje, za katerega trdijo, da je resnično 'dolina miru'.«

Slovesnost, sicer delno okrnjena zaradi koronavirusa, se je za vse prisotne nadaljevala na dvorišču, z bratskim druženjem ob golažu, ki so ga pripravile naše gospodinje, izbrani in povabljeni gostje pa so se srečali na kosilu v dvorani romarskega doma.

Patri smo se pred slavljem odločili, da pred vasjo

zamenjamo sliko na panoju, ki izraža našo dobrodošlico romarjem in turistom. Zamenjali smo jo z novo sliko in istim napisom, ki sporoča, da minoriti že trideset let živimo, delamo in molimo z božjim ljudstvom v tej prekrasni rajski dolini.

Druga polovica meseca oktobra nam je prinesla popoln preobrat v našem duhovniškem in redovniškem življenju in življenju naših župnij. Slovenski škofje so na priporočilo odgovornih v slovenski vladi napisali navodila, ki so začela veljati v petek, 16. oktobra 2020. Ker se ljudje ne morejo udeleževati nedeljskih in prazničnih bogoslužij, smo se odločili, da na našo spletno stran napišemo duhovno misel za vsak teden. Pripravljajo jo p. Danijel. Tako ostajamo povezani z verniki. Enako je tudi z veroukom za otroke. Naša patra, p. Ernest in p. Danijel, pošiljata kateheze na domače naslove veroučencev kar po elektronski pošti. Naša zeliščna lekarna je sicer ostala odprta, a jo lahko obišejo le ljudje iz naše občine, saj je prehajanje iz občine v občino prepovedano. Zato pa imamo izredno veliko naročil za zdravila, ki jih ljudje pričakujejo po pošti. Vsak dan odpremimo tudi do 30 paketov. Veliko paketov gre tudi v tujino, predvsem na Hrvaško, v Italijo, Nemčijo in Avstrijo.

V teh dneh smo imeli na našem dvorišču tudi delavce. G. Franc Murko je s sodelavcem položil tlakovce na dvoriščni cesti, ki pelje od samostana do romarskega doma.

Tudi praznik vseh svetih smo letos obhajali nekoliko drugače. Na pokopališču ni bilo sv. maše in branja spominov kot običajno. Grobove smo blagoslovili ob 11. uri. Ob 18. uri so se oglasili zvonovi in povabili k molitvi za rajne. To je v župniji lepa priložnost, da se v družini obudi starodavna navada molitve rožnega venca za pokojne svojce.

Ker ni bilo mogoče moliti spominov za rajne na pokopališču, smo se bratje odločili, da bomo vsak večer po naši večerni molitvi na cerkvenem koru ves mesec november molili še za vse pokojne, za katere so nam naši farani napisali spomine. Sveto pismo pravi: Lepa in pobožna je misel, da naj

molimo za rajne, da bi bili rešeni grehov.

Izkušnja vere nas uči, da so naši predniki na velike preizkušnje vedno odgovarjali z ljubeznijo do bolnikov in poglobitvijo vere. Škofje zato vabijo k molitvi in postu za prenehanje epidemije, v znak solidarnosti z bolniki in njihovimi družinami ter v znamenje podpore zdravstvenim delavcem pri premagovanju te bolezni.

Zadnji dnevi oktobra so bili lepi, sončni in topli. Naša vrtnarica jih je izkoristila za ureditev zeliščnega vrta pred zimskim mirovanjem. Tudi vsa okolica samostana je zažarela v čudovitih jesenskih barvah. Žal pa obiskovalcev ni bilo, saj je prišel odlok, da se mora zaradi korone vsak zadrževati le v občini svojega prebivališča.

Mesec november smo živeli v skupnosti zelo duhovno, saj je bilo župnijsko življenje skoraj zastavljeno. Novi predpisi zaradi korone so prepovedali obisk sv. maš, ni krstov in porok, pogrebi pa so omejeni na čim manj ljudi. P. Ernest je zelo obžaloval, da ni bilo več skupnega bogoslužja v cerkvi, še posebej je pogrešal lepo petje našega cerkvenega zbora pri vseh nedeljskih in prazničnih mašah. S 15. novembrom se je zaprlo tudi družbeno in duhovno življenje v Avstriji, tako da p. Jože vsaj do praznika Brezmadežne v decembru ni mogel obiskovati naših rojakov v Gradcu. Kljub temu smo imeli v novembru, ki je tako drugačen od drugih let, v samostanu dovolj dela. Od jutra do večera smo sprejemali elektronsko pošto in telefonske klice z naročili za zelišča in druga naša zdravila, ki jih dnevno pošiljamo po Sloveniji in v tujino. Ljudje so nam zelo hvaležni, da tudi v času korone, ki na mnoge psihično zelo slabo vpliva, vsaj mi pomagamo ljudem z nasveti, dobro besedo in zdravilnimi zelišči.

V soboto, 21. novembra, se je v 99. letu s tega sveta poslovil upokojeni škof Jožef Smej, velik ljubitelj klasičnih jezikov, odličen dušni pastir, pisatelj in pesnik ter narodni buditelj. Večkrat je bil tudi pri nas v Olimju. Pred leti je v našem romarskem domu vodil duhovne vaje za bodoče novomašnike. Za svoje vsestransko delo za duhovno kulturo v našem narodu je bil tudi odli-

kovan s strani države Slovenije. Zaradi korone je njegov pogreb v Bogojini 24. novembra potekal le v ožjem krogu.

Nedelja Kristusa Kralja vesoljstva je bila v znamenju prvega letošnjega mraza, sv. maše pa še vedno brez sodelovanja vernikov. Tega dne smo pripravili z naših oken v gradu vse rože, ki so celo leto z lepim cvetjem razveseljevale nas in vse obiskovalce našega kraja. Vrtnarstvo, ki nam jih spomladi pripelje, jih jeseni tudi pobere. Nekaj let smo jih sami shranjevali na hodniku, pred sobami naših patrov v gornjem nadstropju, a se niso dobro ohranile, zasedle pa so cel hodnik. Zato smo se temu odpovedali.

Življenje v samostanu v času koronavirusa, ki zahteva prav te dni visok krvni davek med slovenskim prebivalstvom, teče po ustaljenem redu. Tako je tudi v adventu. Prve dni adventa nas je zaposlil sv. Miklavž. Odločil se je, da bo letos obdaroval vse veroučence, zato je zaprosil naša patra Ernesta in Danijela, da sta mu pri tem pomagala. Ker Miklavž v času virusa ne more sam obiskati otrok, je pakete s pismom poslal kar po pošti, ki odlično deluje, kot rad pripomni vsak dan naš p. Jože.

Zadnja leta tudi v Olimju ni več prave zime, snega je zelo malo in celo mraz ni tako hud kot v preteklih desetletjih. A zato nas je letos v prvem adventnem tednu obiskal sneg in seveda povzročil cel kup težav v prometu, le otrokom, ki so zaradi koronavirusa doma, je naredil pravo zimsko veselje. In še eno novost smo te dni dočakali v olimski župniji. Od krožišča v Podčetrtku pa vse do Olimja smo dobili nove ulične luči. Prvi dan v decembru so predstavniki KS Olimje začeli na luči postavljati tudi adventno-božično osvetlitev. Tako so nam tudi pred glavni vhod v samostan postavili nove luči, pravzaprav lepo svetlečo zaveso, ki bo vse obiskovalce vabila, da nas obišejo. Seveda šele takrat, ko se bo smrtonosna epidemija, ki se nikakor ne umirja, končala. Bojim se, da bo zato tudi božič drugačen, kot smo ga poznali v preteklih letih.

A vendar, bratje, ne bodimo pesimisti. Poglej-

mo in poslušajmo angele, ki v sveti božični noči oznanjajo: »Ne bojte se, oznanjamo vam veliko veselje, rodil se vam je odrešenik sveta, knez miru.« Odprimo mu svoja srca in ga radostno sprejmimo. Tako bo tudi naše življenje z virusom ali brez njega polno duhovnih radosti in pristnega veselja. Jezus, Božje dete, je z nami in tako bo tudi v novem letu, ki je pred vrati. Vsem bratom po naših samostanih zato voščimo vesele in blagoslovljene božične praznike.

Bratje iz Olimja

Minoritski samostan sv. Maksimilijana Kolbeja

Pogled skozi okno 2. decembra 2020 je bil prečudovit. Začelo je snežiti. Radijska poročila so govorila, da bo sneg ob toplem vremenu in dežju hitro skopnel. Škoda! In prav to se danes, na drugo adventno nedeljo, dogaja. Sneg z veliko hitrostjo pobira in kaže se betonska sivina. Pa pustimo vremenska dogajanja. Bolj ali manj smo zaprti v samostan. Opravljamo le najnujnejša duhovna opravila v cerkvi in samostanski kapeli. Pričakujemo, da se bo pred božičem le malo sprostilo in da bomo lahko maševali v cerkvi ob prisotnosti vernikov.

Poglejmo, kaj pomembnega se je od septembra letos zgodilo v našem samostanu sv. Maksimilijana Kolbeja in v župniji sv. Petra v Ljubljani. Na praznik povišanja Sv. križa, ko praznuje zavetnik kapele v kliničnem centru, je prišel na slovesnost koprski škof dr. Jurij Bizjak. Sv. mašo smo imeli v cerkvi sv. Petra. Po maši smo povabili škofa in ostale na

večerjo v samostan. Bilo je prav prijetno.

Tudi letos smo v cerkvi sv. Petra na večer pred praznikom sv. Frančiška praznovali tranzitus. Z nami so bili Frančiškovi iz Sostra.

Že v septembru (17. 9. 2020) je prišel na dopust p. Janez Šamperl iz Assisija. Z njim bi morala za nekaj dni priti še dva druga sobrata, pa zaradi koronavirusa nista mogla. P. Janez Šamperl je imel pri nas »bazo«. Letos je izšla njegova tretja knjiga Angeli, ki jo je predstavljal in prodajal v določenih župnijah. Izdal je tudi kratek film o Frančišku Asiškem, ki je na ključku, ta pa je skrit v lesenem križu tau. Zanimiva izvedba. P. Janez Šamperl se je v ponedeljek, 19. oktobra, preko Nove Gorice in Padove vrnil nazaj v Assisi.

V septembru (29. 9. 2020) je prišel k nam kot kandidat Benjamin Ostroško, ki je nekaj časa že bil pri nas (leta 2017/2018). Potem je iskal svojo mesto pri drugih redovnikih in nazadnje ugotovil, da bi bilo najbolje ostati pri minoritih. Veseli smo te odločitve. Ko to pišem, je že nekaj časa postulant. Več o njem lahko preberete v njegovem prispevku.

V mesecu oktobru so prišli k nam stanovat trije novi študenti, ki se bodo predstavili v naslednji številki Sporočil. Trenutno je vseh devet doma, od koder na daljavo spremljajo predavanja.

Naše skupno poročilo bo tokrat krajše, saj bodo o svojem delu posebej poročali še bratje iz bolniške župnije, postulant Benjamin Ostroško in študent v zaključni fazi br. Klemen Slapšak, ki bo, če bo vse po sreči, že pred novim letom postal pater, saj bo prejel diakonsko posvečenje.

O obnovi avle pred pisarno smo že poročali. Z delom bi morali nadaljevati v septembru, pa je bolezen koronavirusa to onemogočila. Župnik p. Cristian Balint se dogovarja s pleskarji, da bi s postavitvijo električnih svetil zaključili to delo. Vse bolj kaže, da bo to možno šele v naslednjem letu. Toliko za letos. Voščimo zdrave, vesele in milosti polne božične in novoletne praznike.

Bratje iz samostana sv. Maksimilijana Kolbeja v Ljubljani

Odmevi iz bolniške župnije

Prisrčen pozdrav tudi iz bolniške župnije. S prvim avgustom je prišlo do personalnih sprememb. Bivši kaplan bolniške župnije p. Franc Murko je postal njen župnik, prišel pa sem p. Rufin kot kaplan bolniške župnije. Novi in hkrati že znani obrazi, nove vizije. Po dolgem času je v bolniški župniji zopet uvedeno tako imenovano dežurstvo, ki ga imava z župnikom razdeljenega po dnevih.

V tem času je delovanje bolniške župnije drugačno, kot smo ga navajeni v normalnih razmerah. V času covid-19 je omejeno gibanje po oddelkih, ne smemo se gibati po nepotrebnem, ampak samo v dogovoru z bolnišničnim osebjem. Le-to nas večinoma pokliče, če svojci izrazijo željo, da bi njihovega dragega obolelega obiskal duhovnik pred operativnimi posegi. Z župnikom sva pogosto prisotna na Onkološkem inštitutu, v zadnjem času pa veliko obiskov nameniva prav bolnikom, ki trpijo za posledicami okužbe s covidom-19. V mesecu novembru sva tako obiskala okrog 30 takih bolnikov. V spominu mi je ostal prvi klic s kovidoddelka. Moram reči, da mi je srce zelo razbijalo, priznam, bilo me je strah, obdajali so me čudni, mešani občutki, a ob pogledu na zdravstveno osebje me je preplaval mir. Težko je opisati, kako velika spodbuda mi je bilo osebje s svojo požrtvovalnostjo in zgledom, lahko rečem, da kar z angelsko prijaznostjo. Res so mi dali pogum, izgubil sem strah in sedaj mi je veliko lažje, ko me spet pokličejo na kovidoddelke. Osebje je res požrtvovalno. Njihova izgorelost, ki je posledica skrbi za bolnike, ni edino, kar se lahko opazi; kljub utrujenosti premorejo celo nasmeh na obrazu, ki

daje upanje, da bo tudi ta virus premagan. Večkrat si sam pri sebi rečem, da se mi ni treba bati, saj je to moje poslanstvo, Jezus je z menoj in mi bo pomagal, da bom lahko stal ljudem v takšnih trenutkih ob strani, jim podeljeval zakramente, skratka, da jim bom lahko prinašal našega Gospoda. Osebje je do mene prijazno in mi pomaga tudi z navodili, kako obleči vso zaščitno opremo, ki je potrebna, da se zaščitim pred virusom: obleka, skafander, zaščitne rokavice, očala, vizir. Tudi po koncu obiska je osebje tisto, ki mi pomaga, da vso to zaščitno opremo varno odstranim. Ob bolnikih z župnikom misliva tudi na zdravstveno osebje. V bolniški kapeli ima osebje dnevno možnost, da prejme sveto obhajilo, z g. župnikom sva na voljo za sveto spoved ali pogovor. Moram reči, da sem zelo presenečen; kapela namreč nikoli ne sameva, prihajajo tako zdravstveno osebje kakor tudi bolniki.

Ob vsem trpljenju, ki sem mu priča, sem želel ljudem tudi preko zapisane besede ponuditi kanček več upanja, zato sem začel izdajati župnijsko glasilo z naslovom Beseda tolažbe. Sestavljanje tega glasila mi predstavlja velik izziv, predvsem ko gre za iskanje različnih ljudi, ki kaj lepega napišejo za bolnike. Pri tem prosim duhovnike, zdravstveno osebje, razne

terapevte ... Moram reči, da sem vesel pozitivnih odmevov na Besedo tolažbe. Ob tem sem razmišljal, kaj bolnikom in osebju še lahko ponudim. Dobil sem idejo, da bi lahko žrebali spodbudne besede iz Svetega pisma, da bi jim Božja beseda vlila pogum. Bog resnično išče mnoge poti do človeških src.

V mesecu novembru pa smo imeli tako imenovane spomine. Ljudem smo ponudili možnost, da so lahko izrazili oziroma napisali molitveni namen, na voljo pa so imeli tudi blagoslovljeno vodo.

Novost naše župnije, ki se je zelo »prijela«, pa je njena Facebook stran. Skupaj z Društvom katoliških pedagogov Slovenije sodelujem pri molitveni podpori zdravstvenega osebja, pri čemer sam vodim molitev in darujem sveto mašo ob petkih, le-to pa lahko bolniki in zdravstveno medicinsko osebje spremljajo preko Facebooka in po TV. Ker je v bolniški župniji že tradicija, da se obhaja tudi miklavževanje, smo se morali letos malo znajti, a je šlo. Darilca so namesto svetega Miklavža otrokom razdelile kar vzgojiteljice, a veselje in nasmehi otrok in osebja so povedali, da so hvaležni, da nismo pozabili nanje.

Ob obiskih številnih bolnikov, tudi tistih, ki so zboleli za covidom-19, je tudi mene doletel sum, da sem se okužil, zato sem moral nekaj dni preživeti v samoizolaciji. Mučno je bilo čakati rezultate, a ko sem dobil novico, da je moj test negativen, se je pojavil nasmeh na obrazu in veliko olajšanje.

Tako, natrosil sem nekaj drobtinic iz mojega poslanstva v bolniški župniji v Ljubljani. Vsak dan je nov izziv in vsak dan je svet, ker nam ga podarja Bog, da bi v njem naredili nekaj lepega in dobrega za druge, zase in za Kristusa. In ker smo v svetem adventnem času, ki je čas pričakovanja Gospodovega rojstva, pogledjmo v svoja srca, priznajmo si in spoznajmo svojo osamljenost in praznino; ne zato, da bi se zagrenili, ampak zato, da bi naredili prostor, kamor bi lahko vstopil Gospod, da bi bilo naše življenje lepše in bolj smiselno. Bodimo budni, da bomo znali opaziti stisko sočloveka in mu podati roko. In tako bomo v sebi dosegli najgloblji mir in resnično veselje.

Blagoslovljen adventni in božični čas vam želim!

p. Vladimir Rufin
(bolniški duhovnik, kpl.)

Veliki asiški pretres leta Gospodovega 2020

Da, prav ste prebrali – pretres! Tokrat v Assisiju ni šlo za potres, ki je velikokrat (nazadnje l. 1997) skoraj porušil sveto mesto, a je nato po temeljitih obnovah zasijalo v prvotnem sijaju. Tokrat je šlo za pretres, ki je prav tako prišel nenadoma in pognal ljudi kvišku. Najprej brate v Svetem samostanu, nato mesto Assisi in celo Umbrijo. »Epicenter« je bil v Vatikanu, pri papežu Frančišku. Odločil se je in določil, da bo kustos Gambetti kardinal! Sledili so pravi pravcati popotresni sunki radosti, veselja, čestitk, slovesnosti, pa tudi novih odločitev.

P. Marco Moroni je uradno postal kustos Svete-ga samostana. Prišla sta že dva nova brata, oba bivša provinciala: eden iz poljske, drugi iz romunske province. Še nekaj novih bratov je na vidiku ... Vsi ti pretresi se v luči Božjega Duha kažejo kot prelepa znamenja bodočnosti Cerkve, Svetega samostana in našega reda. P. Mauro je prvi kustos, ki je postal kardinal; je tudi eden najmlajših kardinalov, zvest in zavzet, kontemplativno naravn, široko razgledan manjši brat, ki to želi ostati tudi kot kardinal. P. Marco Moroni, poln Frančiškovega duha in navdušenja, je poprijel za veliko delo, smelo in odločno je postavil svoja ramena pod božjo zgradbo. Bivša provincialna ministra prinašata svojo izkušnost v služenju. Napovedani novi bratje pa bodo prišli s svežimi pogledi iz širnega sveta. To je znamenje življenja, ne znamenje stagnacije in samozadostnosti; je znamenje, da se na njivi Cerkve in Svetega samostana obračajo nove brazde, da je iz Božje dlani posejano novo seme, ki bo prinašalo sad jutrišnjega dne. Ta asiški pretres se čisto malo dotika tudi mene, ki se mi izteka pogodbeni mandat in se po koncu prvega dela kapitlja, ko se mi izteče služba definitorja, vračam v provinco.

To naj bi bilo torej moje zadnje pisanje iz Assisija za Sporočila. Kar ne morem verjeti, da je ta čas v svetem mestu tako hitro minil. Bogu, sv. Frančišku in našemu redu sem neizmerno hvaležen, da mi je bilo dano narediti ta asiški korak, ki se je spremenil v duhovno asiško pot. Danes vidim: bila je ozka in mestoma zelo strma. Tlakovana tudi s križi in trpljenjem, a polna Božje milosti in svetih navdihov. Sprva sem se malo prestrašil, danes pa sem kardi-

nalu Gambettiju hvaležen, da me je kot kustos izbral za sodelavca, definitorja, in mi zaupal skrb in vodenje širokega področja kulture in komunikacij v Svetem samostanu. To je bilo zame (poleg ostalih dolžnosti) zahtevno delo predvsem zaradi nepoznavanja jezika; bilo pa je tudi izjemno bogato, saj sem se 4 leta srečeval z mnogimi ustvarjalci na področju kulture in medijev, z različnimi predstavniki pobud in gibanj, umetniki, filmskimi ustvarjalci, ki so želeli tako ali drugače sodelovati s samostanom. Verjetno je tudi to delo nekoliko vplivalo name, da sem (ko se je le dalo) tudi sam poprijel za pero in v Assisiju napisal tri zbirke Angelov, knjižico ob 30. obletnici Duha Assisija, šmarnice za leto 2018 in skupaj z Ubaldom posnel še filmček Frančišek živi. Seveda sem po »službeni dolžnosti« sodeloval pri mnogih predstavitev in odmevnih razstavah na križnem hodniku Svetega samostana (eno od njih, ob 30-letnici Duha Assisija, smo pripeljali tudi v Slovenijo, v galerijo Družina).

Moj asiški pretres – odhod iz Assisija – me še ni dosegel v taki meri, da bi začel »pakirati« in delati »inventuro« svojega bivanja v Assisiju. A zavedam se, da bo kmalu treba potegniti črto pod vse moje življenje in delo tukaj – od spovednika v baziliki, voditelja slovenskih in hrvaških skupin do skrbnika male skupnosti Frančiškovih sester v Rocca san

Angelo in zadnje leto življenja v interobediencialni skupnosti. Posebno poglavje je bilo delo z asiškimi romarji – oljkarji, s katerimi smo spletli močne temelje za nadaljevanje sodelovanja doma, v Sloveniji.

A pustimo ob strani »inventuro«, saj je pomembno samo tisto, kar o našem življenju »angelova roka z božjo govoricco piše, saj bo sam Gospod na sodni dan prebral, kar je angel zapisoval«. Vse drugo so pleve v vetru ...

Za konec naj omenim še lep in doživet obisk v naši skupnosti. V tem zadnjem »kardinalskem« obdobju je bil seveda pri vseh slovesnostih prisoten tudi naš generalni minister p. Carlos. En večer si je vzel čas tudi za našo skupnost, nas obiskal, razveselil in nas potrdil v naših prizadevanjih. Povedal nam je veselo vest, da naše skupno življenje v Chiesa nuova bratje širom po svetu spremljajo s simpatijo in naklonjenostjo.

Pa še moje pristrčno voščilo vsem sobratom in vsem bralcem in bralkam. Naj se ob božiču Kristus znova rodi v naših srcih. ***Naj z novim letom z Božjo pomočjo obrnemo novo brazdo v našem duhovnem življenju, da seme iz Božje dlani ne bo padlo na zbito, nerodovitno zemljo, ampak v novo brazdo, za nove dni.***

p. Janez Šamperl

Po skupni večerji v obednici z generalnim ministrom

IZ VZGOJNIH USTANOV

Krepko smo že vstopili v adventni čas, ki nas kliče, da pripravimo pot Gospodu. Od adventa ne bomo imeli veliko, če ostanemo zgolj pri zunanjih znamenjih, kot opazovalci. Zato je pomembno, da znamo reči: »Tukaj sem, zgodi se ...«

Bogoslovna leta se počasi počasi zaključujejo. Bližam se koncu intenzivnega študija (ker rad študiram), in če bo Bog dal, proti novim nalogam. Vaše molitve, prizadevanja in upanje so prispevali k temu, da sem prišel do zadnjega koraka, s katerim bom lahko dokončno odgovoril na Božji klic.

Covid-19 marsikomu dela preglavice, meni daje pogum in moč, da sem sedel za mizo in se lotil študijskih zadev. Med študijskim odmorom se je še vedno našel čas za hišna opravila in za pogovor ob čaju s p. Rufinom in postulantom Benjaminom, ki sta me zelo podpirala pri pisanju magistrske naloge. Veliko smo razpravljali o križevem potu, ki nam je razširil obzorja.

Razveselil sem se zapisnika defnitorija, saj sem v njem namreč našel zapisano svoje ime. To mi je dalo veselje in elan, da sem še bolj zagrizel v materijo ...

Počasi se vrstijo ideje, kako bi naredili jaslice v kapeli in parku. Idej je veliko, sedaj izbiramo »izvajalca«, ki jih bo izvedel. Lahko se javite gvardijanu samostana, ki vas bo z veseljem sprejel kot prostovoljce. Dobrodošli ste, ko bodo odprli javni promet.

Na koncu vam želim, naj se vas božič dotakne, da boste lahko rekli: »Tukaj sem, zgodi se ...« Naj se rodi Jezus v nas. Ne samo na božično noč, ampak vsak dan v življenju.

br. Klemen Slapšak

Predstavitev kandidata

Sem Benjamin Ostroško, rojen 13. 10. 1992 na Ptuju. Doma sem iz Zlatoličja, župnija Št. Janž na Dravskem polju. Prihajam iz štiričlanske družine. Sorodstvo po očetovi strani izhaja s Pobrežja (Videm pri Ptuju), po mamin strani iz Dornave. Brat obiskuje srednjo ekonomsko gimnazijo v Mariboru. Krščen sem bil na Ptujski Gori. Poklic, ki me

veseli in sem ga opravljal pred vstopom v postulat, je poklic socialnega oskrbovalca. Z manjšimi brati konventuali (minoriti) sem se večkrat srečal med njihovim delovanjem na področju domače župnije. Ker sem se čutil poklicanega v frančiškovo življenje, na evangelijsko pot uboštva, čistosti in pokorščine, in ker želim slediti ter se posvetiti temu klicu, sem se odločil, da napišem prošnjo za sprejem v red kot brat laik. Odločitev o tem, da ne želim postati duhovnik, temelji na tem, da se osebno ne čutim poklicanega za duhovniški poklic. Čeprav imam zakramente rad in pri njih rad sodelujem, se ne čutim poklicanega, da jih vodim. Zavedam se, da ta pot, ki sem si jo izbral, ni vedno lahka in »pri trudu za zvestobo Gospodovi ljubezni naletimo na ovire ali pademo«, pa vendar »nas Bog v svojem usmiljenju ne zapusti« (papež Benedikt XVI.). »Po tej poti bomo mnogo lažje hodili s pomočjo Brezmadežne, kajti njej je predobri Bog zaupal oskrbnitvo svojega usmiljenja« (sv. Maksimilijan Kolbe), zato prosim najprej prebleženo Devico, Božjo mater Marijo, in vas, brate reda, za blagoslov in molitev, da bom stanoviten na tej svoji poti.

IZ NAŠIH MISIJONOV

Kazahstan

Dragi bratje v Sloveniji in vsi, ki prebirate te vrstice!

Pred praznikom sv. Frančiška se nisem oglasil, ker se v času počitnic ni veliko dogajalo zaradi omejitev in karantene ob virusu covid-19. Virus je pri nas zagon dobil kakšen mesec in pol pozneje kot v Evropi, poleg tega pa so uvedli še statistiko za pljučnico z znaki virusa. Na začetku je vsega primanjkovalo, ko so se pojavila zdravlila, pa jih je bilo težko dobiti. Zdravnikom smo pomagali z nabavo nekaterih pripomočkov (termometrov, oksimetrov in zdravil v bolnišnicah), pozneje pa smo s pomočjo fonda s Poljske kupili zdravila in pripravili pakete za revne družine, ki smo jih delili s pomočjo naših faranov, ki so zdravniki. Na srečo jih sami nismo potrebovali, saj smo se v največji možni meri držali zaščitnih ukrepov, kljub temu da smo počasi začeli ponovno uvajati delo v glasbeni šoli in da smo maševali tudi z našimi farani. Zagotovljena je bila dezinfekcija, preverjanje temperature, razkuževali smo prostore.

Največja posledica virusa je, da smo dokončno ostali brez sester, ki so se poslovile od nas. Sestre usmiljenke so v župniji delovale skoraj 15 let in pustile velik pečat. Upamo, da se vrnejo. Drugače bo treba iskati novo redovno skupnost ali pa skupine laikov, ki bi bili pripravljeni nekaj let deliti življenje z nami. V dogovoru z našim kustosom p. Darekom smo se preselili v prostore,

re, ki so jih uporabljale sestre, ker jih nismo mogli pustiti prazne, po drugi strani pa jih nismo mogli uporabljati za druge namene, saj so v isti stavbi kot cerkev. To ima nekaj prednosti: sedaj molimo v cerkvi in ne več v kuhinji, ogrevanje je narejeno na plin in ni treba skrbeti za peč; smo pa zamenjali nekaj oken, skozi katera je pihalo, in naredili nekaj manjših popravil. Ostalo je še popravilo kopalnice in spomladi postavitev preddverja, da mraz ne bo tako pritiskal skozi vhodna vrata. Naše staro domovanje pa smo na veliko radost br. Roberta namenili glasbeni šoli. Tako ima sedaj na voljo tri sobe s klavirjem in učilnico za skupine.

Prav tako smo prestavili začetek gradnje novega samostana na naslednje leto in upamo, da se bodo do takrat zadeve umirile in da bomo uspeli napolniti tudi sklad za gradnjo, ki je trenutno tudi z vašo pomočjo nekje na 20 %. Skupaj z rusko kustodijo smo začeli še enkrat preverjati načrte in iskati možnosti za racionalizacijo in zmanjšanje stroškov, s tem da bi ohranili možnost razvijanja programov, ki jih želimo imeti in s katerimi bi pomagali kristjanom in vsem ljudem dobre volje pri duhovni rasti in poglobitvi duhovne rasti.

Kljub omejitvam smo uspeli izpeljati nekaj srečanj za mlade naše škofije v majhnih skupinah. Vsekazahstansko srečanje je letos odpadlo. Kot glavnega predavatelja je bil sprva povabljen kapucin (sedaj tudi kardinal) p. Cantalamessa.

Na mojo veliko radost je 19. septembra med katolike vstopila Oljesa, prejela prvo sveto obhajilo in se pred tem tudi prvič spovedala. Verjetno se je spomnite, ker je

bila lani z menoj v Sloveniji skupaj z mamo in še dvema mladinkama. Prvega oktobra pa smo krstili še Kristino, ki je par dni prej postala polnoletna.

Septembra smo imeli redno srečanje vseh duhovnikov, ki delujemo v škofiji. Ozračje je bilo zanimivo, ker se pri nas obetajo spremembe. Zdi se, kot da nimamo epidemije (tako verujejo nekateri), ampak »plandemijo«, ki naj bi uničila Katoliško cerkev in prejemanje obhajila na usta. Z adventom pa se uvajajo tudi bralci (lektorji) beril in prošenj, ki – oblečeni v albo – sodelujejo pri maši in to službo uradno sprejmejo s strani škofa. Če teh ni, pri maši vse bere duhovnik. Tudi sestram se prepove branje beril, razen petja psalma v cerkvi. Na žalost v mnogih župnijah ni dovolj kvalificiranih (primernih) mož za to. Verjetno bo naslednji korak maševanje stran od ljudstva in latinski jezik.

Na tranzitus smo se prvič zbrali vsi Frančiško-

vi, ki delujemo v škofiji, in skupaj praznovali. Manjkale so samo sestre s severa in sestra, ki je začasno zaprla skupnost v Pavlodarju in se vrnila na Poljsko. Med nami je bila tudi ena predstavnica tretjega reda. Dogovarjamo se, da bi se srečali dva- do trikrat na leto, tudi na kakšni duhovni obnovi. Kar se tiče tretjega reda, se vsaj enkrat na mesec (včasih tudi dvakrat) srečujemo preko spleta. Ko bo pandemija mimo, pa se bomo pripravili na prve obljube.

V času jesenskih počitnic je pri nas Karitas skupaj z učiteljico iz naše šole organiziral počitnice za otroke in naša mladina je pri tem pomagala. Obenem pa sem pri sestrah organiziral za otroke tudi počitnice z Bogom. 18. oktobra smo se pridružili akciji En milijon otrok moli rožni venec. Organizirali smo tekmovanje v videofilmih, na katerem je sodelovalo nekaj župnij in posameznikov. Zmagala je župnija, ki je po molitvi v rožni venec zvezala helijeve balone (s socialno distanco) in jih na koncu svoje vasi spustila v zrak.

Na žalost smo imeli tudi žalosten dogodek. Oljeg, Oljesin oče, se je s prijatelji odpravil na zimski ribolov in ponoči se jim je v vetru in mrazu (-8 °C) prevrnil čoln. Skupaj z družino, mladino in vso župnijo ter mnogimi prijatelji od blizu in daleč smo molili, da bi jih našli žive. Na žalost so prvega našli mrtvega po treh dneh, zadnjega pa 14 dni po začetku akcije. Stari so bili okoli 40 let. V tem trenutku zbiramo sredstva za pomoč družini.

Miklavž nas je že obiskal in prinesel darila. Doma in preko spleta smo pridno molili devetdnevno pred praznikom Brezmadežne, po njej pa nadaljujemo praznovanje adventa in se pripravljamo na božič.

Konec oktobra smo pri lazaristih preživeli duhovne vaje na zelo poseben način, saj smo ostali brez skupinskih duhovnih vaj v kustodiji. Potem ko smo že organizirali duhovne vaje kar v Kazahstanu, namreč nismo mogli odpotovati v Pavlodar, kjer nas je čakal duhovni voditelj, saj so mesto zaprli v karanteno. Upamo, da naslednje

leto ne bo takšnih ovir in da je Sveti Duh tudi tako deloval med nami.

Za konec pa še vesela novica. Oktobra se je med nami pojavil kandidat Aleksej, ki je bil tri leta v škofijskem semenišču. Ni mlad, star je že 44 let. Dogovorili smo se, da pol leta ostane pri nas in živi z nami, da nas spozna in da mi spoznamo njega. Če Bog da in ko se odprejo meje, bo poleti odletel v Rusijo v postulat. Živi v prosti sobi v glasbeni šoli, kjer skrbi tudi za peč, da je tam vedno toplo. Skupaj z nami deli odgovornost za kuhinjo. Pri molitvi imamo sedaj dva kora z dvema človekoma. Škof ga je postavil tudi v službo bralca, tako da vsaj za nekaj časa pri nas ne bo problemov s tem, kdo bo bral pri maši. Prav tako pa je prevzel tudi skrb za zakristijo.

Še dobre želje za božič: da bi jih preživel zdravi in po možnosti skupaj s svojimi bližnjimi.

Bratje iz Kazahstana

København

Dragi bralci Sporočil!

Adventni čas, ki ga živimo v teh trenutkih, nas kliče, da okrepimo dobra dela, da poglobimo svojo vero, upanje in ljubezen do Boga in bližnjih ter opustimo vse slabo.

In ko se tako pripravljamo na božič, tudi razmišljamo, kaj Jezusov prihod danes pomeni za nas. Obenem pa moramo kot Jezusovi učenci iskati to, kar predstavlja pravega božičnega duha. Ho-

ward W. Hunter je zapisal:

»Če želite najti pravega božičnega duha in biti deležni njegove blagosti, vam predlagam, da si v naglici praznovanja tega božičnega obdobja vzamete čas, da se v srcu obrnete k Bogu. Morda bi se lahko v tihih urah in na tihem kraju in na kolenih – sami ali z ljubljenimi – zahvalili za dobre stvari, ki so se vam zgodile, in prosili, da bi Božji Duh bival v vas, ko si iskreno prizadevate, da bi Gospodu služili in spolnjevali njegove zapovedi. Prijel vas bo za roko in držal bo svoje obljube.«

Prav zaradi tega bi morali premišljevati, kako lahko resnično pripravimo pot Gospodu, ki prihaja.

Adventni čas nas tudi spodbuja, da se ozremo nazaj na prehojeno pot ter pretehtamo svoje življenje – dogodke, ki so se zgodili, dejanja, ki smo jih storili, in odnose, ki smo jih živeli. V tem duhu sem se ozrl nazaj na naš misijon in želim z vami podeliti nekaj dogodkov, ki so se zgodili.

Od našega zadnjega slišanja je minilo kar nekaj časa. Vmes so bile počitnice in tako je tudi meni na hitro uspelo obiskati Slovenijo in preživeti nekaj dni v krogu domačih. Letos se nismo veliko srečevali, upam pa, da bo drugo leto bolje in da bo tudi načrtovanje počitnic lažje.

Frančiškovo nedeljo smo lepo praznovali. V obeh župnijah je bilo na ta dan tudi prvo sveto obhajilo, ki smo ga zaradi korone pomikali proti koncu leta. V moji župniji je letos k obhajilu pristopilo pet otrok, ki jih je katehistinja Stel-la lepo pripravila na prejem zakramenta.

Župnija Presvetega rešnjega telesa, katere župnik sem od lanskega septembra, leži na področju, kjer je veliko priseljencev iz angleško in francosko govorečih držav. Župnija skrbi, da so tudi ti verniki ob nedeljah deležni bogoslužja v

svojem domačem jeziku. V župniji mi tako pomagata duhovnika, ki sta posebej zadolžena za ti dve jezikovni skupini. Pred kratkim smo se morali posloviti od duhovnika Roberta, ki je pastoralno oskrboval francosko govoreče vernike in se je po desetih letih vrnil v Francijo. Mašo ob njegovem odhodu je daroval škof Czeslaw Kozon ob somaševanju župnika in duhovnika Jérôma, ki bo nadaljeval njegovo delo v župniji.

p. Tomaž, Jérôm, škof Czeslaw, Robert, diakon Michael

Konec oktobra sem se, kot že nekaj let zapored, ponovno podal na Grenlandijo, kjer sem pomagal v župniji Kristusa Kralja. Lahko bi rekel, da sem letos pobegnil pred korono, saj je to verjetno edini kraj pod soncem z najboljšo koronastatistiko. Po zadnjih informacijah je bilo na otoku le 17 okuženih in jaz nisem bil med njimi. Kar dvakrat pa sem se moral testirati, tako pred odhodom in še pet dni po prihodu na otok. Najboljši občutek je bil seveda ta, da življenje na otoku poteka brez večjih omejitev, zato sploh ne začutiš koronakrize, ki se je že dodobra zažrla v našo bit. Bogu hvala, imel sem veliko čudovitih dnevov, preživel tudi orkan in za nameček me je presenetil še sneg, tako da sem bil deležen še snežnih radosti.

In na koncu, kot vedno, je tudi tokrat prehitro minilo.

15. novembra smo praznovali 125. obletnico posvetitve cerkve Jezusovega srca, kjer je župnik p. Tomislav. Slovesnost je vodil škof Czeslaw Kozon, po maši pa smo se zaradi koronaukrepov zbrali ob skupni mizi le ožji sodelavci v župniji.

Ko pišem ta članek, smo že na polovici adventa. V župniji se tudi duhovno pripravljamo na božič. Pred vsako nedeljsko mašo v adventnem času imamo polurno adoracijo pred Najsvetejšim. Kakor kaže, bomo lahko božične praznike praznovali v cerkvi z verniki, seveda ob določenih omejitvah. Upam, da bo ta milost dana tudi vam.

Kakorkoli že, pojdimo naproti božični skrivnosti. Ob Njegovem prihodu naj tudi vaša srca napolni tista radost, ki se ob veselih in lepih trenutkih življenja pomnoži, v preizkušnjah in trpljenju pa vztraja in ne obupa.

Naj bo ta advent blagoslovljen in poln milosti. Naj se Božji Sin rodi v vašem srcu.

p. Tomaž Majcen

ODMEVI

»Lockdown« slovenskih minoritov

Za kartuzijana, klariso ali pa kakšno karmeličanko omejitev gibanja in priporočilo, da naj ostanejo doma v teh dneh »koronakrize«, verjetno to ni nek stres, tudi če bi bilo gibanje omejeno zgolj na dom, kot je bilo to spomladi nekaj časa v Italiji. Sami so se zaprli za zidove in rešetke, saj je zanje pomembna le notranja svoboda, ki je ne more ogroziti nobena prepoved.

Priznam pa, da je ta omejitev verjetno težja za kakšnega manjšega brata, za katerega je sveti Frančišek predvidel, da živi »vita mixta«. Gre za življenje, ko brat ni le zaprt v samostan, da bi se v času samote in tihote posvečal zgolj molitvenemu življenju ter kontemplaciji božjih skrivnosti, temveč ga zaznamujeta tudi aktivna apostolska dejavnost in povezanost z zunanjim svetom ter ljudmi, h katerim je poklican. Znano bi biti zelo neprijetno, če bi v času koronavirusa in »lockdowna« gledali samo v zrak in čakali, kdaj bo konec te preizkušnje. Morda se sprašujemo, zakaj Bog dopušča to. Ali zato, da prečistimo svoje misli, svoj način življenja in delovanja? Prav je, da se vprašamo, kaj nam želi povedati. Meni, našemu narodu, človeštvu, celotni civilizaciji ...

Čeprav nam je nekaj odvzeto (svobodno gibanje, druženje), pa lahko to vzamemo kot priložnost. Morda tako, da naredimo nekaj, kar smo načrtovali že dlje časa, a ni bilo pravega časa za to.

Minoriti, pa mislim, da tudi redovniki na splošno, imamo sedaj več časa za skupno življenje v samostanu, ki nam ga je v običajnih razmerah primanjkovalo. Po drugi stani pa zaradi »izolacije« nismo več tako povezani z brati iz drugih samostanov, saj nam je ob kakšnih prazničnih dneh onemogočen obisk drugega brata ali samostana.

Naš provincialni minister p. Igor Salmič je vseeno našel zanimivo zasilno rešitev, saj je brate iz province povabil na videokonferenčno srečanje preko družbenega omrežja. Tako smo se v petek, 20. novembra 2020, ob 16. uri bratje povezali med seboj in podelili utrinke o tem, kako preživljamo ta čas v svojih samostanih. Provincialni minister je to »srečanje« tudi vodil in animiral.

Najprej so življenje v samostanu predstavili gvardijani, nato pa še ostali bratje, ki so to želeli. In kaj smo, povzeto rečeno, izvedeli? Bratje so povedali, da imajo sedaj več časa za molitev, več priložnosti za obhajanje skupne konventualne ali samostanske sv. maše. Prav tako se lažje najde čas za graditev bratstva, skupno rekreacijo, še posebej pa za pozornost do starejšega, bolnega ali onemoglega brata.

Mnogi bratje se iznajdljivo trudijo, da preko elektronskih medijev ostanejo v stiku s farani. Čeprav duhovniki ne morejo v cerkvi obhajati sv. maše skupaj z občestvom, so tistim, ki želijo ostati povezani z Jezusom tudi preko zakramentov, na razpolago za sv. spoved in delitev sv. obhajila. Seveda se to dogaja pod posebnimi varnostnimi pogoji.

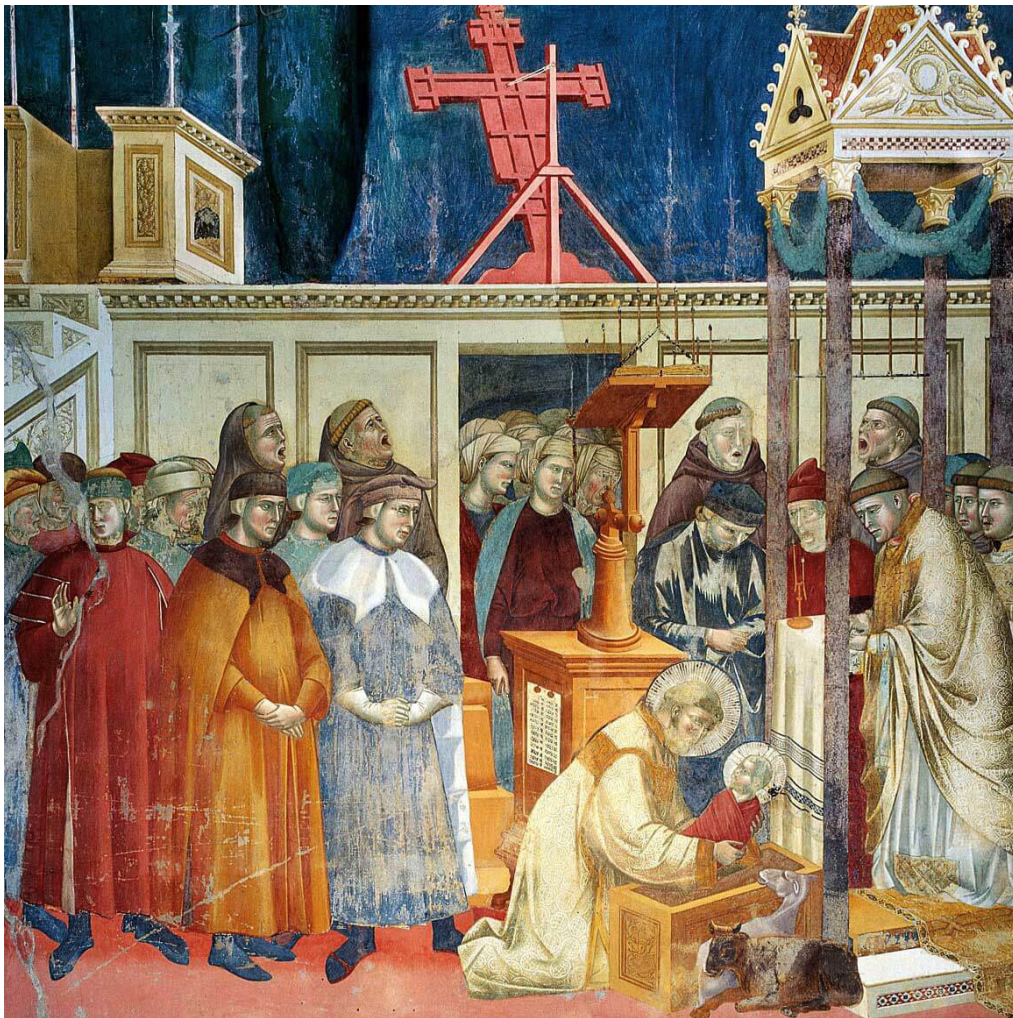
Da bi verniki ostali povezani z Bogom vsaj preko Božje besede, eden ob bratov preko elektronske pošte pošilja razlago dnevne Božje besede vsem zainteresiranim. V enem od samostanov bratje preko župnijske spletne strani prenašajo večerno molitev, pri kateri lahko verniki doma sodelujejo. Bratje so odkrili, da lahko na spletu poteka tudi srečanje zakonskih skupin.

Zanimivo izkušnjo imajo bratje, ki so odgovorni za bolniško pastoralo, saj mnogi svojci želijo, da zakramente v bolnišnicah prejmejo bolniki, ki so okuženi s koronavirusom. Ob rahlem »tresenju hlač« je potrebna posebna previdnost, ne samo na oddelku, temveč tudi pri snemanju zaščitne opreme.

Poleg vsega tega bratje najdejo čas tudi za fizično delo: pospravljanje podstrešja, skednja, garaže, izdelovanje miniaturnih hišk za jaslice ... Skratka, hvala Bogu, da so bratje odkrili, da je čas kakor plemenito zlato, ki ga lahko preoblikujemo v ljubezen, dobroto, pozornost in solidarnost.

*... in Beseda se je učlovečila
in se je naselila med nami;
in videli smo njeno slavo,
slavo kakor edinorojenega od Očeta:
polno milosti in resnice.*

(Jn 1,14)

*Blagoslovljeno praznovanje Božiča in vse dobro
v novem letu 2021 vam želimo bratje minoriti.*

